

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศ
ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชาสารสนเทศศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ศรียัย เวลล์ส

#BX 0169157

เริ่มบริการ

14 ต.ค. 2557

26 ส.ย. 2560

344578

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ประจำปี 2550

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

อภิรักษ์นภากร

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย การพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศตาม
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้วิจัย ศรีหทัย เวลล์ส
ภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20131

คำสำคัญ : การรู้สารสนเทศ / การพัฒนามาตรฐานการรู้สารสนเทศ

การเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษาใน
สังคมสารสนเทศปัจจุบัน ซึ่งผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถในการเลือกแหล่งสารสนเทศ วิธีการเข้าถึง
สารสนเทศ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์สารสนเทศ รวมไปถึงการนำเสนอสารสนเทศอย่างมีจริยธรรม
ความรู้และความสามารถดังกล่าว คือ การรู้สารสนเทศนั่นเอง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับ
ปรากฏการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชา
สารสนเทศศึกษาของภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยการพัฒนา
แบบทดสอบมาตรฐานวัดทักษะการรู้สารสนเทศที่อิงตามมาตรฐานการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุด
มหาวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา 5 มาตรฐาน ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงาน
คณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อคำถามในแบบทดสอบ สรุปได้ว่า
แบบทดสอบทั้งฉบับมีเนื้อหาตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ต้องการ และเมื่อนำแบบทดสอบไปทดลอง
กับนิสิตสาขาสารสนเทศศึกษา พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.87) ผ่านเกณฑ์การรู้สารสนเทศ โดยมี
คะแนนระหว่าง 82 – 86 คะแนน ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก แต่มีนิสิตบางส่วน (ร้อยละ 12.5) ไม่ผ่าน
เกณฑ์ โดยมีคะแนนระหว่าง 72-78 คะแนน

Abstract

Title A Development of Information Literacy Standards and Indicators of Desired Characteristics Students, Information Studies Department, Humanities and Social Sciences Faculty, Burapha University.

Researcher Srihathai Wells
Information Studies Department,
Humanities and Social Sciences Faculty,
Burapha University 20131

Keywords: Information Literacy, Information Literacy Standard Development

Lifelong learning enhancement is significant for higher education studying in the social-based information. The learners have to have the core competencies of information selection, information retrieval, information analysis, information synthesis, including ethical information presentation. The skills are called information literacy. To develop the learners relevant the information phenomenon, the researcher purposed to develop a standardized test for assessing information literacy skills of Information Studies students. The test was developed based on the five IL Standards of the Association of College and Research Libraries, Quality Assurance Framework in Higher Education of The Office of the Higher Education Commission (OHEC), and The office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization). The test was certified by experts that it has good content validity and the total test were all considerably high, suggesting good congruence of items and scoring criteria. The average test scores were found to be high with 82-86 scores from 71.87 % of students while 12.5 % of students were failed with 72-78 scores.

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีงบประมาณ 2550 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลสวัณน์ คงประดิษฐ์ หัวหน้าภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และอาจารย์นิตดาวดี นุ่มนาค ภาควิชา นิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นอย่างสูงที่ให้ความกรุณาให้คำแนะนำและปรึกษาเป็นอย่างดีกับงานวิจัยนี้ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจจนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ศรีหทัย เวลล์ส

13 สิงหาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญภาพ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่	
1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถามของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การรู้สารสนเทศ.....	11
สมรรถนะวิชาชีพนักสารสนเทศ.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	62
ระเบียบวิธีวิจัย.....	62
ประชากร.....	62
เครื่องมือในการวิจัย.....	62
ขั้นตอนการวิจัย.....	63
วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
เครื่องมือในการวิจัย.....	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ผลการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา.....	65
ร่างมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา.....	66
ผลการนำแบบทดสอบมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศไปทดลองใช้.....	101
5 สรุปผลวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	106
สรุปผลการวิจัย.....	106
อภิปรายผลการวิจัย.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	111
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	111
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก.....	119
ภาคผนวก ก โครงร่างมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ)	120
ภาคผนวก ข แบบทดสอบการรู้สารสนเทศสำหรับนิสิตสาขาสารสนเทศศึกษา (ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว)	153
ภาคผนวก ค ชื่อ همینแต่หอมกรุ่น.....	172

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือองค์การยูเนสโก (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization / UNESCO) กำหนดไว้ว่า ทรัพยากรที่สำคัญของโลกมี 3 ประการคือ ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรสารสนเทศ (อุทัย ทุดิยะโพธิ์, 2537, หน้า 6) ทรัพยากรทั้งสามดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ด้วยทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้ประสานทรัพยากรเหล่านั้นเข้าด้วยกันอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะทรัพยากรสารสนเทศ กำลังเป็นทรัพยากรหรือฐานอำนาจอันแท้จริง หรือที่เรียกชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Information is Power (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2537, หน้า 7) เพราะทรัพยากรสารสนเทศจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งภาคเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมทุกระดับ

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลให้การผลิตและการใช้สารสนเทศขยายตัวในปริมาณเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีข้อมูลและความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว สารสนเทศยังเข้าไปมีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในแง่ของการใช้สารสนเทศในการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น (ประภาส พาวินันท์, 2542) ท่ามกลางความซับซ้อนของสังคม การศึกษาจะช่วยพัฒนาคนให้มีความพร้อมที่จะอยู่อย่างมีความรู้ สามารถคิดเชิงวิเคราะห์ เลือกใช้สารสนเทศ และการตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการเรียนรู้ตลอดชีวิตจะช่วยให้ดำรงตนอยู่อย่างมีความสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม (ทวีเกียรติ ประเสริฐสุข, 2540, หน้า 19-22) ผู้เรียนต้องปรับตัวให้เป็นผู้ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และต้องสามารถค้นคว้าด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อค้นหาประสบการณ์การเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่จำเป็นสำหรับสังคมสารสนเทศในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามการที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการศึกษาวิเคราะห์ โดยสามารถวิเคราะห์หาคำถามความต้องการสารสนเทศของตนเอง รู้จักแหล่งและวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ รู้จักการวิเคราะห์ สังเคราะห์สารสนเทศ ซึ่งความรู้เหล่านี้คือ การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 รัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอให้ การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมียุทธศาสตร์ 3 ด้านหลักในการผลักดันให้การส่งเสริมเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ 1) การพัฒนาคนไทยให้มีความสามารถในการอ่าน โดยรณรงค์การอ่านเขียน ภาษาไทย ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย รวมทั้งบริหารจัดการและสร้าง ภาติเครือข่ายเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของคนไทย 2) พัฒนาคนไทยให้มีนิสัยรัก การอ่าน โดยปลูกฝังและสร้างทัศนคติคนไทยให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการอ่านหนังสือและ สื่อทุกรูปแบบ ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเป็นภาคีเครือข่ายส่งเสริม การอ่าน และกำหนดมาตรการจูงใจให้ภาคีเครือข่ายร่วมส่งเสริมการอ่านในสังคมไทย 3) สร้าง บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่าน โดยแสวงหาภาคีเครือข่ายในการเสริมสร้าง บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม พัฒนาและเพิ่มจำนวนแหล่งการเรียนรู้ให้สามารถจัดบริการได้ ครอบคลุมทุกตำบล/ชุมชน อย่างทั่วถึง ทันสมัย และมีคุณภาพ เพื่อ ทำให้การอ่านเป็นที่สนใจ มากขึ้น

วาระแห่งชาติดังกล่าวจะเกิดขึ้นเป็นรูปธรรมได้นั้นต้องอาศัยบุคลากรในวิชาชีพ บรรณารักษ์จำนวนมากเพื่อสร้างและพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้โดยบรรณารักษ์ และเพื่อส่งเสริมให้คนไทยได้อ่านหนังสือดีเหล่านั้นให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งบรรณารักษ์มีภาระอันสำคัญ ยิ่งในการคัดสรรสื่อสารสนเทศที่มีคุณค่า บริการสื่อสารสนเทศเหล่านั้นให้แก่ผู้คนที่สนใจต่อไป

การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเพิ่มขีดความสามารถของผู้เรียน ตามศักยภาพ คือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จำเป็นต้องจัดเนื้อหาและกิจกรรมที่ สามารถทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ในสังคมที่มีการเปิดโอกาสให้เรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างอิสระ และพัฒนาศักยภาพได้เต็มที่ การรู้สารสนเทศจึงเป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งที่จะช่วย ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมาน ลอยฟ้า, 2544) การรู้ สารสนเทศ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการค้นหา วิเคราะห์ ประเมินและใช้สารสนเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ หรือเพื่อการตัดสินใจ อาจกล่าวได้ว่า ทักษะการรู้ สารสนเทศมีความหมายรวมถึงทักษะ อื่น ๆ ด้วย ได้แก่ ทักษะทางเทคโนโลยีและทักษะทาง ปัญญา (Intellectual Skills) ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และ การแก้ปัญหา (American Library Association, 2007)

สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงได้พยายามที่จะสอนการรู้สารสนเทศให้แก่นักศึกษา โดยนิยามทำกัน 2 ลักษณะ (Haffajee et al, 2002 อ้างถึงใน วุฒิชิดา สุภัทควนิช, 2547, หน้า 2) ดังนี้

1. การสอนเป็นรายวิชาการรู้สารสนเทศ (Information Literacy Course) เป็นการเปิดสอนรายวิชาการรู้สารสนเทศเช่นเดียวกับการสอนวิชาการการใช้ห้องสมุดในอดีต แต่จะมีความแตกต่างกันในแง่ของแนวคิดและเนื้อหา กล่าวคือ การสอนการใช้ห้องสมุดจะเน้นการสอนทักษะการค้นหา การใช้เทคโนโลยี และกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อการเข้าถึงสารสนเทศ ส่วนการสอนการรู้สารสนเทศจะเน้นหนักด้านการวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศ การเข้าถึง การประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ รวมทั้งการวิเคราะห์และสังเคราะห์สารสนเทศเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

2. การสอนการรู้สารสนเทศโดยการบูรณาการเนื้อหาของสารสนเทศเข้าไปในรายวิชาอื่น ๆ การสอนในลักษณะนี้เป็นการสอนโดยการบูรณาการการรู้สารสนเทศเข้าไปในหลักสูตรรายวิชาอื่น ๆ โดยให้อยู่ในกระบวนการเรียนตลอดหลักสูตรและที่ต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคน

นอกจากการสอนการรู้สารสนเทศในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว ระบบการศึกษายังได้นำแนวคิดการรู้สารสนเทศมาเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งมีหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลต่าง ๆ ได้พยายามกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์การรู้สารสนเทศขึ้น เพื่อเป็นกรอบหรือแนวทางในการพัฒนาทักษะผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ในที่นี้จะขอยกมาเป็นตัวอย่างพอสังเขป (Sheila & Jonhston, 2006)

สหรัฐอเมริกาได้กำหนดเกณฑ์การรู้สารสนเทศในการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยพัฒนามาจากมาตรฐานการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association) ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนรู้ความต้องการสารสนเทศของตนได้เป็นอย่างดี
2. ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ตนต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. ผู้เรียนสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ
4. ผู้เรียนสามารถใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตนหรือกลุ่ม

ต้องการ

5. ผู้เรียนสามารถใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมในสังคม

ส่วนระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษ ได้ระบุมตรฐานการรู้สารสนเทศของผู้เรียนไว้

7 มาตรฐาน ดังนี้

1. ความสามารถในการระบุความต้องการสารสนเทศ
2. ความสามารถในการแสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีการอันหลากหลาย
3. ความสามารถในการสร้างกลยุทธ์ในการเข้าถึงสารสนเทศ

4. ความสามารถในการค้นหาและการเข้าถึงสารสนเทศ
5. ความสามารถในการเปรียบเทียบและประเมินค่าสารสนเทศ
6. ความสามารถในการจัดระบบ การประยุกต์ใช้ และการสื่อสารสารสนเทศกับบุคคลอื่นอย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์
7. ความสามารถในการบูรณาความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อสร้างองค์ความรู้เพื่อการเรียนรู้ต่อไป
สภาบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งออสเตรเลีย (Council of Australian University Librarians) ได้กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศ (Association Of College and Research Libraries, 2000 อ้างถึงใน กมลวัฒน์ สุขมาก, 2547, หน้า 1) ไว้ดังต่อไปนี้
 1. การตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศ และกำหนดรูปแบบและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการ
 2. การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ
 3. การประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ
 4. การจัดระบบสารสนเทศ
 5. การขยายกรอบแนวคิดและการสร้างองค์ความรู้ใหม่
 6. การเข้าใจประเด็นทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมในบริบทการใช้สารสนเทศ รวมถึงการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยบรรณ ถูกกฎหมาย และอย่างเคารพ
 7. การตระหนักถึงถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีพ และการรู้สารสนเทศ
ภาควิชาสารสนเทศศาสตร์และคอมพิวเตอร์ศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนแคปปีโอลานี (Library & Information Science Department, Kapiolani Community College) ได้กำหนดเกณฑ์การรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศของภาควิชาฯ (Kapiolani Community College, 2007) ไว้ดังนี้
 1. การประเมินและการสำรวจสถานการณ์ของการรู้สารสนเทศและการรู้เว็บไซต์ของสถาบันการศึกษาใกล้เคียง
 2. การวิเคราะห์ผู้ใช้สารสนเทศของระบบ LILO (Learning Information Literacy Online)
 3. การสร้างสรรค์สารสนเทศในรูปแบบข้อความ วิดิทัศน์ แอปพลิเคชันเสียง โดยใช้โปรแกรม Flash และซอฟต์แวร์ Camtasia ในงานบริการสารสนเทศของห้องสมุด
 4. การสอนการใช้ห้องสมุด
 5. การใ้รู้เรื่องทิศทางการวิจัยในห้องสมุดในประเด็นที่เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศและการสอนการใช้ห้องสมุด
 6. ทักษะการอ่านและทักษะการทำวิจัยในประเด็นการรู้สารสนเทศและเรื่องที่เกี่ยวข้อง

ภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง รับผิดชอบการจัดการศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท โดยมีปรัชญาของการจัดการศึกษา คือ เพื่อสร้างบรรณารักษ์ นักสารสนเทศ และบรรณารักษ์ที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการ การบริการและเผยแพร่สารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม ส่วนวัตถุประสงค์ของภาควิชาฯ มีดังนี้

1. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการ การจัดระบบกระบวนการดำเนินงาน การให้บริการ และเผยแพร่สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์
2. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการจัดการ การจัดระบบ การดำเนินงาน การให้บริการ และเผยแพร่สารสนเทศอย่างเหมาะสม
3. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม และรับผิดชอบต่อสังคมในการส่งเสริมให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้

จากผลการประเมินการฝึกงานจากหน่วยงานภายนอกของนิสิตวิชาเอกสารสนเทศศึกษา ชั้นปีที่ 4 ทั้งในกลุ่มบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ กลุ่มการจัดการสารสนเทศและกลุ่มบรรณารักษศึกษา สรุปได้ว่า นิสิตส่วนใหญ่ส่วนใหญ่ขาดทักษะในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
2. การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศในรายงานการฝึกงาน
3. การวิเคราะห์ปัญหาการฝึกงานและการเสนอแนะในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่

จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการสร้างทักษะการรู้สารสนเทศและสนใจที่พัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชา และวงการวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาแบบทดสอบการรู้สารสนเทศของภาควิชา และการจัดสอบการรู้สารสนเทศเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตวิชาเอกสารสนเทศศึกษา กลุ่มบรรณารักษศาสตร์ และกลุ่มการจัดการสารสนเทศ ให้อยู่ในระดับมาตรฐานก่อนออกไปฝึกปฏิบัติวิชาชีพหรือก่อนการปฏิบัติงานจริง รวมทั้งเพื่อการรองรับคุณภาพทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชาฯ
2. เพื่อพัฒนาแบบทดสอบการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

คำถามของการวิจัย

เกณฑ์การรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชาฯ ประกอบด้วยมาตรฐานในด้านใดบ้าง และแต่ละมาตรฐานควรมีตัวชี้วัดเฉพาะอะไรบ้าง

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยเป็นการวิจัยสถาบันเพื่อพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา กลุ่มบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และกลุ่มการจัดการสารสนเทศ ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชาฯ โดยมีขอบเขตขององค์ความรู้ของการศึกษา ดังนี้

พันธกิจของมหาวิทยาลัยบูรพา

พันธกิจของภาควิชาสารสนเทศศึกษา

การรู้สารสนเทศที่พึงประสงค์ของนิสิตตามแนวคิดคณาจารย์ในภาควิชาฯ

การรู้สารสนเทศที่พึงประสงค์ของนิสิตตามแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ

มาตรฐานและตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ของ สบศ. สกอ. และ กพร.

มาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศ

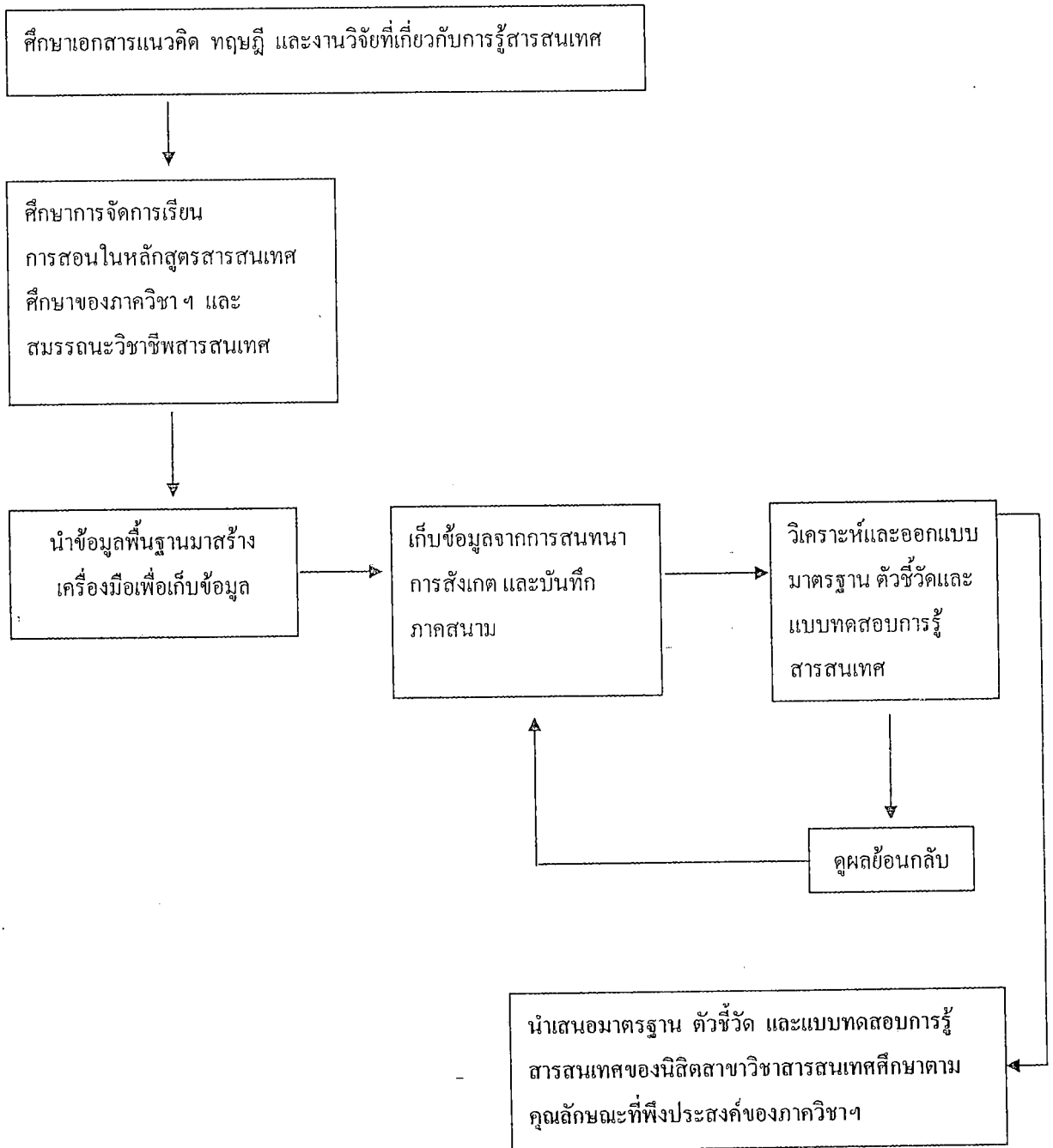
มาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สมรรถนะนักวิชาชีพสารสนเทศ

มาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศ
ของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

2. ขั้นตอนของการวิจัย

ภาพที่ 1 ขั้นตอนของการวิจัย

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 คณาจารย์ของภาควิชาฯ

3.2 กลุ่มผู้ใช้หลักสูตรสารสนเทศศึกษา

3.3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิต

สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้นิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศเพิ่มขึ้น
2. ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรสารสนเทศศึกษา เพื่อพัฒนาระดับความรู้สารสนเทศและทักษะการรู้สารสนเทศที่จะนำไปใช้อย่างเหมาะสม
3. ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปรับเนื้อหาของการรู้สารสนเทศโดยบูรณาการเข้าไปสอนในรายวิชาอื่น ๆ ในระดับอุดมศึกษาต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

นิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา หมายถึง นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา (หลักสูตร 2549) ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 4 โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มวิชา คือ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ และการจัดการสารสนเทศ

การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) หมายถึง ความรู้ความสามารถของบุคคลเกี่ยวกับสารสนเทศตามมาตรฐานต่อไปนี้

มาตรฐานที่ 1 นิสิตสามารถกำหนดชนิดและขอบเขตของสารสนเทศที่ตนต้องการ

มาตรฐานที่ 2 นิสิตสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 3 นิสิตสามารถในการประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศกับพื้นฐาน ความรู้เดิมที่ตนเองมีอยู่ได้

มาตรฐานที่ 4 นิสิตสามารถใช้สารสนเทศในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 5 นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย

มาตรฐานที่ 6 นิสิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้และนำเสนอสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานการรู้สารสนเทศ หมายถึง แนวทางหลักสำหรับการประเมินว่านิสิตมีการรู้สารสนเทศในประเด็นใด

ตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศ หมายถึง แนวทางย่อยของแต่ละมาตรฐานสำหรับการประเมินว่านิสิตมีการรู้สารสนเทศหรือไม่ เพียงใด

นักวิชาชีพสารสนเทศ (Information Professional) หมายถึง ผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีในสาขา บรรณารักษศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ สารสนเทศศาสตร์ สารนิเทศศึกษา สารสนเทศศึกษา การจัดการสารสนเทศ หรือสาขาที่มีชื่อเรียกอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศในองค์กรต่าง ๆ ประกอบด้วย การจัดหาและพัฒนาสารสนเทศ การจัดระบบและพัฒนาการเข้าถึงสารสนเทศ ตลอดจนการบริการและเผยแพร่สารสนเทศตามวัตถุประสงค์ขององค์กรและความต้องการของผู้ใช้

สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง ความสามารถหลักของบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สมรรถนะหลักของนักวิชาชีพสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถหลักของนักสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ ดังนี้ ความรู้ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ความรู้และทักษะการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสอนและการนำเสนอ ความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ด้านการบริการสารสนเทศ

แบบทดสอบการรู้สารสนเทศ หมายถึง ข้อสอบวัดทักษะการรู้สารสนเทศ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อสอบแบบปรนัย 50 ข้อ 50 คะแนน เพื่อทดสอบความรู้ทั่วไปด้านการใช้ห้องสมุด และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการสารสนเทศ

ตอนที่ 2 ข้อสอบอัตนัย 2 ข้อ 10 คะแนน เพื่อทดสอบความสามารถการอ่านเพื่อจับใจความ

ตอนที่ 3 ข้อสอบภาคปฏิบัติ 2 ข้อ 40 คะแนน เพื่อทดสอบความสามารถการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

รวมคะแนนข้อสอบทั้งหมด 100 นิสิตต้องได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 80 จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การรู้สารสนเทศ กรณีไม่ผ่านเกณฑ์ นิสิตสามารถสอบใหม่ด้วยข้อสอบที่ไม่ซ้ำชุดกันได้หลังจากการสอบครั้งล่าสุด 2 วัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยได้สำรวจและรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปประเด็นของเรื่องได้ดังต่อไปนี้

1. การรู้สารสนเทศ (Information Literacy)
 - 1.1 คำจำกัดความของการรู้สารสนเทศ
 - 1.2 ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ
 - 1.3 ลักษณะของผู้รู้สารสนเทศ
 - 1.4 การรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา
 - 1.5 มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา
2. สมรรถนะวิชาชีพนักสารสนเทศ
 - 2.1 คำจำกัดความของสมรรถนะ
 - 2.2 ความสำคัญของสมรรถนะ
 - 2.3 สมรรถนะวิชาชีพนักสารสนเทศในต่างประเทศ
 - 2.4 สมรรถนะวิชาชีพนักสารสนเทศในประเทศไทย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การรู้สารสนเทศ (Information Literacy)

1. คำจำกัดความของการรู้สารสนเทศ

สารสนเทศได้กลายมาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีพของคนในสังคมปัจจุบัน โดยที่สารสนเทศเข้าไปเกี่ยวข้องในทุก ๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ดังนั้นคนที่อยู่ในสังคมควรมีทักษะการรู้สารสนเทศหรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Literacy ในวงการการศึกษา literacy หมายถึง การอ่านออก เขียนได้ ดังเช่น กรรมการศึกษานอกโรงเรียนได้มีการรณรงค์เพื่อการอ่านออกเขียนได้ ซึ่งเป็นที่คาดกันว่าคนที่มีความสามารถอ่านออกเขียนได้จะสามารถเอาตัวรอดได้ในสังคม นอกจากความหมายดังกล่าว ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Electronics and Computer Technology Center / NECTEC)

ได้กล่าวถึง การรู้สารสนเทศ ในส่วนของเทคโนโลยีสารสนเทศว่า Informaion technology literacy หมายถึง ทักษะความรู้ในการใช้ IT (สุจิน บุตรดีสุวรรณ, 2546, หน้า 36)

การรู้สารสนเทศได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายลักษณะ ดังนี้

สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (ALA, 2000) ได้ให้คำจำกัดความของการรู้สารสนเทศว่า หมายถึง ชุดของความสามารถในการรู้ว่าตนเองจะเรียนรู้ได้อย่างไร ตามมาตรฐานของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน 7 ประการ คือ การกำหนดความต้องการสารสนเทศ การใช้กลยุทธ์การค้นหา การกำหนดแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ การประเมินและทำความเข้าใจสารสนเทศ การตีความสารสนเทศ การสื่อสารสารสนเทศ และการประเมินผลผลิตจากสารสนเทศ

สมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัยและการวิจัย (Association of College and Research Libraries, 2007) ให้ความหมายของการรู้สารสนเทศว่า เป็นกลุ่มของทักษะที่เป็นความสามารถเฉพาะที่จะวิเคราะห์ได้ว่าเมื่อใดต้องการสารสนเทศ สามารถกำหนดแหล่งสารสนเทศ ประเมินและใช้สารสนเทศที่ต้องการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ความสามารถในการที่จะแสวงหา การใช้เครื่องมือเพื่อการเข้าถึง การกำหนดขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการ การค้นคืนและการรวบรวมสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศที่ค้นคืนมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ (วุฒิพงษ์ ภูโศง, 2542, หน้า 9)

นุชชิตา สุภักควนิช (2547, หน้า 8) กล่าวว่าไว้ว่า การรู้สารสนเทศ คือ ความสามารถของบุคคลในการค้นหา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ หรือเพื่อการตัดสินใจ นอกจากนี้การรู้สารสนเทศมีความหมายรวมถึงทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการแก้ปัญหา

สมาน ลอยฟ้า (2544, หน้า 1) กล่าวว่า การรู้สารสนเทศ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถด้านสารสนเทศ ที่เกิดจากกระบวนการทางปัญญาเพื่อสร้างความเข้าใจในความต้องการสารสนเทศ การค้นหา การประเมิน การใช้สารสนเทศและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การรู้สารสนเทศยังต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้และทักษะอื่น ๆ เป็นต้น

โดยสรุปแล้ว การรู้สารสนเทศ หมายถึง ระดับของความรู้ความสามารถด้านสารสนเทศซึ่งประกอบด้วย การกำหนดชนิดและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการ การเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถบูรณาการสารสนเทศใหม่กับความรู้เดิมของตนเองได้ การใช้สารสนเทศเพื่อการแก้ปัญหา และการเข้าใจเรื่องสารสนเทศในบริบทของสังคมได้

2. ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า สารสนเทศเป็นพลังอำนาจทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ผู้ที่ครอบครองสารสนเทศจึงถือว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจ สารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อชีวิตของมนุษย์ และจะทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ (พรเทพ ปัญจรัตน์, 2535, หน้า 7) ซึ่งสอดคล้องคำกล่าวที่ว่า “ในยุคนี้ไม่มีอะไรแพงไปกว่าข้อมูลข่าวสาร” ดังนั้น การรู้สารสนเทศจึงเอื้ออำนวยประโยชน์แก่บุคคลเป็นอย่างมาก เพราะการรู้สารสนเทศเป็นทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการแสวงหา การคัดเลือก การประเมิน และการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ ได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ และการกำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ

วุฒิพงษ์ บุญไชย (2542, หน้า 10-11) กล่าวว่า การรู้สารสนเทศมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะว่าการรู้สารสนเทศจะช่วยให้การปฏิบัติงานหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ เกิดการได้เปรียบคู่แข่งและประสบความสำเร็จในการดำเนินงานต่าง ๆ จากการที่สารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนมากมายนับมหาศาล สารสนเทศจะเกิดประโยชน์ได้นั้นจะต้องนำมาจัดระบบ ระเบียบ ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้กลายเป็นความรู้ และการบูรณาการเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกันก็สามารถนำไปช่วยแก้ปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมได้อย่างยั่งยืน ดังนั้นการรู้สารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จของบุคคลในหลาย ๆ ด้าน อาทิ ในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา คุณภาพชีวิต สอดคล้องกับแนวคิดของซุติมา ยิ่งสุขวัฒนา (2547, หน้า 9) ที่กล่าวว่า การเป็นผู้รู้สารสนเทศ ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อความอยู่รอดในอนาคต เนื่องจากผู้รู้สารสนเทศจะสามารถเตรียมตัวเพื่อการได้รับและการใช้สารสนเทศอย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์ ดังนั้น เป้าหมายสูงสุดของการเป็นผู้รู้สารสนเทศ คือ การเป็นผู้ที่รู้ว่าจะเรียนรู้อย่างไร และเป็นผู้ที่เตรียมตัวเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างไร

ฮันคอก (Hancock, 1993) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการรู้สารสนเทศ ไว้ว่า

1. การรู้สารสนเทศสำหรับนักเรียน และนักศึกษา การรู้สารสนเทศจะถูกรับรู้ไว้ในหลักสูตรหรือระบบการเรียนการสอน โดยครูหรืออาจารย์ที่ฝึกทักษะให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีพ ผู้สอนจึงนับว่าเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างทักษะเหล่านั้นให้กับผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา และต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมในห้องเรียน การเล่น และการฝึกปฏิบัติการ ผู้เรียนที่มีทักษะการรู้สารสนเทศจะกลายเป็นักเรียนวิไลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ โดยที่พวกเขาจะตระหนักถึงสารสนเทศสำเร็จรูปในรูปแบบต่าง ๆ ที่ใช้เทคนิคที่หลากหลาย ที่ตอบสนองต่อความต้องการ และมีคุณค่าอันนับอีกทั้งสามารถคิดเชิงวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี

2. การรู้สารสนเทศสำหรับการเป็นประชาชนที่ดี บุคคลรู้ว่าจะใช้สารสนเทศให้คุ้มค่ามากที่สุดได้อย่างไรทั้งในชีวิตการทำงานและชีวิตประจำวัน โดยที่พวกเขาสามารถคัดสรรสารสนเทศที่ดีที่สุดเพื่อใช้ในการตัดสินใจ นอกจากนี้ประชาชนที่รู้สารสนเทศยังสามารถตระหนักถึงคุณค่าและ

อำนาจของสารสนเทศ โดยเชื่อว่าความต้องการสารสนเทศเพื่อการแก้ปัญหาจะเป็นองค์ความรู้และประสบการณ์สำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีพของประชาชนในประเทศ

3. การรู้สารสนเทศสำหรับคนทำงาน ในการทำงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตต้องการผู้ปฏิบัติงานที่หลากหลาย ที่สามารถจำแนก ประเมิน ประยุกต์ใช้สารสนเทศ อีกทั้งบุคคลยังต้องสามารถรวบรวมสารสนเทศ สามารถวิเคราะห์ สามารถตีความ และประเมินสารสนเทศเหล่านั้นได้เป็นอย่างดี

อาร์พ (Arp, 1990, pp. 46-47 อ้างถึงใน วุฒิพงษ์ หนูไชยง, 2542, หน้า 10) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ ไว้ดังนี้

1. การรู้สารสนเทศช่วยให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมสารสนเทศและสังคมเทคโนโลยีได้อย่างสงบสุข

2. การรู้สารสนเทศช่วยให้ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว

3. การรู้สารสนเทศช่วยให้ทำนายอนาคตสำหรับบุคคลรุ่นใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การรู้สารสนเทศช่วยให้ทำนายอนาคตสำหรับบุคคลรุ่นใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญของการรู้สารสนเทศดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าการรู้สารสนเทศมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมปัจจุบันที่มีทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ มากมาย ทักษะการรู้สารสนเทศจะทำให้เราสามารถนำสารสนเทศมาใช้ในการดำรงชีวิต และในการแก้ปัญหา หรือตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ลักษณะของผู้รู้สารสนเทศ

จากคำจำกัดความของการรู้สารสนเทศ ดังนั้นผู้รู้สารสนเทศ ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association, 2000) กำหนดไว้ว่า ผู้รู้สารสนเทศ คือ ผู้ที่ตระหนักว่าเมื่อใดจำเป็นต้องใช้สารสนเทศ และสามารถค้นหา ประเมิน และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัย (Association of College and Research Libraries, 2007) ได้กำหนดลักษณะของผู้รู้สารสนเทศ ไว้ในมาตรฐานองค์ประกอบการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาปี 2000 ไว้ดังนี้

1. สามารถกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ตนเองต้องการได้

2. สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ

4. ใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เข้าใจในเรื่องของธุรกิจ กฎหมาย และสังคมแวดล้อมในการใช้สารสนเทศ รวมถึงการเข้าถึงและใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องหลักจริยธรรมและกฎหมาย

ไอเซนเบิร์ก, โลว์ และสปิตเซอร์ (Eisenberg, Lowe & Spitzer, 2004, p. 4) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้รู้สารสนเทศ ไว้ดังนี้

1. ตระหนักถึงความถูกต้องและความสมบูรณ์ของสารสนเทศบนพื้นฐานของการตัดสินใจที่ชาญฉลาดของบุคคล
2. ตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศของตน
3. สามารถประมวลข้อสงสัยต่าง ๆ บนพื้นฐานความต้องการสารสนเทศได้
3. สามารถระบุแหล่งสารสนเทศที่ตนต้องการได้
4. สามารถพัฒนากลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศได้
5. เข้าถึงแหล่งสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในรูปแบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอื่น ๆ ได้
6. สามารถประเมินคุณค่าสารสนเทศได้
7. สามารถจัดการสารสนเทศที่หามาได้ด้วยวิธีการของตนเองได้
8. สามารถบูรณาการสารสนเทศใหม่ให้เข้ากับองค์ความรู้เดิมได้
9. สามารถใช้สารสนเทศเพื่อการคิดแบบมีวิจารณญาณและเพื่อใช้แก้ปัญหาการดำรงชีวิตได้

สุจิน บุตรดีสุวรรณ (2546, หน้า 37) กล่าวว่า การรู้สารสนเทศเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีพของบุคคลทุกกลุ่ม คนที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีความรู้สารสนเทศ จะมีความรู้ความสามารถ ดังต่อไปนี้

1. สามารถกำหนดด้านความต้องการสารสนเทศของตนเองได้ว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด
2. สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. สามารถประมวลและสังเคราะห์สารสนเทศได้
4. สามารถนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ได้
5. มีความเข้าใจสารสนเทศในบริบทด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคม โดยตระหนักถึงจริยธรรมและกฎหมายในการใช้สารสนเทศ

4. การรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในปัจจุบันการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาได้มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งแนวคิดที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และมุ่งให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ประสานงาน ให้คำแนะนำปรึกษาและ

ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา ซึ่งแนวทางการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต และยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ใฝ่การเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น เป็นบทบาทสำคัญประการหนึ่งของทุกสถาบันการศึกษา จะเห็นได้ว่าสถาบันแต่ละแห่งมุ่งสอนให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นทำเป็น และฝึกการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ดังนั้นการรู้สารสนเทศจึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายนี้ ซึ่งผลของการรู้สารสนเทศที่จะต้องเกิดกับผู้เรียน (วณิชชิตา สุภักควณิช, 2547, หน้า 9) ดังต่อไปนี้

1. จะเป็นการเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบเดิมที่ผู้เรียนมีลักษณะเป็นผู้ตามและผู้รับสารสนเทศจากผู้สอน ไปเป็นผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้น และเป็นผู้ควบคุมการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น
2. ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของแต่ละคน
3. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง เมื่อได้รับมอบหมายจากผู้สอน
4. ผู้เรียนจะเป็นผู้บริโภคสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และรู้ว่าสารสนเทศมีการบันทึกในสื่อหลากหลายลักษณะ ซึ่งแต่ละรูปแบบจะสนองความสนใจที่แตกต่างกัน
5. ผู้เรียนจะมีความคิดเชิงวิเคราะห์มากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อต้องตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ

จากรายงานผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ระบุว่า ความต้องการของการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนเพื่อการเป็นผู้รู้สารสนเทศนั้น ผู้เรียนควรมีคุณสมบัติ (Eisenberg, Lowe, & Spitzer, 2004, p. 26) ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศในสังคมปัจจุบันและมีทักษะการคิดที่เป็นระบบ
2. มีความสามารถในการประเมินสารสนเทศจากสื่อที่หลากหลาย รวมทั้งการประเมินสารสนเทศที่สื่อสารผ่านช่องทางหรือเทคโนโลยีรูปแบบต่าง ๆ ได้
3. มีทักษะในการแสวงหา รวบรวม และจัดเก็บสารสนเทศที่หามาได้ เช่น ทักษะด้านฐานข้อมูล, Spreadsheet, Word Processing เป็นต้น
4. เป็นพลเมืองที่ดีและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และตระหนักถึงการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม เช่น รู้เรื่องลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์ส่วนบุคคล การใช้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เป็นต้น นอกจากนี้ Bruce (1997 อ้างถึงใน วณิชชิตา สุภักควณิช, 2547, หน้า 10)) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษาไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ความรู้สารสนเทศจะต้องครอบคลุมถึง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการค้นคว้าและต้องมีความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการค้นคว้าในปัจจุบันและอนาคตจะต้องอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. นักศึกษาต้องมีความเข้าใจเรื่องแหล่งสารสนเทศ โครงสร้างของแต่ละแหล่ง และเทคนิคการสืบค้นจากแต่ละแหล่ง โดยนักศึกษาจะต้องสามารถใช้แหล่งสารสนเทศเหล่านั้นได้อย่างอิสระ

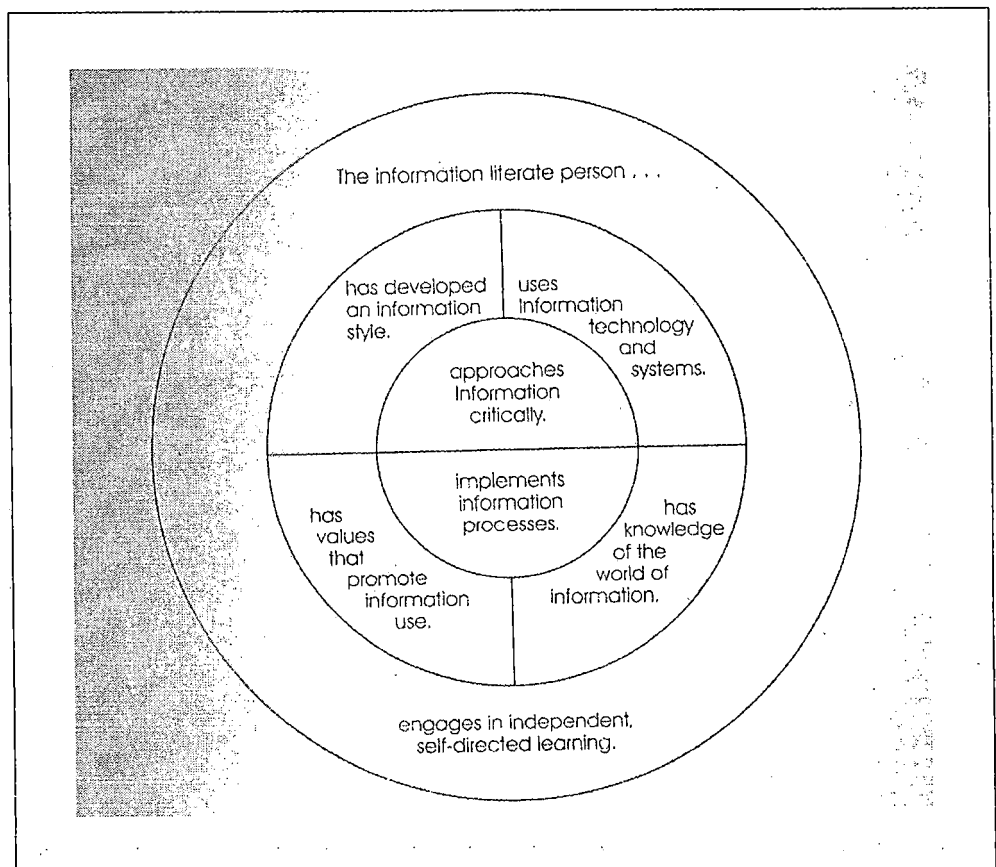
3. นักศึกษาจะต้องเข้าใจกระบวนการค้น และสามารถนำไปปรับใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ และเมื่อเกิดปัญหาในการค้นนักศึกษาสามารถแก้ปัญหาได้

4. นักศึกษาจะต้องสามารถควบคุมสารสนเทศ จะต้องไม่ตกอยู่ในอิทธิพลของสารสนเทศ นักศึกษาจะต้องเป็นผู้เลือกและนำสารสนเทศมาจัดโครงสร้างใหม่ให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์

5. นักศึกษาจะต้องสามารถนำสารสนเทศไปสร้างความรู้ได้

6. ผลประโยชน์ขั้นสุดท้ายที่นักศึกษาจะต้องได้รับ คือ ปัญญา

บรูซ (Bruce, 1995) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่สำคัญของผู้รู้สารสนเทศสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษาไว้ตามภาพประกอบ ดังนี้

ภาพที่ 2 คุณลักษณะที่สำคัญของผู้รู้สารสนเทศสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษา

ในปัจจุบันสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ และพยายามที่จะสร้างทักษะดังกล่าวให้เกิดขึ้นผู้เรียน ดังนั้น การสร้างทักษะการรู้สารสนเทศให้กับผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือทั้งด้านผู้สอน บรรณารักษ์ และผู้บริหารของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง และสามารถเรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

5. มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในวงการการศึกษา สถาบันส่วนใหญ่ได้พยายามพัฒนาการรู้สารสนเทศให้กับผู้เรียน โดยนำเอาวิชาการศึกษาสารสนเทศมาสอนให้นักศึกษามีทักษะการใช้สารสนเทศและแหล่งทรัพยากรสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ประยุกต์ใช้และมีรูปแบบในการสอนที่นิยมอยู่ 2 รูปแบบ คือ การสอนผ่านเครือข่าย (Web-based Instruction) และการสอนในชั้นเรียน (ชูดิมา ยิ่งสุขวัฒนา, 2547, หน้า 18) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมมาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ไว้ดังนี้

ระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษ ได้ระบุมาตรฐานการรู้สารสนเทศของผู้เรียนไว้ 7 มาตรฐาน (Webber & Jonhson, 2006) ดังนี้

1. ความสามารถในการระบุความต้องการสารสนเทศ
 2. ความสามารถในการแสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีการอันหลากหลาย
 3. ความสามารถในการสร้างกลยุทธ์ในการเข้าถึงสารสนเทศ
 4. ความสามารถในการค้นหาและการเข้าถึงสารสนเทศ
 5. ความสามารถในการเปรียบเทียบและประเมินค่าสารสนเทศ
 6. ความสามารถในการจัดระบบ การประยุกต์ใช้ และการสื่อสารสารสนเทศกับบุคคลอื่นอย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์
 7. ความสามารถในการบูรณาความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อสร้างองค์ความรู้เพื่อการเรียนรู้ต่อไป
- ส่วนในประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ได้กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศ (Australian and New Zealand Information Literacy Framework: Principles, Standards and Practice, 2004) ไว้ดังนี้

ตารางที่ 1 มาตรฐานการรู้สารสนเทศของประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์

มาตรฐาน	ผลลัพธ์
<p>มาตรฐานที่ 1 ผู้รู้สารสนเทศมีแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>1.1 กำหนดและเชื่อมโยงความต้องการสารสนเทศของตนเอง</p> <p>1.2 เข้าใจวัตถุประสงค์ ขอบเขต และความเหมาะสมของแหล่งสารสนเทศที่หลากหลาย</p> <p>1.3 ประเมินความต้องการสารสนเทศของตนเอง</p> <p>1.4 ใช้แหล่งสารสนเทศที่หลากหลายเพื่อสนองตอบความต้องการของตนเอง</p>
<p>มาตรฐานที่ 2 ผู้รู้สารสนเทศสามารถสืบค้นสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>2.1 คัดเลือกวิธีการสืบค้นและเครื่องมือช่วยค้นที่เหมาะสมสำหรับการค้นหาสารสนเทศได้</p> <p>2.2 สร้างและใช้กลยุทธ์การสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2.3 รับสารสนเทศโดยใช้วิธีการสืบค้นที่เหมาะสม</p> <p>2.4 ติดตามแหล่งสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ เครื่องมือช่วยค้น และวิธีการสืบค้นสารสนเทศที่มีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน (Up Date) อย่างต่อเนื่อง</p>
<p>มาตรฐานที่ 3 ผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินคุณค่าสารสนเทศและวิธีการแสวงหาสารสนเทศที่เหมาะสม</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>3.1 ประเมินผลของการใช้ประโยชน์และความตรงประเด็นของสารสนเทศที่ตนเองได้รับ</p> <p>3.2 กำหนดและประยุกต์ใช้การประเมินคุณค่าสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ</p> <p>3.3 อธิบายผลของขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศกับกลยุทธ์การสืบค้นที่ใช้</p>
<p>มาตรฐานที่ 4 ผู้รู้สารสนเทศสามารถจัดการสารสนเทศของตนเองได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>4.1 จัดเก็บสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้</p> <p>4.2 สามารถจัดการสารสนเทศของตนเองได้ (การจัดลำดับ การจำแนก การจัดเก็บ เป็นต้น)</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

มาตรฐาน	ผลลัพธ์
<p>มาตรฐานที่ 5 ผู้รู้สารสนเทศสามารถสร้างความรู้ใหม่จากสารสนเทศที่มีอยู่เดิมกับสารสนเทศใหม่ได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>5.1 เปรียบเทียบและบูรณาการความรู้เดิมและความรู้ใหม่โดยการเพิ่มมูลค่าสารสนเทศ ความขัดแย้งกันของสารสนเทศ และคุณลักษณะที่แตกต่างของสารสนเทศได้</p> <p>5.2 สื่อสารความรู้และความเข้าใจในสารสนเทศใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
<p>มาตรฐานที่ 6 ผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้สารสนเทศบนพื้นฐานของความเข้าใจวัฒนธรรม จริยธรรม เศรษฐกิจ กฎหมาย และปรากฏการณ์ทางสังคมได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>6.1 เข้าถึงและใช้สารสนเทศให้เหมาะสมกับวัฒนธรรม จริยธรรม และเศรษฐกิจของสังคมได้</p> <p>6.2 เล็งเห็นความสำคัญของสารสนเทศที่อยู่บนพื้นฐานของค่านิยมและความเชื่อ</p> <p>6.3 เข้าถึงและใช้สารสนเทศให้สอดคล้องกับธรรมเนียมปฏิบัติและจรรยาบรรณทางสารสนเทศ</p> <p>6.4 รับ จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อความ ข้อมูล ภาพ หรือเสียงอย่างถูกต้องกฎหมาย</p>

สมาคมห้องสมุดอเมริกัน กล่าวไว้ว่า บุคคลจะสามารถเข้าถึงสารสนเทศและนำสารสนเทศมาใช้ได้อย่างประสพผลสำเร็จนั้น ต้องมีองค์ประกอบของผู้รู้สารสนเทศ 5 ประการ (American Library Association, 2000) ดังนี้

1. การตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศ
 - 1.1 ตระหนักว่าสารสนเทศที่ถูกต้องและสมบูรณ์เป็นพื้นฐานของการตัดสินใจที่ใช้สติปัญญา
 - 1.2 ตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศ
 - 1.3 เข้าใจการจัดระบบความรู้
 - 1.4 สามารถสร้างขอบเขตสารสนเทศที่ตนต้องการ
 - 1.5 สร้างคำถามต่าง ๆ ตามความต้องการสารสนเทศ

2. ความสามารถในการค้นหาสารสนเทศ
 - 2.1 ระบุแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ได้
 - 2.2 สามารถจัดการกับเครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศและเพื่อการสื่อสาร
 - 2.3 สามารถพัฒนากลยุทธ์ในการสืบค้นข้อมูลที่ประสบความสำเร็จ
 - 2.4 เข้าถึงแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ
 - 2.5 เข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 3. ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ
 - 3.1 ประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างพินิจพิเคราะห์
 4. ความสามารถในการประเมินผลสารสนเทศ
 - 4.1 จัดการประเมินผลสารสนเทศเพื่อการประยุกต์ใช้
 - 4.2 บรรณาการสารสนเทศใหม่เข้ากับองค์ความรู้เดิม
 5. ความสามารถในการใช้และการสื่อสารสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 5.1 ใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เฉพาะและใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมายใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงและสามารถทำงานอิสระหรือทำงานเป็นกลุ่มได้
- นอกจากนี้ สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัย (ACRL, 2000 อ้างถึงใน ชูติมา ยิ่งสุขวัฒนา, 2547, หน้า 9-17) ได้กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศของผู้เรียนไว้ 5 มาตรฐาน 22 ตัวชี้วัด ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ ACRL

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ผลลัพธ์
<p>มาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดชนิดและขอบเขตของสารสนเทศที่ตนต้องการ</p> <p>ตัวชี้วัด 1.1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดและอธิบายสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>1.1.1 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อในการทำวิจัยหรือสารสนเทศที่ตนเองต้องการค้นหาในห้องเรียนกับผู้สอน กับกลุ่มกิจกรรม และแสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้</p> <p>1.1.2 พัฒนาความต้องการเนื้อหาของงานวิจัยของตนเองเป็นคำพูดได้และตั้งคำถามการวิจัยได้</p> <p>1.1.3 ค้นหาแหล่งสารสนเทศที่จะนำมาสนับสนุนหัวข้องานวิจัยของตนเองได้</p> <p>1.1.4 กำหนดหรือปรับปรุงสารสนเทศที่ตนต้องการได้</p> <p>1.1.5 อธิบายและแยกแยะแนวคิดหลักและคำศัพท์ที่จะใช้ในการอธิบายถึงสารสนเทศที่ตนเองต้องการได้</p> <p>1.1.6 ตระหนักถึงการผลิตสารสนเทศใหม่ สามารถทำได้โดยนำสารสนเทศที่มีอยู่มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิม โดยการทดลองหรือ การวิเคราะห์ได้</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ผลลัพธ์
<p>ตัวชี้วัด 1.2 ผู้รู้สารสนเทศสามารถจำแนกประเภทและรูปแบบของแหล่งสารสนเทศและสารสนเทศที่น่าเชื่อถือต่าง ๆ ได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>1.2.1 รู้ว่าสารสนเทศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการถูกผลิตขึ้นอย่างไร มีการจัดการอย่างไร และถูกเผยแพร่อย่างไร</p> <p>1.2.2 ตระหนักว่าสารสนเทศได้มีการแบ่งความรู้ตามสาขาวิชาเพื่อช่วยให้สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ง่ายขึ้น</p> <p>1.2.3 สามารถจำแนกคุณค่าและความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศที่มีศักยภาพ ที่มีอยู่ในรูปแบบที่หลากหลายได้ เช่น สื่อผสม ฐานข้อมูล เว็บไซต์ ชุดข้อมูล โซดทัศน์</p> <p>1.2.4 จำแนกวัตถุประสงค์และผู้ใช้แหล่งสารสนเทศที่มีศักยภาพเหล่านั้นได้ เช่น ความแตกต่างระหว่างแหล่งสารสนเทศทางบันเทิงคดี (Popular Sources) และแหล่งสารสนเทศทางวิชาการ ความแตกต่างระหว่างแหล่งสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและแหล่งสารสนเทศทางประวัติศาสตร์</p> <p>1.2.5 แยกแยะความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศปฐมภูมิและแหล่งสารสนเทศทุติยภูมิได้ และตระหนักว่าแหล่งสารสนเทศแต่ละประเภทนั้นจะใช้อย่างไรและมีความสำคัญต่างกันอย่างไร</p> <p>1.2.6 ตระหนักว่าสารสนเทศที่ดีควรได้มาจากข้อมูลดิบจากแหล่งปฐมภูมิ</p>

028. ๗๐๗11

๙ 2๗8 ๐

๑-5

3 4 4 5 7 8

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ผลลัพธ์
<p>ตัวชี้วัด 1.3 ผู้รู้สารสนเทศสามารถวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ของสารสนเทศที่ตนเองต้องการได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>1.3.1 หาแนวทางและความเป็นไปได้ของสารสนเทศที่ต้องการและขยายขอบเขตการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอื่นได้ เช่น การยืมระหว่างห้องสมุด</p> <p>1.3.2 หาแนวทางและความเป็นไปได้ของการแสวงหาสารสนเทศที่เป็นภาษาอื่น เพื่อรวบรวมสารสนเทศที่ต้องการเพิ่มเติม และสามารถเข้าใจสาระของสารสนเทศภาษานั้น ๆ ได้</p> <p>1.3.3 วางแผนและกำหนดระยะเวลาในการแสวงหาสารสนเทศที่ต้องการได้</p>
<p>ตัวชี้วัด 1.4 ผู้รู้สารสนเทศสามารถทบทวนประเมินลักษณะของสารสนเทศและขยายความต้องการสารสนเทศได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>1.4.1 ทบทวนว่าสารสนเทศที่มีอยู่ในเบื้องต้นสามารถตอบคำถามการวิจัยได้อย่างชัดเจน หรือต้องการปรับปรุงใหม่</p> <p>1.4.2 กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจใช้สารสนเทศหรือเลือกสารสนเทศได้</p>
<p>มาตรฐานที่ 2 ความสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 2.1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถเลือกวิธีการค้นหาสารสนเทศอย่างมีหลักการ หรือเลือกระบบการค้นคืนสารสนเทศเพื่อใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>2.1.1 จำแนกวิธีการค้นหาสารสนเทศอย่างมีหลักการได้อย่างเหมาะสม</p> <p>2.1.2 วิเคราะห์ความเหมาะสมและข้อดีข้อเสียของวิธีการค้นหาสารสนเทศอย่างมีหลักการได้</p> <p>2.1.3 วิเคราะห์ระบบและกลไกการค้นคืนสารสนเทศได้</p> <p>2.1.4 คัดเลือกแนวทางการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการจากวิธีการค้นหาสารสนเทศได้หรือใช้ระบบการค้นคืนสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ผลลัพธ์
<p>ตัวชี้วัดที่ 2.2 ผู้รู้สารสนเทศสามารถสร้างและออกแบบกลยุทธ์ในการสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>2.2.1 วางแผนการค้นสารสนเทศให้สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าหรือการวิจัยที่ต้องการได้อย่างเหมาะสม</p> <p>2.2.2 กำหนดคำค้น (Keyword) คำพ้องรูป (Synonyms) และคำที่มีความหมายเกี่ยวข้อง (Related Terms) ที่ต้องการใช้สำหรับเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้</p> <p>2.2.3 เลือกศัพท์ควบคุม (Control Words) ที่ใช้ในสาขาวิชาหรือใช้ในแหล่งสารสนเทศที่ค้นคืนได้</p> <p>2.2.4 สร้างกลยุทธ์การสืบค้นโดยใช้คำสั่งสืบค้นสารสนเทศที่เหมาะสมกับระบบการค้นคืนสารสนเทศได้ เช่น การใช้ตรรกบูลีน การตัดคำ การกำหนดระยะห่างของคำในเครื่องมือสืบค้นบนอินเทอร์เน็ต (Search Engines)</p> <p>2.2.5 ใช้กลยุทธ์การสืบค้นที่เหมาะสมกับระบบการค้นคืนสารสนเทศที่หลากหลาย</p> <p>2.2.6 สืบค้นโดยใช้โปรโตคอลที่เหมาะสมกับสาขา</p>
<p>ตัวชี้วัด 2.3 ผู้รู้สารสนเทศสามารถค้นคืนสารสนเทศ - ออนไลน์หรือสามารถใช้วิธีการอื่น ๆ ในการค้นคืนได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>2.3.1 สามารถใช้ระบบการค้นคืนที่หลากหลายเพื่อการค้นคืนสารสนเทศที่อยู่ในรูปแบบที่แตกต่างกันได้</p> <p>2.3.2 สามารถใช้ระบบการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรหรือระบบอื่น ๆ เช่น วรรณกรรม หรือ ระบบการจัดหมวดหมู่ เพื่อใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศในห้องสมุดหรือแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ</p> <p>2.3.3 ใช้บริการออนไลน์ของห้องสมุด หรือแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ได้ ทั้งโดยการขอใช้บริการหรือใช้ด้วยตนเอง</p> <p>2.3.4 ใช้วิธีการสำรวจ การส่งจดหมาย การสัมภาษณ์ หรือวิธีการอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเบื้องต้นที่ต้องการได้</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ผลลัพธ์
<p>ตัวชี้วัด 2.4 ผู้รู้สารสนเทศสามารถปรับปรุงกลยุทธ์การสืบค้นได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>2.4.1 ประเมินคุณภาพ และผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องจากการสืบค้นเพื่อเลือกระบบการค้นคืนสารสนเทศที่เหมาะสม หรือเลือกทางเลือกที่เหมาะสมในการสืบค้น</p> <p>2.4.2 กำหนดปัญหาในการค้นคืนสารสนเทศและตัดสินใจปรับปรุงกลยุทธ์การสืบค้นใหม่ได้ ถ้าจำเป็น</p> <p>2.4.3 เริ่มต้นสืบค้นใหม่อีกครั้ง โดยใช้กลยุทธ์การสืบค้นที่ปรับปรุงใหม่ได้</p>
<p>ตัวชี้วัด 2.5 ผู้รู้สารสนเทศสามารถคัดลอก บันทึก และจัดการสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>2.5.1 เลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการคัดลอกสารสนเทศที่ต้องการได้ เช่น ฟังก์ชันของโปรแกรมในการคัดลอก (Copy) และวาง (Paste) การถ่ายเอกสาร การสแกน การใช้อุปกรณ์บันทึกภาพและเสียง</p> <p>2.5.2 สร้างระบบการจัดการสารสนเทศ</p> <p>2.5.3 บอกความแตกต่างของประเภทของแหล่งสารสนเทศที่นำไปอ้างอิง และเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบการอ้างอิงแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ได้</p> <p>2.5.4 จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกันไว้ใช้อ้างอิงในครั้งต่อไปได้</p> <p>2.5.5 ใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายในการจัดการสารสนเทศที่ได้รับการคัดเลือกและถูกจัดระบบไว้แล้วได้</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ผลลัพธ์
<p>มาตรฐานที่ 3 ความสามารถในการประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับการคัดเลือกไว้แล้วกับพื้นฐานความรู้เดิมที่ตนเองมีอยู่ได้</p> <p>ตัวชี้วัด 3.1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถสรุปใจความสำคัญที่ได้มาจากสารสนเทศที่รวบรวมมาได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>3.1.1 สามารถอ่านเอกสารและจับประเด็นสำคัญได้</p> <p>3.1.2 สามารถสรุปประเด็นสำคัญของเอกสารด้วยสำนวนของตนเองและเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง</p> <p>3.1.3 สามารถเลือกเนื้อหาคำพูดที่เหมาะสมเพื่อการคัดลอกมาอ้างอิงได้</p>
<p>ตัวชี้วัด 3.2 ผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดและประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>3.2.1 สามารถตรวจสอบและเปรียบเทียบสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ได้เพื่อประเมินความน่าเชื่อถือ ความถูกต้อง ความเที่ยงตรง ช่วงเวลาของสารสนเทศ รวมถึงทัศนคติหรืออคติของสารสนเทศได้</p> <p>3.2.2 สามารถวิเคราะห์โครงสร้างและเหตุผลที่ใช้สนับสนุนข้อโต้แย้งหรือวิธีการของสารสนเทศที่ตนเองมีได้</p> <p>3.2.3 สามารถแยกแยะความแตกต่างของสารสนเทศที่มีอคติและสารสนเทศที่ไม่น่าเชื่อถือได้</p> <p>3.2.4 สามารถทำความเข้าใจวัฒนธรรม ลักษณะทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมของสารสนเทศที่ถูกสร้างขึ้นได้ รวมทั้งเข้าใจอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการอธิบายความสารสนเทศได้</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ผลลัพธ์
<p>ตัวชี้วัด 3.3 ผู้รู้สารสนเทศสามารถสังเคราะห์ใจความสำคัญของสารสนเทศเพื่อสร้างแนวคิดสารสนเทศใหม่ได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>3.3.1 เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของแนวคิดต่าง ๆ ในสารสนเทศ และสามารถเชื่อมโยงแนวคิดต่าง ๆ เหล่านั้นกับความรู้ที่มีอยู่เดิมในการสร้างสารสนเทศใหม่ที่น่าเชื่อถือโดยมีข้อมูลอ้างอิงสนับสนุน</p> <p>3.3.2 ขยายรายละเอียดการสังเคราะห์สารสนเทศในขั้นแรกออกไปได้ในกรณีที่ต้องสร้างสมมติฐานใหม่ซึ่งต้องการสารสนเทศสนับสนุนเพิ่มเติม</p> <p>3.3.3 ใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอื่น ๆ เช่น โปรแกรมสเปรดชีท ฐานข้อมูล สื่อผสม โสตทัศนวัสดุ และอุปกรณ์อื่น ๆ</p>
<p>ตัวชี้วัด 3.4 ผู้รู้สารสนเทศสามารถเปรียบเทียบความรู้ใหม่กับความรู้ที่มีอยู่เดิม เพื่อวิเคราะห์ให้ได้ว่าสารสนเทศที่ได้มีมูลค่าเพิ่ม หรือมีลักษณะขัดแย้ง หรือลักษณะพิเศษอื่น ๆ</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>3.4.1 พิจารณาได้ว่าสารสนเทศที่ได้เพียงพอในการวิจัยหรือต้องการสารสนเทศอื่นเพิ่มหรือไม่</p> <p>3.4.2 ใช้การคิดอย่างมีเหตุผลในการพิจารณา ได้แย้ง ยืนยัน หรือเปรียบเทียบสารสนเทศที่ใช้กับแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ได้</p> <p>3.4.3 สามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากสารสนเทศที่รวบรวมมาได้</p> <p>3.4.4 ทดสอบทฤษฎีด้วยเทคนิคที่เหมาะสมของสาขาวิชานั้น ๆ เช่น การสร้างสถานการณ์จำลอง การทดลอง เป็นต้น</p> <p>3.4.5 ตัดสินความถูกต้องของสารสนเทศได้ โดยการตั้งคำถามถึงแหล่งที่มา การจำกัดเครื่องมือหรือกลยุทธ์ที่ใช้ในการรวบรวมสารสนเทศ และการพิจารณาความเป็นเหตุเป็นผลของสารสนเทศ</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ผลลัพธ์
ตัวชี้วัด 3.4 (ต่อ)	3.4.6 เชื่อมโยงสารสนเทศใหม่กับสารสนเทศเก่าหรือความรู้เก่าได้ 3.4.7 เลือกสารสนเทศที่มีเนื้อหาสนับสนุนหัวข้อหรือประเด็นที่กำลังค้นคว้าได้
ตัวชี้วัด 3.5 ผู้รู้สารสนเทศสามารถตัดสินใจที่จะเพิ่มหรือลดสารสนเทศได้	ผู้รู้สารสนเทศสามารถ 3.5.1 จับประเด็นต่าง ๆ ที่พบจากสารสนเทศได้ 3.5.2 ตัดสินใจที่จะเพิ่มหรือลดประเด็นของสารสนเทศที่ต้องการได้
ตัวชี้วัด 3.6 ผู้รู้สารสนเทศสามารถทำความเข้าใจและตีความสารสนเทศเพื่อการอภิปรายกับบุคคลอื่น ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ปฏิบัติงานได้	ผู้รู้สารสนเทศสามารถ 3.6.1 มีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียน 3.6.2 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการอภิปรายในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กระดานข่าว และโปรแกรมสนทนา 3.6.3 สอบถามทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ได้ เช่น การสัมภาษณ์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และบัญชีรายชื่อสาธารณะ (Listserve)
ตัวชี้วัด 3.7 ผู้รู้สารสนเทศสามารถตัดสินใจได้ว่าคำถามการค้นคว่านั้นต้องปรับเปลี่ยนใหม่หรือไม่	ผู้รู้สารสนเทศสามารถ- 3.7.1 ตัดสินใจได้ว่าสารสนเทศที่ได้มานั้นเพียงพอกับความต้องการหรือไม่ 3.7.2 ปรับปรุงกลยุทธ์การสืบค้นและเพิ่มเติมแนวคิดการสืบค้นที่จำเป็นเข้าไปใหม่ได้ 3.7.3 พิจารณาแหล่งค้นคว้าที่ใช้ในปัจจุบันและหาแหล่งค้นคว้าใหม่ได้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ผลลัพธ์
<p>มาตรฐานที่ 4 ความสามารถใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในฐานะบุคคลหรือสมาชิกของกลุ่ม</p> <p>ตัวชี้วัด 4.1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้สารสนเทศที่มีอยู่เดิมและสารสนเทศที่ได้มาใหม่ในการวางแผนและสร้างสารสนเทศใหม่ได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>4.1.1 จัดระบบเนื้อหาของสารสนเทศในลักษณะที่สนับสนุนตามวัตถุประสงค์และรูปแบบของผลงานใหม่ เช่น การสรุปความ การเขียนเนื้อหาสรุป ภาพเล่าเรื่อง (Storyboards) เป็นต้น</p>
<p>ตัวชี้วัด 4.1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้สารสนเทศที่มีอยู่เดิมและสารสนเทศที่ได้มาใหม่ในการวางแผนและสร้างสารสนเทศใหม่ได้ (ต่อ)</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>4.1.2 เชื่อมโยงความรู้และทักษะจากประสบการณ์เดิมในการวางแผนและสร้างสรรค์สารสนเทศชิ้นใหม่</p> <p>4.1.3 เชื่อมโยงสารสนเทศเดิมและสารสนเทศใหม่ รวมถึงการคัดลอกข้อความหรือการถ่ายข้อความในลักษณะที่สนับสนุนตามวัตถุประสงค์ของผลงานใหม่</p> <p>4.1.4 ปรับเปลี่ยนข้อความ รูปภาพ และข้อมูลที่อยู่ในรูปดิจิทัลจากแหล่งข้อมูลเดิมให้อยู่ในรูปแบบใหม่ได้</p>
<p>ตัวชี้วัด 4.2 ผู้เรียนเป็นผู้รู้สารสนเทศสามารถทบทวนกระบวนการในการพัฒนาผลงานชิ้นใหม่ได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>4.2.1 ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือลำดับของกิจกรรมการผลิตสารสนเทศ ได้แก่ การค้นหาสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ และการสื่อสารสารสนเทศ</p> <p>4.2.2 ทบทวนถึงสาเหตุที่ทำให้ผลงานประสบความสำเร็จ สาเหตุที่ทำให้ล้มเหลว และกลยุทธ์ที่เคยเลือกใช้</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ผลลัพธ์
<p>ตัวชี้วัด 4.3 ผู้เรียนเป็นผู้รู้สารสนเทศสามารถนำเสนอสารสนเทศที่ผลิตขึ้นใหม่ไปสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>4.3.1 เลือกวิธีการหรือรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดในการเผยแพร่ผลงาน</p> <p>4.3.2 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการผลิตผลงาน</p> <p>4.3.3 เชื่อมโยงผลงานที่ต้องการสื่อสารและการสื่อสารข้อมูลเข้าด้วยกันได้</p> <p>4.3.4 สื่อสารได้อย่างชัดเจนและทำให้ผู้รับสารสนเทศเกิดความสนใจ</p>
<p>มาตรฐานที่ 5 มีความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจ กฎหมาย และประเด็นของสังคมเกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย</p> <p>ตัวชี้วัด 5.1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมาย และเศรษฐกิจสังคมเกี่ยวกับสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>5.1.1 สามารถแยกแยะและอภิปรายเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวและการป้องกันสิทธิในสารสนเทศที่เป็นสิ่งพิมพ์และสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>5.1.2 สามารถแยกแยะและอภิปรายเกี่ยวกับสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้โดยไม่คิดมูลค่า (Free-based) และสารสนเทศเชิงพาณิชย์ (Fee-based) ได้</p> <p>5.1.3 สามารถแยกแยะและอภิปรายเกี่ยวกับสิทธิในการจำกัดการพูด และสิทธิในการพูดได้</p> <p>5.1.4 สามารถแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาและกฎหมายคุ้มครองสิทธิ และการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามลิขสิทธิ์ได้</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ผลลัพธ์
<p>ตัวชี้วัด 5.2 ผู้รู้สารสนเทศสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ นโยบายขององค์กร และจรรยาบรรณในการเข้าถึงและใช้แหล่งสารสนเทศ</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>5.2.1 สามารถมีส่วนร่วมในการอภิปรายผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยปฏิบัติตามกฎระเบียบ เช่น มารยาทในการใช้อินเทอร์เน็ต</p> <p>5.2.2 สามารถเข้าใจการใช้รหัสลับ (Passwords) และรูปแบบรหัสประจำตัวอื่น ๆ ในการเข้าถึงสารสนเทศ</p> <p>5.2.3 สามารถยอมรับนโยบายของหน่วยงานที่ใช้เป็นแหล่งเข้าถึงสารสนเทศ</p> <p>5.2.4 สามารถใช้แหล่งสารสนเทศ อุปกรณ์ ระบบ และเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ อย่างซื่อสัตย์</p> <p>5.2.5 สามารถรับ จัดเก็บและเผยแพร่ อักษร ข้อมูล รูปภาพ และเสียงอย่างถูกต้องกฎหมาย</p> <p>5.2.6 สามารถแสดงให้เห็นถึงความเข้าที่จะไม่คัดลอกผลงานของบุคคลอื่นโดยไม่อ้างอิง หรือแอบอ้างผลงานคนอื่นเป็นของตนเอง</p> <p>5.2.7 สามารถแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเรื่องนโยบายและข้อจำกัดในเรื่องการวิจัยในมนุษย์ (Human Subjects Research)</p>
<p>ตัวชี้วัด 5.3 ผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้แหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารผลงานได้</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>5.3.1 เลือกใช้สารสนเทศที่มีการอ้างอิงทุกครั้ง</p> <p>5.3.2 เผยแพร่สารสนเทศที่ได้รับการอนุญาตให้เผยแพร่และปฏิบัติอย่างถูกต้องตามหลักลิขสิทธิ์</p>

นอกจากนี้การรู้สารสนเทศยังเกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information Communication Technology/ICT) อีกด้วย เนื่องจากในสังคมปัจจุบัน ไอซีทีได้ถูกนำมาใช้ในการตีพิมพ์เอกสารดิจิทัลและบริการการส่งเอกสารออนไลน์ (Online Delivery) ดังนั้น คุณสมบัติสำคัญอีกประการหนึ่งของผู้รู้สารสนเทศ คือ การมีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งในเรื่องซอฟต์แวร์ ฮาร์ดแวร์ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง หรือจะต้องมีทักษะการรู้คอมพิวเตอร์นั่นเอง (Australian and New Zealand Information Literacy Framework: Principles, Standards and Practice, 2004)

ศาสตร์ทางสารสนเทศศึกษาต้องใช้ทักษะทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารเพื่อการจัดการสารสนเทศในวิชาชีพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจในเรื่องมาตรฐานการรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์ที่มีชื่อว่า The International Computer Driving License (ICDL) ซึ่งเป็นบริการทดสอบความสามารถด้านคอมพิวเตอร์พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียน นิสิตนักศึกษา และคนทำงานในประเทศต่าง ๆ มาตรฐานในการทดสอบ ICDL เป็นที่รู้จัก และได้รับการยอมรับอย่างมากไปทั่วโลกในชื่อของ European Computer Driving Licence (ECDL) มาตรฐานดังกล่าวประกอบด้วยเกณฑ์การวัด 7 โมดูล (The International Computer Driving License, 2003) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 การรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานของ ECDL

โมดูล	ผลลัพธ์
โมดูลที่ 1 แนวคิดพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศ	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>1.1 มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล</p> <p>1.2 มีความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายสารสนเทศ และซอฟต์แวร์ที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน</p> <p>1.3 มีความเข้าใจเรื่องของสุขภาพและความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์</p> <p>1.4 ตระหนักถึงความปลอดภัยและกฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

โมดูล	ผลลัพธ์
<p>โมดูลที่ 2 การใช้คอมพิวเตอร์และการจัดการเพิ่มข้อมูล</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>2.1 สามารถใช้คำสั่งพื้นฐานของคอมพิวเตอร์และระบบปฏิบัติการ</p> <p>2.2 สามารถใช้โปรแกรมบน Desktop และสามารถทำงานบน Deskop, Icon และ Windows</p> <p>2.3 สามารถจัดการ Files, Directories หรือ Folders และสามารถสำเนา ย้าย ลบ บีบ และย่อไฟล์</p> <p>2.4 มีความรู้เรื่องไวรัสและสามารถใช้โปรแกรมกำจัดไวรัส</p> <p>2.5 สามารถใช้เครื่องมือเพื่อการแก้ไข (Editing Tools) และการจัดการการพิมพ์บนโปรแกรมปฏิบัติการ</p>
<p>โมดูลที่ 3 การประมวลผลคำ (Word Porcessing)</p>	<p>ผู้รู้สารสนเทศสามารถ</p> <p>3.1 สามารถใช้โปรแกรมประมวลผลคำเพื่อสร้าง จัดรูปแบบ</p> <p>3.2 สามารถสร้าง จัดรูปแบบ และจัดการเอกสารโดยใช้คำสั่งคัดลอก (Copy) และวาง (Paste) การทำตาราง และการทำภาพประกอบ</p> <p>3.3 สามารถทำจดหมายและเมล (Mail Merge)</p>
<p>โมดูลที่ 4 การใช้ตารางวิเคราะห์แบบอิเล็กทรอนิกส์ (Spreadsheet)</p>	<p>4.1 เข้าใจแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับโปรแกรมตารางวิเคราะห์แบบอิเล็กทรอนิกส์ และสามารถใช้งานโปรแกรมดังกล่าว</p> <p>4.2 เข้าใจและสามารถใช้คำสั่งในการพัฒนา การจัดรูปแบบ การปรับปรุงใช้ในเอกสาร</p> <p>4.3 สามารถประยุกต์ใช้หลักคณิตศาสตร์และตรรกศาสตร์มาใช้ในเอกสาร</p> <p>4.4 สามารถสร้างกราฟและแผนภูมิในเอกสาร</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

โมดูล	ผลลัพธ์
โมดูลที่ 5 ฐานข้อมูล (Database)	5.1 เข้าใจแนวคิดพื้นฐานฐานข้อมูล และสามารถใช้งานฐานข้อมูล 5.2 สามารถสร้างและปรับแก้ตาราง การตั้งคำถาม (Queries) รูปแบบและรายงาน และการเผยแพร่สารสนเทศ 5.3 สามารถสืบค้นสารสนเทศโดยใช้เครื่องมือช่วยค้นของฐานข้อมูล
โมดูลที่ 6 การนำเสนอผลงาน (Presentation)	6.1 สามารถใช้เครื่องมือเพื่อการนำเสนอโดยคอมพิวเตอร์ได้ 6.2 สามารถสร้าง จัดรูปแบบ ปรับแก้ และเตรียมการนำเสนอผลงานโดยการใช้สไลด์ที่หลากหลาย และสามารถพิมพ์เอกสารจากโปรแกรมการนำเสนอเพื่อการเผยแพร่สารสนเทศ 6.3 สามารถทำสำเนา ย้ายข้อความ ภาพ และแผนภูมิในเอกสาร และระหว่างเอกสาร 6.4 สามารถทำภาพประกอบ แผนภูมิ และการสร้างรูปร่างในสไลด์การนำเสนอ
โมดูลที่ 7 สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communion)	7.1 สามารถเข้าใจแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสารสนเทศและการสื่อสาร การใช้อินเทอร์เน็ต และความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง 7.2 สามารถสืบค้นเอกสารเว็ลด์ไวล์เว็บโดยใช้ Web Broser และ Search Engine 7.3 สามารถทำ Bookmark และตั้งพิมพ์เอกสารจากเว็บไซต์ 7.4 สามารถเข้าใจแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และระบบความปลอดภัยสำหรับการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 7.5 สามารถใช้โปรแกรมจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่ง –รับจดหมาย และแนบเพิ่มข้อมูลในจดหมายได้ 7.6 สามารถจัดการ โพลเดอร์และไดเรกทอรีในโปรแกรมจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์มาตรฐานการรู้สารสนเทศของประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ ACRL และโมเดลการรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานของ ECDL มาใช้เป็นกรอบเพื่อพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สมรรถนะวิชาชีพนักสารสนเทศ

1. คำจำกัดความของสมรรถนะ

“สมรรถนะ” แปลมาจากคำว่า Competence หรือ Competency ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการทำงานหรือการประกอบอาชีพเป็นสำคัญ ซึ่งในการทำงานหรือการประกอบอาชีพนั้นต้องใช้ความสามารถที่มีอยู่ในตัวบุคคลเพื่อจะทำภารกิจของงานนั้น ถ้าบุคคลใดมีความสามารถในการทำงานได้ เรียกว่า เป็นคนที่มีสมรรถนะในการทำงาน และในทางตรงข้ามถ้าบุคคลใดไม่สามารถทำงานได้ดี เรียกว่าเป็นคนไม่มีสมรรถนะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

วัฒนา พัฒนพงศ์ (2547, หน้า 33) กล่าวว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึง ระดับของความสามารถในการปรับและใช้กระบวนทัศน์ (Paradigm) ทัศนคติ พฤติกรรม ความรู้ และทักษะ เพื่อการปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์กร บุคลากรทุกคนควรมีความสามารถพื้นฐานในหน้าที่ที่เหมือนกันครบถ้วนและเท่าเทียมกัน และควรพัฒนาตนเองให้มีความสามารถพิเศษที่แตกต่างกันออกไปนอกเหนือจากความสามารถของงานในหน้าที่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพ ระดับความสามารถทางอารมณ์ (Emotional quotient / EQ) และความสามารถทางสติปัญญา (Intelligence quotient / IQ)

เจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม (2550, หน้า 28) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานในความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (คณะทำงานโครงการสมรรถนะ, 2548, หน้า 4) ได้กำหนดนิยามของ สมรรถนะ ว่าเป็น “คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กร”

2. ความสำคัญของสมรรถนะ

สมรรถนะ (Competency) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่น่ามาเป็นพื้นฐานจัดทำระบบหรือวางแผนทางในการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลขององค์กรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนิน

และนำมาใช้กับการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร (พิริยะ อนุกุล, 2549) ดังต่อไปนี้

1. เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล
2. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กร
3. เป็นมาตรฐานการแสดงผลการปฏิบัติงานที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมิน ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน

ในโลกของการแข่งขันทางธุรกิจมีการวิจัย พบว่า การพัฒนาคู่แข่งจะสามารถตามทันต้องใช้เวลา 7 ปีในขณะที่ เทคโนโลยีใช้เวลาเพียง 1 ปีก็ตามทันเพราะซื้อหาได้ ดังนั้น สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและองค์กร (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2542) ดังนี้

1. ช่วยให้การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ทักษะและความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานเพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง
2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตัวเองว่าอยู่ในระดับใดและต้องพัฒนาในเรื่องใดช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น
3. ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาฝึกอบรมแก่ข้าราชการ
4. ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (KPIs) บรรลุเป้าหมาย เพราะสมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า ถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตาม KPIs แล้ว จะต้องใช้ สมรรถนะตัวไหนบ้าง
5. ช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์กรที่ดีขึ้น เพราะถ้าทุกคนปรับสมรรถนะของตัวเองให้เข้ากับผลงานที่องค์กรต้องการอยู่ตลอดเวลาแล้ว ในระยะยาวก็จะส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์กรนั้น ๆ เช่น เป็นองค์กรแห่งการคิดสร้างสรรค์เพราะทุกคนในองค์กรมีสมรรถนะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

3. ประเภทของสมรรถนะ

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547, หน้า 10-11) ได้ทำการสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ความเชื่อ และอุปนิสัยของคนในองค์กร โดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้

2. สมรรถนะตามสายงาน (Job Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะ ทศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้คนนั้นๆ สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้นๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน

3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป เช่น สามารถอาศัยอยู่กับแมงป่องหรือสรพิษได้ เป็นต้น ซึ่งเรามักจะเรียกสมรรถนะส่วนบุคคลว่าความสามารถพิเศษส่วนบุคคล

ธำรงค์ศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2548) แบ่งสมรรถนะเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะพื้นฐานที่เป็นหลักในทุกตำแหน่งงานในองค์กร ถือว่าเป็น “คุณสมบัติร่วม” ของทุกคนในองค์กร โดยที่สมรรถนะหลักก็คือส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร (Corporate Culture)

2. สมรรถนะอื่น ๆ (Others Competency) หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่องค์กรต้องการสำหรับแต่ละตำแหน่งงานที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่

2.1 สมรรถนะตามหน้าที่ วิชาชีพ เทคนิคหรือสมรรถนะในสายงาน (Functional / Professional / Technical / Job Competency) หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของผู้ดำรงตำแหน่งที่ควรจะมีในตำแหน่งนั้น ๆ

2.2 สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal / Individual Competency) หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่มีความสามารถพิเศษที่ช่วยเสริมให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ ได้ดีเป็นพิเศษ

2.3 สมรรถนะภาวะผู้นำหรือการบริหาร (Leadership / Managerial Competency) หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของการเป็นผู้นำ จะกำหนดสำหรับคนที่จะต้องไปรับตำแหน่งเป็นผู้บริหาร หรือหัวหน้างาน ว่าจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไรในตำแหน่งนั้น ๆ

จิระประภา อัครบวร (2549, หน้า 68) กล่าวว่า สมรรถนะในตำแหน่งหนึ่งๆ จะประกอบไปด้วย 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ พฤติกรรมที่ดีที่ทุกคนในองค์กรต้องมี เพื่อแสดงถึงวัฒนธรรมและหลักนิยมขององค์กร

2. สมรรถนะบริหาร (Professional Competency) คือ คุณสมบัติความสามารถด้านการบริหารที่บุคลากรในองค์กรทุกคนจำเป็นต้องมีในการทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จ และสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ ขององค์กร

3. สมรรถนะเชิงเทคนิค (Technical Competency) คือ ทักษะด้านวิชาชีพที่จำเป็นในการนำไปปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ โดยจะแตกต่างกันตามลักษณะงาน โดยสามารถจำแนกได้

2 ส่วนย่อย ได้แก่ สมรรถนะเชิงเทคนิคหลัก (Core Technical Competency) และสมรรถนะเชิงเทคนิคเฉพาะ (Specific Technical Competency)

สรุปได้ว่า สมรรถนะสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ สมรรถนะหลัก (Core Competency) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พนักงานทุกคนในองค์กรจำเป็นต้องมี ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุเป้าหมายขององค์กร อาทิ ความรอบรู้เกี่ยวกับองค์กร ความซื่อสัตย์ ความใฝ่รู้ และความรับผิดชอบ เป็นต้น อีกประเภทหนึ่งคือสมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พนักงานที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆ ควรมีเพื่อให้งานสำเร็จ และได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ

3. สมรรถนะกับการบริหารทรัพยากรบุคคลในประเทศไทย

การปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ได้มีการปรับปรุงระบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทนขึ้นใหม่ด้วย โดยระบบการจำแนกตำแหน่งในราชการพลเรือน หรือที่เรียกว่า “ระบบพีซี” นำมาใช้แทนระบบชั้นยศเดิมตั้งแต่ปี 2518 จนกระทั่งถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า 30 ปี ระบบพีซีเป็นระบบการจำแนกตำแหน่งที่มุ่งเน้นการพัฒนาความชำนาญเฉพาะทาง โดยกำหนดตำแหน่ง หน้าที่ความรับผิดชอบและค่าตอบแทนในสายงานต่างๆ ภายใต้โครงสร้างชั้นงานที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานกลางร่วมกันเป็น 11 ระดับ หรือ ที่เรียกว่า 11 ซี และมีโครงสร้างบัญชีเงินเดือนเดียวที่ใช้กับทุกสาขาอาชีพ และใช้เป็นระบบกลางๆ ซึ่งนอกจากจะใช้กับข้าราชการพลเรือนแล้ว ยังนำไปปรับใช้กับข้าราชการอื่นๆ ด้วย

แต่ปัจจุบันปัจจัยต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปทำให้ระบบพีซีไม่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เช่น แนวคิดการบริหาร ทิศทางการบริหารทรัพยากรภาครัฐ การใช้เทคโนโลยี รวมทั้งการปฏิรูประบบราชการ ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐมากมาย เช่น การเกิดปัญหาสมองไหลในบางสายงาน เนื่องจากค่าตอบแทนภาครัฐต่ำกว่าภาคเอกชนมาก โดยเฉพาะสายงานที่ต้องใช้ทักษะความรู้ความสามารถและประสบการณ์สูง ปัญหาการกำหนดเส้นทางความก้าวหน้าของแต่ละสายงานให้สอดคล้องกับค่างาน รวมทั้งปัญหาค่าตอบแทนที่ต่ำกว่าการจ้างงานในตลาดแรงงาน ตลอดจนปัญหาการจ่ายค่าตอบแทนที่ไม่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานจริง จึงไม่จูงใจให้คนเก่งคนดีอยู่ในระบบราชการ รวมทั้งทำให้การบริหารงานมีความล่าช้า ขาดประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการต่อการให้บริการประชาชน เนื่องจากมีช่วงชั้นการบังคับบัญชาในแนวดิ่งหลายระดับ

ดังนั้น สำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) จึงได้เสนอให้มีการปรับปรุงการจำแนกตำแหน่ง และค่าตอบแทนในภาครัฐ เพื่อให้ระบบการบริหารงานบุคคลสอดคล้องกับรูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่เน้นการทำงาน โดยยึดผลลัพธ์ความคุ้มค่า ความรับผิดชอบ และ

ความสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและประชาชนผู้รับบริการ (สำนักบริการข้อมูลและสารสนเทศ, 2553)

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 เห็นชอบกับแผนงานปฏิรูประบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทน ตามแผนการปรับเปลี่ยนระบบบริหารงานบุคคล ภายใต้แผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ สำนักงาน ก.พ. จึงดำเนินการร่วมกับที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาระบบจำแนกตำแหน่ง และค่าตอบแทนใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูประบบบริหารจัดการภาครัฐที่เน้นผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน (คณะทำงาน โครงการสมรรถนะ, 2548, หน้าคำนำ)

สมรรถนะในระบบราชการพลเรือนไทย

ระบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทนใหม่ของสำนักงาน ก.พ. เป็นระบบการบริหารงานบุคคลที่ใช้สมรรถนะเป็นพื้นฐานที่มีความเกี่ยวข้องกับ กลุ่มงาน (Job Family) การจัดกลุ่มงานเป็นวิธีการจำแนกประเภทของงาน โดยการจัดให้งานที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเข้าไว้ในกลุ่มเดียวกัน ความคล้ายคลึงของงานในสายงานต่าง ๆ พิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้ (คณะทำงาน โครงการสมรรถนะ, 2548, หน้า 9-11)

1. กลุ่มลูกจ้าง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของตำแหน่งงานนั้นเป็นใครหรือเป็นบุคคลกลุ่มใด
2. ตำแหน่งงานนั้นมุ่งผลลัพธ์ หรือผลสัมฤทธิ์ใดที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้ระบบราชการพลเรือนไทยสามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจหลักของภาครัฐทางด้านใด

ดังนั้นงานที่ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มงานเดียวกันมีลักษณะงาน วัตถุประสงค์ของงาน และผลสัมฤทธิ์ของงานคล้ายคลึงกัน ผู้ที่ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็สายงานใดควรมีสมรรถนะเหมือนกันเพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติงานที่ดีเลิศ

กลุ่มงานในระบบราชการพลเรือนแบ่งออกเป็น 18 กลุ่มงาน ได้แก่

- 1.1 กลุ่มงานสนับสนุนทั่วไป (General Support)
- 1.2 กลุ่มงานสนับสนุนงานหลักทางเทคนิคเฉพาะด้าน (Technical Support)
- 1.3 กลุ่มงานให้คำปรึกษา (Advisory)
- 1.4 กลุ่มงานบริหาร (Executive)
- 1.5 กลุ่มงานนโยบายและวางแผน (Policy and Planning)
- 1.6 กลุ่มงานศึกษาวิจัยและพัฒนา (Study an Research)
- 1.7 กลุ่มงานข่าวกรองและสอบสวน (Intelligence and Investigation)
- 1.8 กลุ่มงานออกแบบเพื่อพัฒนา (Developmental Design)
- 1.9 กลุ่มงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (International Relations)
- 1.10 กลุ่มงานบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement)
- 1.11 กลุ่มงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (Public Communication and Pormotion)

1.12 กลุ่มงานส่งเสริมความรู้ (Public Education and Development)

1.13 กลุ่มงานบริการประชาชนด้านสุขภาพและสวัสดิภาพ (Caring Services)

1.14 กลุ่มงานบริการประชาชนทางศิลปวัฒนธรรม (Cultural and Artistic Vocational Skill Services)

1.15 กลุ่มงานบริการประชาชนทางเทคนิคเฉพาะด้าน (Technical Services)

1.16 กลุ่มงานเอกสารราชการและทะเบียน (Registration and Record)

1.17 กลุ่มงานการปกครอง (Public Governance)

1.18 กลุ่มงานอนุรักษ์ (Conservation)

โมเดลสมรรถนะสำหรับราชการพลเรือนไทย ประกอบด้วยสมรรถนะ 2 ส่วน คือ

1. สมรรถนะหลักสำหรับข้าราชการพลเรือนทุกคน

2. สมรรถนะประจำกลุ่มงานสำหรับแต่ละกลุ่มงาน

สมรรถนะหลัก

สมรรถนะหลักคือ คุณสมบัติร่วมของข้าราชการพลเรือนไทยทั้งระบบเพื่อหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน ประกอบด้วย

1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

2. การบริการที่ดี (Service Mind)

3. การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)

4. จริยธรรม (Integrity)

5. ความร่วมแรงร่วมใจ (Teamwork)

สมรรถนะประจำกลุ่มงาน

สมรรถนะประจำกลุ่มงานคือ สมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับกลุ่มงานเพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่หน้าที่ และส่งเสริมให้ข้าราชการปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ให้ได้ดียิ่งขึ้น สมรรถนะประจำกลุ่มงานประกอบด้วย

1. การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking)

2. การมองภาพองค์รวม (Conceptual Thinking)

3. การพัฒนาศักยภาพ (Caring & Developing Others)

4. การตั้งการตามอำนาจหน้าที่ (Holding People Accountable)

5. การสืบเสาะหาข้อมูล (Information Seeking)

6. การเข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม (Cultural Sensitivity)

7. ความเข้าใจผู้อื่น (Interpersonal Understanding)

8. ความเข้าใจองค์กรและระบบราชการ (Organizational Awareness)

9. การดำเนินการเชิงรุก (Proactiveness)
10. ความถูกต้องของงาน (Concern for Order)
11. ความมั่นใจในตนเอง (Self Confidence)
12. ความยืดหยุ่นผ่อนปรน (Flexibility)
13. ศิลปะการสื่อสารจูงใจ (Communication & Influencing)
14. สภาวะผู้นำ (Leadership)
15. คุณทริยภาพทางศิลปะ (Aesthetic Quality)
16. วิสัยทัศน์ (Visioning)
17. การวางกลยุทธ์ภาครัฐ (Strategic Orientation)
18. ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน (Change Leadership)
19. การควบคุมตนเอง (Self Control)
20. การให้อำนาจแก่ผู้อื่น (Empowering Others)

ตารางที่ 4 สมรรถนะประจำแต่ละกลุ่มงาน

ลำดับ	กลุ่มงาน	สมรรถนะประจำกลุ่มงาน
1	สนับสนุนทั่วไป	ความยืดหยุ่นผ่อนปรน ความถูกต้องของงาน การคิดวิเคราะห์
2	สนับสนุนงานหลักทางเทคนิคเฉพาะด้าน	ความยืดหยุ่นผ่อนปรน ความถูกต้องของงาน การคิดวิเคราะห์
3	ให้คำปรึกษา	การมองภาพองค์รวม ความเข้าใจองค์กรและระบบราชการ ศิลปะการสื่อสารจูงใจ
4	การบริหาร	วิสัยทัศน์ การวางกลยุทธ์ภาครัฐ ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน การควบคุมตนเอง การให้อำนาจแก่ผู้อื่น
5	นโยบายและวางแผน	การมองภาพองค์รวม การคิดวิเคราะห์ ศิลปะการสื่อสารจูงใจ
6	ศึกษาวิจัยและพัฒนา	การมองภาพองค์รวม การคิดวิเคราะห์ การสืบเสาะหาข้อมูล
7	ข่าวกรองและสืบสวน	การสืบเสาะหาข้อมูล การคิดวิเคราะห์ ความยืดหยุ่นผ่อนปรน
8	ออกแบบเพื่อพัฒนา	การมองภาพองค์รวม การดำเนินการเชิงรุก การสืบเสาะหาข้อมูล
9	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	การมองภาพองค์รวม ความเข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม ศิลปะการสื่อสารจูงใจ
10	บังคับใช้กฎหมาย	การตั้งการตามอำนาจหน้าที่ การคิดวิเคราะห์ การสืบเสาะหาข้อมูล

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	กลุ่มงาน	สมรรถนะประจำกลุ่มงาน
11	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	ศิลปะการสื่อสารสูงใจ การดำเนินการเชิงรุก ความมั่นใจในตนเอง
12	ส่งเสริมความรู้	ความเข้าใจผู้อื่น การพัฒนาศักยภาพคน ศิลปะการสื่อสารสูงใจ
13	บริการประชาชนด้านสุขภาพ และสวัสดิภาพ	การพัฒนาศักยภาพคน การดำเนินการเชิงรุก การคิดวิเคราะห์
14	บริการประชาชนด้าน ศิลปวัฒนธรรม	สุนทรียภาพทางศิลปะ การดำเนินการเชิงรุก ความมั่นใจในตนเอง
15	บริการประชาชนทางเทคนิค เฉพาะด้าน	การคิดวิเคราะห์ การสืบเสาะหาข้อมูล ความถูกต้องของงาน
16	เอกสารและทะเบียน	ความถูกต้องของงาน ความยืดหยุ่นผ่อนปรน การสั่งการตาม อำนาจหน้าที่
17	การปกครอง	การดำเนินการเชิงรุก ศิลปะการสื่อสารสูงใจ ความเข้าใจองค์กร และระบบราชการ
18	อนุรักษ์	การมองภาพองค์รวม การคิดวิเคราะห์ การสั่งการตามอำนาจ หน้าที่

4. สมรรถนะวิชาชีพนักสารสนเทศในต่างประเทศ

สภายุโรปแห่งสมาคมสารสนเทศ (European Council of Information Association) (ECIA, 2001 อ้างถึงในบุษราภรณ์ อัครนิธิยานนท์, 2545, หน้า 19-21) เป็นผู้ริเริ่มโครงการ DECIDoc ว่าด้วยการพัฒนาความสามารถของบรรณารักษ์ และได้ร่วมกับสมาคมต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกทั้ง 9 ประเทศ จัดทำเอกสารเรื่อง “Euroguide LIS, the guide to competencies for European professionals in library and information service” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลในวิชาชีพ ได้จำแนกความสามารถของบรรณารักษ์ออกเป็น 2 ด้าน คือ ความสามารถในวิชาชีพ และความสามารถส่วนบุคคล ดังนี้

1. ความสามารถในวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 กลุ่ม คือ ความรู้ในวิชาชีพ ความสามารถด้านการสื่อสาร ความสามารถด้านการจัดการองค์กร และความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 ความรู้ในวิชาชีพ ได้แก่

1.1.1 การปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ เพื่อสามารถวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้

1.1.2 ความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของห้องสมุดและบริการสารสนเทศ

ห้องสมุด

- 1.1.3 ความรู้เรื่องการบริหารทางยุโรปและกฎหมายข้อมูลข่าวสารเพื่อปรับใช้กับห้องสมุด
- 1.1.4 รู้จักแหล่งสารสนเทศทั้งภายในและภายนอก และสามารถจัดหาให้บริการ
- 1.1.5 การจัดการทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ การจัดหา จัดเก็บ และให้บริการ
- 1.1.6 การจัดเตรียมเอกสารและตัวเล่ม รวมถึงการดูแลรักษา
- 1.1.7 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล
- 1.1.8 การจัดเก็บข้อมูลให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย
- 1.1.9 การสืบค้นสารสนเทศ
- 1.1.10 การนำเสนอข้อมูลหรือสารสนเทศ
- 1.2 ความสามารถด้านการสื่อสาร ได้แก่
 - 1.2.1 การพูด
 - 1.2.2 การเขียน
 - 1.2.3 การใช้ภาษาต่างประเทศ
 - 1.2.4 การสื่อสารโดยการใช้เสียงและภาพลักษณ์
 - 1.2.5 การสื่อสารระหว่างบุคคล
 - 1.2.6 การสื่อสารระหว่างองค์กร
 - 1.2.7 การสื่อสารกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 1.2.8 ระบบการพิมพ์เอกสารการพิมพ์
- 1.3 ความสามารถด้านการจัดองค์กร ได้แก่
 - 1.3.1 ทักษะทางการบริหาร
 - 1.3.2 เทคนิคทางการตลาด
 - 1.3.3 ทักษะเชิงพาณิชย์
 - 1.3.4 การซื้อและผลการตอบแทนทางการค้า
 - 1.3.5 เทคนิคการจัดการเศรษฐศาสตร์ระดับจุลภาค
 - 1.3.6 เทคนิคการจัดตั้งองค์กร
 - 1.3.7 เทคนิคการวางแผนและจัดการโครงการ
 - 1.3.8 เทคนิคการวิเคราะห์และการประเมินผล
 - 1.3.9 เทคนิคการจัดการทรัพยากรบุคคล
 - 1.3.7 การจัดการฝึกอบรม
- 1.4 ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความรู้ต่าง ๆ ที่สามารถประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาห้องสมุดและบริการสารสนเทศ

2. ความสามารถส่วนบุคคล ประกอบด้วยความสามารถด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ความสามารถในการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์
 - 2.2 ความสามารถในการวิเคราะห์และตีความ
 - 2.3 เป็นผู้มองการณ์ไกล
 - 2.4 ทักษะการสื่อสาร
 - 2.5 ทักษะการวิจารณ์ / วิเคราะห์
 - 2.6 เรียนรู้ ก้าวทันความก้าวหน้า และพัฒนาการใหม่ ๆ
 - 2.7 ความสามารถในการตัดสินใจ
 - 2.8 ทักษะการฟัง
 - 2.9 การทำงานเป็นทีม
 - 2.10 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 2.11 มีความสามารถในการจัดการองค์กร
 - 2.12 มีความสามารถในการสอนหรือชี้แนะ
 - 2.13 มีความอดุสาหะ ความพากเพียร ความพยายาม ฯลฯ
 - 2.14 มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน
 - 2.15 มีความสามารถเชิงสังเคราะห์

สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association, 2009) ได้ประกาศใช้เกณฑ์สมรรถนะหลักวิชาชีพบรรณารักษ์ในปี 2009 (ฉบับสมบูรณ์) สำหรับบุคคลที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขามรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ รวมถึงบุคลากรในวิชาชีพบรรณารักษ์ทุกระดับ ตั้งแต่บรรณารักษ์ประจำโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดเฉพาะ ห้องสมุดหน่วยงานรัฐบาล ฯลฯ โดยที่บุคลากรในวิชาชีพนี้ต้องมีสมรรถนะหรือความสามารถดังต่อไปนี้

1. ความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพ
 - 1.1 จรรยาบรรณ การสร้างมูลค่า และความรู้เบื้องต้นทั่วไปเกี่ยวกับวิชาชีพนักสารสนเทศ
 - 1.2 บทบาทของนักสารสนเทศในเรื่องการส่งเสริมและการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
 - 1.3 ประวัติ ความเป็นมาของบรรณารักษศาสตร์
 - 1.4 ประวัติ ความเป็นมาของการสื่อสารและผลกระทบต่อห้องสมุด

1.5 ประเภทของห้องสมุด (ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ห้องสมุดเฉพาะ เป็นต้น) และศูนย์สารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.6 นโยบายทั้งในประเทศและต่างประเทศทางด้าน สังคม สาธารณะ สารสนเทศ เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม และแนวโน้มที่จะส่งผลต่อวิชาชีพนักสารสนเทศ

1.7 กฎหมายที่เกี่ยวกับสารสนเทศ ได้แก่ กฎหมายลิขสิทธิ์ สิทธิส่วนบุคคล สิทธิความเท่าเทียม และสิทธิทางปัญญา

1.8 ความสำคัญและประสิทธิภาพของการพิทักษ์สิทธิ์ และผลประโยชน์ (Advocacy) ของห้องสมุด บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และงานบริการของห้องสมุด

1.9 เทคนิคการวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม

1.10 เทคนิคการสื่อสารทั้งรูปแบบของภาษาพูดและภาษาเขียนที่มีประสิทธิภาพ

1.11 ประกาศนียบัตรหรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสำหรับวิชาชีพนักสารสนเทศให้ห้องสมุดเฉพาะ

2. ทรัพยากรสารสนเทศ

2.1 วงจรของสารสนเทศและความรู้ ตั้งแต่วงจรการสร้างสรรค์ไปจนถึงการใช้ประโยชน์

2.2 การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและการจำหน่ายออก รวมถึง การประเมิน การคัดเลือก การจัดซื้อ การประมวลผล การจัดเก็บ การคัดออก

2.3 การจัดการทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย

2.4 การสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศ

3. การจัดระบบสารสนเทศและความรู้

3.1 การจัดระบบและการสร้างตัวแทนของสารสนเทศและความรู้

3.2 ทักษะด้านการพัฒนา การถ่ายทอด และการประเมินเพื่อการจัดระบบสารสนเทศและความรู้

3.3 มาตรฐานการทำรายการ เมทาตาทา การทำดัชนี การจัดหมวดหมู่ และการจัดการสารสนเทศและความรู้

4. ความรู้และทักษะทางเทคโนโลยี

4.1 เทคโนโลยีทางสารสนเทศ การสื่อสาร การอำนวยความสะดวก และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานห้องสมุด

4.2 โปรแกรมสำเร็จรูปทางสารสนเทศ การสื่อสาร การอำนวยความสะดวก และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานห้องสมุด ที่ไม่จัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ

4.3 วิธีการประเมินลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์ (Specification) ประสิทธิภาพ และ ความคุ้มค่าของผลิตภัณฑ์และบริการ

4.4 ศึกษาและติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนางานสารสนเทศ

5. การบริการอ้างอิงและการบริการผู้ใช้ห้องสมุด

5.1 แนวคิด หลักการ และเทคนิคบริการอ้างอิง และบริการผู้ใช้ห้องสมุดให้สามารถ เข้าถึงสารสนเทศและความรู้ที่ห้องสมุดให้บริการสำหรับผู้ใช้ห้องสมุดทุกกลุ่ม และทุกวัย

5.2 เทคนิคการค้นคืน การประเมินค่า และการสังเคราะห์สารสนเทศจากแหล่ง สารสนเทศที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้ใช้ห้องสมุดทุกกลุ่ม และทุกวัย

5.3 วิธีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ห้องสมุดทุกกลุ่ม และทุกวัยเพื่อสามารถแนะนำ ให้ คำปรึกษา เกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศและสารสนเทศ

5.4 ทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะทางสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับตัวเลขและสถิติ

5.5 หลักการและวิธีการเผยแพร่สารสนเทศให้กับผู้ใช้ห้องสมุดที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อ ส่งเสริมการใช้บริการ

5.6 หลักการวัดและประเมิน และตอบสนองต่อความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ ห้องสมุด

5.7 หลักการและวิธีการวัดและประเมินผลกระทบของสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อม ต่อการออกแบบและประยุกต์การให้บริการสารสนเทศหรือการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

6. การวิจัย

6.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ

6.2 การค้นพบผลการวิจัยและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

6.3 หลักการและวิธีการวัดและประเมินคุณค่าของงานวิจัย

7. การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีพ

7.1 การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องทั้งบรรณารักษ์ในห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ เฉพาะด้าน

7.2 บทบาทของห้องสมุดที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของผู้ใช้ห้องสมุด และช่วยพัฒนาคุณภาพของงานบริการและส่งเสริมการใช้บริการของผู้ใช้ห้องสมุด

7.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ วิธีการสอน และการวัดผลสำเร็จ และโปรแกรมประยุกต์ที่ใช้ใน แวดวงห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศเฉพาะด้าน

7.4 หลักการสอนและแนวคิดของการเรียนรู้ กระบวนการ และทักษะการแสวงหา การ ประเมินค่า และการใช้สารสนเทศและความรู้

8. การบริหารและการจัดการ

8.1 หลักการวางแผนและงบประมาณสำหรับห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศเฉพาะ
ด้าน

8.2 แนวคิดและวิธีการประเมินผลและการประเมินคุณค่าของบริการห้องสมุดและ
เป้าประสงค์เชิงผลลัพธ์

8.3 แนวคิด ประเด็น และวิธีการที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

สมาคมห้องสมุดเฉพาะ (Special Library Association / SLA) ได้นำเสนอสมรรถนะวิชาชีพ
นักสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับนักวิชาชีพสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 (ฉบับปรับปรุงแก้ไข) โดย
ระบุว่านักสารสนเทศต้องมีความรู้และทักษะในเรื่องต่าง ๆ (Abels, Jones, Latham, Magnoni, &
Marshall, 2003) ดังต่อไปนี้

1. การจัดการองค์กรสารสนเทศ

1.1 จัดองค์กรบริการสารสนเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรใหญ่

1.2 ประเมินผลและสื่อสารเรื่องคุณค่าขององค์กรบริการสารสนเทศทั้งในเรื่อง
การบริการสารสนเทศ ผลิตภัณฑ์สารสนเทศ และนโยบายองค์กร ให้กับผู้บริหาร ผู้มีส่วนได้ส่วน
เสีย และผู้ใช้บริการ ได้รับรู้

1.3 พัฒนาการจัดการด้านการดำเนินงาน งบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถ
นำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร

1.4 พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพทั้งในด้านยุทธศาสตร์ และ
การตัดสินใจ โดยอาศัยโปรแกรมประยุกต์ เครื่องมือเทคโนโลยี และนโยบายขององค์กร

1.5 พัฒนากลุ่มงานบริการสารสนเทศ และผลักดันให้เป็นผู้ในวิชาชีพ

1.6 ทำการตลาดให้กับบริการสารสนเทศและผลิตภัณฑ์สารสนเทศ ทั้งในรูปแบบที่เป็น
ทางการและไม่เป็นทางการ โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การนำเสนอ เอกสารสิ่งพิมพ์ และ
การสนทนาระหว่างบุคคล

1.7 รวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์สูงสุดเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ และเพื่อใช้
ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์สารสนเทศและบริการใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ

1.8 ให้คำแนะนำองค์กรในเรื่องลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาได้

2. การจัดการทรัพยากรสารสนเทศ

2.1 จัดการสารสนเทศได้อย่างครบวงจร ตั้งแต่การจัดหา การทำรายการ การจัด
หมวดหมู่ การเผยแพร่สารสนเทศ เป็นต้น

2.2 พัฒนาแหล่งทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการสารสนเทศ และตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้ใช้บริการ อีกทั้งยังสอดคล้องกับพันธกิจขององค์กรด้วย

2.3 เผยแพร่ความรู้ที่เป็นความชำนาญการณ (Expert Knowledge) ในทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการ รวมไปถึงความสามารถในการประเมิน เลือกรสรร และกลั่นกรองสารสนเทศ

2.4 บริการเครื่องมือสืบค้นสารสนเทศให้กับผู้ใช้ให้สามารถเข้าถึงสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกองค์กร

2.5 สามารถเจรจาต่อรองเกี่ยวกับธุรกิจด้านผลิตภัณฑ์สารสนเทศและบริการ

2.6 คิดนโยบายด้านสารสนเทศขององค์กร โดยคำนึงถึงแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่เผยแพร่จากภายนอกและสารสนเทศที่ผลิตขึ้นในองค์กรเอง

3. การจัดบริการสารสนเทศ

3.1 สร้างผลงานวิชาชีพ เช่น การใช้ทรัพยากรอย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า และการให้บริการสารสนเทศที่มีคุณค่า โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กร

3.2 สามารถวิจัยการตลาดเพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศของผู้ใช้บริการ เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์สารสนเทศและบริการได้

3.3 สามารถวิจัย วิเคราะห์ และสังเคราะห์สารสนเทศเพื่อสนองตอบต่อความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้บริการ และมีเครื่องมือให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้

3.4 พัฒนาและใช้วิธีการประเมินคุณภาพและประเมินค่าสารสนเทศที่ให้บริการ และให้บริการสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมกับงานในวิชาชีพ

3.5 ใช้ประโยชน์สารสนเทศกับระบบการบริหารจัดการ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการตระหนักถึงคุณค่าและการปรับปรุงพัฒนาแหล่งสารสนเทศและการบริการอย่างต่อเนื่อง

4. การประยุกต์ใช้เครื่องมือสืบค้นสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ

4.1 ประเมินค่า เลือกร และประยุกต์ใช้เครื่องมือสืบค้นสารสนเทศที่ทันสมัย และพัฒนาการเข้าถึงสารสนเทศและการบริการรับส่งสารสนเทศ

4.2 มีทักษะความเชี่ยวชาญในเรื่องฐานข้อมูล การทำดัชนี เมทาตาทา และการวิเคราะห์สังเคราะห์สารสนเทศ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนางานค้นคืนสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศในองค์กร

4.3 เก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการให้ปลอดภัยและเป็นความลับ และติดตามความเคลื่อนไหวเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลอย่างสม่ำเสมอ

4.4 ให้บริการข่าวสารที่ทันสมัยในเรื่องเทคโนโลยีกับงานสารสนเทศทั้งที่เป็นปัจจุบัน และเป็นแนวโน้มในอนาคต

สมาคมห้องสมุดวิจัยแห่งประเทศไทยแคนาดา (Canadian Association of Research Libraries, 2010) ได้กำหนดสมรรถนะของบรรณารักษ์ตำแหน่งนักวิชาการการศึกษาหรือนักวิจัย ไว้ดังนี้

1. มีพื้นฐานความรู้ ในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความรู้เกี่ยวกับสภาพสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน

1.2 แนวปฏิบัติทางวิชาชีพและทางบรรณารักษศาสตร์

1.3 ห้องสมุดและระบบห้องสมุด

1.4 การบริหารองค์กรขนาดใหญ่

1.5 องค์กรลักษณะพิเศษ

1.6 การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศแคนาดา

1.7 แนวปฏิบัติทางวิชาชีพและทางบรรณารักษศาสตร์

1.8 ห้องสมุดและระบบห้องสมุด

1.9 การบริหารองค์กรขนาดใหญ่

1.10 องค์กรลักษณะพิเศษ

1.11 การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศแคนาดา

1.12 รูปแบบและแนวปฏิบัติของการสื่อสารทางวิชาการ

1.13 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

2. ทักษะเฉพาะบุคคล

2.1 การปรับตัว ความยืดหยุ่น ความใฝ่รู้เพื่อประสบการณ์และความรู้ใหม่ๆ

2.2 การสื่อสารและการถ่ายทอดความคิด

2.3 การเจรจาต่อรอง

2.4 การจัดการความเปลี่ยนแปลง

2.5 การตัดสินใจ

2.6 การแก้ปัญหา

2.7 ความคิดสร้างสรรค์

2.8 การคิดค้นสิ่งใหม่ๆ

2.9 การสร้างความร่วมมือ

2.10 การตลาด

- 2.11 การเป็นพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษา
- 2.12 ทักษะการเขียน
- 2.13 ทักษะการนำเสนอ
- 3. การจัดการและการเป็นผู้นำ
 - 3.1 การเป็นผู้นำ
 - 3.2 การบริหารงบประมาณ
 - 3.3 การบริหารทรัพยากรมนุษย์
 - 3.4 การพัฒนาการบริการและทรัพยากรสารสนเทศ
 - 3.5 การบริหารความเสี่ยง
 - 3.6 การบริหารโครงการ
 - 3.7 การประเมินและวัดผล
 - 3.8 การสร้างความร่วมมือ
 - 3.9 การเป็นผู้นำ
- 4. การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
 - 4.1 วงจรการผลิตสารสนเทศเชิงวิชาการ
 - 4.2 การจัดการและการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
 - 4.3 การจัดการสารสนเทศดิจิทัล
 - 4.4 การสงวนรักษาสารสนเทศดิจิทัล
 - 4.5 การจัดการและการสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศ
 - 4.6 การจัดการเอกสาร
- 5. การรู้สารสนเทศ
 - 5.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ
 - 5.2 การเรียนรู้และการสอน
 - 5.3 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการเรียนรู้ตลอดชีพ
 - 5.4 บริการอ้างอิง
 - 5.5 การสร้างความผูกพันกับผู้ใช้บริการ
- 6. การวิจัยและการเข้าสู่ความเป็นมืออาชีพ
 - 6.1 การวิจัยและการตีพิมพ์
 - 6.2 การประชุมทางวิชาการ
 - 6.3 การศึกษาอย่างมีแบบแผน
 - 6.4 การสอน

- 6.5 การจัดการการประชุมเชิงวิชาการ
- 6.6 สมาคมวิชาชีพ
- 6.7 การมีส่วนร่วมกับชุมชน
- 6.8 การให้ข้อมูลด้านการวิจัย
- 6.9 วิธีการและรูปแบบการวิจัย
- 6.10 การเขียนเพื่อขอทุนสนับสนุน
- 7. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 7.1 ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ
 - 7.2 เทคโนโลยีเว็บ
 - 7.3 การจัดการทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์
 - 7.4 การพัฒนาเว็บเพจ
 - 7.5 ระบบเครือข่ายของสถาบัน
 - 7.6 ระบบการจัดการการเรียนรู้
 - 7.7 การจัดการฐานข้อมูล

กุลตี และไรนา (Gulati & Raina, 2000) ได้กล่าวถึง นักสารสนเทศในยุคแห่งความรู้ในโลกปัจจุบัน จำเป็นต้องมีสมรรถนะหรือความสามารถในวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1. ทักษะด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ
2. ทักษะการรวบรวมความรู้
 - 2.1 การวิเคราะห์ความรู้
 - 2.2 การสังเคราะห์ความรู้
 - 2.4 การประมวลความรู้สำเร็จรูปพร้อมใช้ (Knowledge Repackaging)
 - 2.4 การค้นคืนความรู้
3. ทักษะการบริการความรู้
4. ทักษะการสอนผู้ใช้บริการ

5. สมรรถนะวิชาชีพนักสารสนเทศในประเทศไทย

เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจหลักและแผนปฏิบัติราชการ รวมถึงมีการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้บุคลากรได้รับการพัฒนาและมีความก้าวหน้าตามลักษณะงานตามสาขาวิชาชีพ การประเมินผลการ ปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จึง ได้กำหนดประเด็นการประเมินผลด้านการบริหารการศึกษา ตัวชี้วัดที่ 15

ระดับความสำเร็จของ แผนพัฒนาบุคลากรและการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากรของ สถาบันอุดมศึกษา ว่า ในประเด็นแรก ขั้นที่ 1 สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการกำหนดหน้าที่ รับผิดชอบและสมรรถนะ (Competency) ที่ต้องการของบุคลากรแต่ละตำแหน่งที่สอดคล้องกับ ภารกิจ ลักษณะงาน (มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ม.ป.ป.)

การกำหนดสมรรถนะบุคลากรตำแหน่งบรรณารักษ์ของ สำนักงาน ก.พ. (มหาวิทยาลัย แม่โจ้, ม.ป.ป.) มีดังนี้

1. ความรู้ด้านประชาสัมพันธ์
2. ทักษะการบริหารจัดการความรู้
3. ทักษะการบริหารงานห้องสมุด

กรอบสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุด มีจำนวน 11 สมรรถนะ ประกอบด้วย สมรรถนะ หลักสำหรับข้าราชการพลเรือน ไทยของ สำนักงาน ก.พ. จำนวน 5 สมรรถนะ และสมรรถนะ ประจำงานให้บริการห้องสมุดจำนวน 6 สมรรถนะ (มณีรัตน์ ฉัตรอุทัย, 2551, หน้า 39) ดังนี้

สมรรถนะหลัก

1. การบริการที่ดี
2. จริยธรรม
3. การมุ่งผลสัมฤทธิ์
4. การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ
5. ความร่วมแรงร่วมใจ

สมรรถนะประจำงานให้บริการห้องสมุด

1. การมุ่งเน้นที่คุณภาพ
2. การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ
3. ความถูกต้องของงาน
4. จรรยาบรรณวิชาชีพ
5. ความเข้าใจผู้อื่น

ในฐานะที่ห้องสมุดของสถาบันการศึกษา เป็นส่วนราชการหนึ่งที่มีภารกิจหลักใน การให้บริการสารสนเทศแก่บุคลากรของสถาบันการศึกษา ห้องสมุดหลายแห่งได้ดำเนินการ กำหนดสมรรถนะของหน่วยงานขึ้นเพื่อให้มีการปฏิบัติตามคำรับรองการปฏิบัติราชการดังกล่าว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สมรรถนะของกลุ่มงานห้องสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ม.ป.ป.)

1. ความรับผิดชอบ
2. ให้บริการเชิงรุก
3. ความรู้ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
4. จิตบริการ
5. การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
6. การวางแผนการทำงาน

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร จัดทำสมรรถนะของแต่ละตำแหน่งภายในสำนักหอสมุด โดยทุกคนจะต้องมี สมรรถนะหลัก (สำนักหอสมุด, 2552) ดังนี้

สมรรถนะหลัก (Core Competency)

1. การใส่ใจในผลลัพธ์
2. ความตระหนักในผู้รับบริการ และการแข่งขัน
3. การมุ่งเน้นคุณภาพ
4. การวิจัย และพัฒนาอย่างสร้างสรรค์
5. การเรียนรู้ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
6. การสร้างเครือข่าย และภาคี
7. จิตสำนึก และความผูกพันต่อองค์กร
8. จิตสำนึกธรรมาภิบาล

สมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ (Functional Competency)

ตำแหน่ง	สมรรถนะประจำตำแหน่ง
บรรณารักษ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะในการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ 2. การสื่อสาร 3. ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4. การถ่ายทอดความรู้ทางวิชาชีพให้แก่ผู้ให้บริการ 5. ความคิดเชิงวิเคราะห์

ตำแหน่ง	สมรรถนะประจำตำแหน่ง
นักเอกสารสนเทศ	1. การสื่อสาร 2. ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3. การถ่ายทอดความรู้ทางวิชาชีพสาขาเฉพาะให้แก่ผู้ใช้บริการ 4. ความคิดเชิงวิเคราะห์ 5. การจัดการทรัพยากรสารสนเทศในกลุ่มสาขาวิชาเฉพาะ

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ทดลองใช้เกณฑ์สมรรถนะหลัก ยังไม่ได้ใช้เกณฑ์สมรรถนะตามกลุ่มงาน สำหรับเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่ใช้มี 6 ด้านด้วยกัน (สิริพร ทิวะสิงห์, 2551) คือ

1. ความสามารถด้านการจัดการกลยุทธ์
2. ความสามารถด้านบริการที่ดี
3. ความสามารถด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์
4. ความสามารถด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ
5. ความสามารถด้านการทำงานเป็นทีม และ
6. ด้านจริยธรรม

หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำหนดให้ใช้สมรรถนะ (หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์, 2552) ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency)
 - 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์
 - 1.2 ความเข้าใจองค์กรและระบบงาน
 - 1.3 การทำงานเป็นทีม
 - 1.4 การมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ
2. สมรรถนะการบริหารจัดการ (Managerial Competency)
 - 2.1 ภาวะผู้นำ
 - 2.2 ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน
 - 2.3 การสอนและการมอบหมายงาน

3. สมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency)

3.1 การดำเนินการเชิงรุก

3.2 การสืบเสาะหาข้อมูล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิภากรณ์ บำรุงจิตต์ (2542) ศึกษาทักษะทางสารสนเทศและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจกับนักศึกษาที่ผ่านการเรียนรายวิชา “การเขียนรายงานและการใช้ห้องสมุด” ผลการวิจัย พบว่า (1) นักศึกษาที่ผ่านรายวิชาดังกล่าวจะมีทักษะความรู้ทางสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีความรอบรู้สารสนเทศสามารถกำหนดขอบเขตความต้องการสารสนเทศ สามารถเลือกแหล่งสารสนเทศ รู้จักเครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ สามารถค้นหาสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ได้ และสามารถประเมินค่าสารสนเทศได้ (2) ปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมีในระดับปานกลาง คือ หนังสือมีไม่เพียงพอกับความ ต้องการ ไม่ได้รับอนุญาตให้ยืมหนังสืออ้างอิงออกนอกห้องสมุดวารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ไม่มีคู่มือช่วยค้นหาสารสนเทศจากสิ่งพิมพ์รัฐบาลไม่มีสารสนเทศที่ต้องการบันทึกในรูปแบบสื่อโสตทัศน์ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูลซีดีรอม

ดวงกมล อุ่นจิตติ (2546) ศึกษาการประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการศึกษา พบว่า นิสิตมีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกันพบว่า นิสิตกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนิสิตกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นอกจากนี้ นิสิตประเมินการรู้สารสนเทศของตนเองอยู่ระดับปานกลาง

ธัญญาปรกรณ์ นิมิตรประจักษ์ (2547) ทำวิจัยเรื่อง ความรู้ความสามารถด้านการรู้สารสนเทศและคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานสำหรับการศึกษาระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า (1) ความรู้ความสามารถด้านการรู้สารสนเทศ ซึ่งมี 5 มาตรฐานตามเกณฑ์ของ ACRL (The Association of College & Research Libraries) พบว่า ความรู้ความสามารถของนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มอยู่ในระดับดี คือ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่อยู่ในระดับพอใช้ คือ ด้านการประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับการคัดเลือกไว้แล้วกับพื้นฐานความรู้เดิม และ การใช้สารสนเทศเพื่อแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ความรู้ความสามารถด้านการกำหนดชนิดและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการ (2) ความรู้ความสามารถ

ด้านการรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน ซึ่งมี 7 มอดูลตามเกณฑ์ของ ICDL (International Computer Driving License) พบว่า ความรู้ความสามารถของนักศึกษาอยู่ในระดับดี คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์และการจัดการแฟ้มข้อมูล และที่อยู่ในระดับพอใช้ คือ ด้านการประมวลผลค่าการใช้ตารางวิเคราะห์แบบอิเล็กทรอนิกส์และฐานข้อมูล

วนุชชิตา สุภัทวนิช (2547) ศึกษาการบูรณาการการรู้สารสนเทศในกระบวนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า ผลการทดสอบความรู้และทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา โดยวิเคราะห์จากคะแนนการทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียนของนักศึกษา พบว่า นิสิตมีการบูรณาการการรู้สารสนเทศเข้าไปในกระบวนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษนั้นทำให้ ผู้เรียนมีระดับการรู้สารสนเทศสูงขึ้น ทั้งนี้พบว่าตัวแปรที่มีผลทำให้การรู้สารสนเทศของนักศึกษาแตกต่างกัน คือ ระดับผลการเรียน ประสบการณ์การเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด และประสบการณ์การฝึกอบรมการใช้ห้องสมุด นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า การเรียน การสอนโดยวิธีการบูรณาการการรู้สารสนเทศเข้าไปในรายวิชาภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาของบทเรียนที่มีความหลากหลาย และได้ค้นคว้าความรู้จากแหล่งต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการเรียนการสอนลักษณะนี้คือ ไม่มีแหล่งข้อมูลสำหรับค้นคว้าเพียงพอ เนื้อหาวิชาและกิจกรรมมีมากเกินไป จึงทำให้ทำงานมอบหมายไม่ทันเวลา

มณีนรัตน์ ฉัตรอุทัย (2551) ศึกษากรอบสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุดของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการศึกษาพบว่า (1) กรอบสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุด มีจำนวน 11 สมรรถนะ ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก จำนวน 5 สมรรถนะ ได้แก่ การบริการที่ดี จริยธรรม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ และความร่วมมือร่วมใจ และสมรรถนะประจำงานให้บริการห้องสมุด จำนวน 6 สมรรถนะ ได้แก่ การมุ่งเน้นที่คุณภาพ การบริหาร การจัดการระบบสารสนเทศ การสืบเสาะหาข้อมูล ความถูกต้องของงาน จรรยาบรรณวิชาชีพ และความเข้าใจผู้อื่น (2) ช่องว่างระหว่างความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะกับสมรรถนะที่มีอยู่ตามกรอบสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุดจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ การบริการที่ดี จรรยาบรรณวิชาชีพ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ จริยธรรม การสืบเสาะหาข้อมูล ความถูกต้องของงาน การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ความเข้าใจผู้อื่น การมุ่งเน้นที่คุณภาพ และความร่วมมือร่วมใจ

Doyle (1992) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการวัดผลการรู้สารสนเทศตามเป้าหมายการศึกษาแห่งชาติปี 1990 ผลการวิจัย มีดังนี้ (1) การกำหนดคุณสมบัติของผู้รู้สารสนเทศ และรูปแบบของ

การวัดผลรู้สารสนเทศ (2) การกำหนดนิยามการรู้สารสนเทศ ดังนี้ ความสามารถในการเข้าถึง การประเมินค่า และการใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่หลากหลาย (3) การกำหนดนิยามของผู้รู้สารสนเทศ มีดังนี้ ตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศของตนเอง ตระหนักว่าสารสนเทศที่ถูกต้องและสมบูรณ์ล้วนอยู่บนพื้นฐานของการตัดสินใจที่ชาญฉลาด ตั้งประเด็นคำถามตามความต้องการสารสนเทศของตนเองได้ สามารถจำแนกแหล่งสารสนเทศต่างๆ ได้ พัฒนากลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศ สามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้รวมถึงฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง สามารถประเมินค่าสารสนเทศได้ สามารถจัดสารสนเทศที่ได้มาอย่างเป็นระบบ สามารถบูรณาการสารสนเทศใหม่กับองค์ความรู้เดิมได้ และสามารถใช้อุบายสารสนเทศเพื่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาได้

Blevins (2004) ศึกษาเรื่อง การให้การศึกษาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศและการรู้สื่อของห้องสมุดโรงเรียนในมลรัฐเทนเนสซี ผลการศึกษาพบว่า (1) ทักษะคิดของบรรณารักษ์กับการให้การศึกษาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศและการรู้สื่อของห้องสมุดโรงเรียนไม่มีความแตกต่างกัน (2) ทักษะคิดของบรรณารักษ์ การให้การศึกษาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศและการรู้สื่อของห้องสมุดโรงเรียน และการรับรู้ในฐานะผู้ในการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน (3) ความสามารถและความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศและการรู้สื่อของห้องสมุดของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กัน (4) การรับรู้ถึงอุปสรรคของการให้การศึกษาการรู้สารสนเทศและการรู้สื่อของห้องสมุดมีความคล้ายคลึงกันในทุกระดับของโรงเรียน

Zuke (2005) ทำวิจัยเรื่อง การสอนการรู้สารสนเทศโดยบรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชนของรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกา การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผลการสำรวจพบว่า บรรณารักษ์ ร้อยละ 83 ตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดอเมริกันทักษะการรู้สารสนเทศที่บรรณารักษ์สอนให้นักศึกษาในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมด 5 ทักษะเรียงลำดับ ดังนี้ การเข้าถึงสารสนเทศ ร้อยละ 96.5 การประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ ร้อยละ 85 การตัดสินใจเลือกสารสนเทศตามที่ต้องการ ร้อยละ 81.6 การรู้แหล่งสารสนเทศ ร้อยละ 80 และการใช้สารสนเทศตามความมุ่งหมายเฉพาะ ร้อยละ 71 ตามลำดับ

Critchfield (2005) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 การวิจัยนี้พัฒนาเครื่องมือมาจากมาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Information Literacy Competency Standard for Higher Education/ACRL) ซึ่งถือเป็นเครื่องมือชุดแรกในการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษานิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 78 คนของมหาวิทยาลัย

วาร์เนอร์ได้ ผลการวิจัย พบว่า ตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือของการวัดทักษะการรู้สารสนเทศได้เป็นอย่างดี มาตรฐานของ ACRL ที่มีค่าความเชื่อมั่นสูงถึง .90 ได้แก่ มาตรฐาน 2, 3 และ 5 มาตรฐานที่มีค่า ความเชื่อมั่นในระดับปานกลาง .89 คือ มาตรฐาน 1 ส่วนมาตรฐานที่มีค่าความเชื่อมั่นในระดับต่ำสุด .75 คือ มาตรฐาน 4 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของมาตรฐาน ACRL อีกครั้ง โดยการสัมภาษณ์นิสิตกลุ่มตัวอย่างที่ถูกคัดเลือกจำนวน 14 คน ผลการสัมภาษณ์ยืนยันตรงกันกับผลความเชื่อมั่นในมาตรฐานข้างต้น หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำเครื่องมือชุดแรกไปสร้างเครื่องมือชุด 2 เพื่อไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่สองซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 81 คนในมหาวิทยาลัยเดิม ผลการวิจัย พบว่า มาตรฐาน 1, 2, 3 และ 4 ได้รับความเชื่อมั่นในระดับสูง ยกเว้นมาตรฐาน 5 ที่อยู่ในระดับพึงพอใจ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่า การพัฒนาและการทดสอบตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของ ACRL พิสูจน์ได้ว่ามีความเชื่อมั่นและที่น่าเชื่อถือในการวัดทักษะการรู้สารสนเทศของบุคคล และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง

Nonthacumjane (2010) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพนักสารสนเทศในงานห้องสมุดดิจิทัล ตามทัศนคติของนักการศึกษาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ชาวอินอร์เวย์และชาวไทย งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการดังนี้ แบบสอบถามออนไลน์ การสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว การสัมภาษณ์ออนไลน์ และการสัมภาษณ์ด้วยอีเมล ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่จำเป็น ได้แก่ (1) สมรรถนะด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ การวิเคราะห์ สร้างสรรค์ และความสามารถเชิงเทคนิค (2) สมรรถนะด้านความรู้และทักษะเฉพาะด้าน ได้แก่ เมทาตาทา การพัฒนาฐานข้อมูล ระบบการจัดการฐานข้อมูล ความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด (3) สมรรถนะด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ได้แก่ การสื่อสาร การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การรู้สารสนเทศ การทำงานเป็นทีม

Batool & Ameen (2010) ศึกษาเรื่อง สถานภาพของสมรรถนะทางเทคโนโลยี: กรณีศึกษาบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยเป็นบรรณารักษ์จำนวน 8 คนจากมหาวิทยาลัยป็นจาบ ปากีสถาน เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ ด้วยคำถามปลายเปิดและปลายปิด ผลการศึกษาพบว่า ประเภทของเทคโนโลยีที่บรรณารักษ์เชี่ยวชาญ มีดังนี้ (1) คอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ ได้แก่ ส่วนประกอบของเครื่อง การติดตั้ง การแก้ปัญหา และการซ่อมแซม (2) เวิร์ดโปรเซสซิง ได้แก่ การฟอร์เมตเครื่อง การใช้โปรแกรมเอกสาร การสร้างเทมเพลต การแทรกไฮเปอร์ลิงค์ (3) การแก้ปัญหาและการดูแลรักษา บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ด้านนี้ แต่มีทักษะเบื้องต้น เช่น การอัปเดตโปรแกรมด้านไวรัส การสื่อสารกับผู้ดูแลระบบเครือข่ายเพื่อขอความช่วยเหลือ (4) อินเทอร์เน็ต ได้แก่ การเข้าใช้ระบบเครือข่าย (Log On) การใช้

เสริมเงินที่หลากหลย ศัพท์ที่เกี่ยวข้อง การใช้อีเมล (5) ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ได้แก่ การเข้าใช้ Web Dewy, OPAC, MARC, มอคูตต่าง ๆ ของซอฟต์แวร์ห้องสมุด (6) การใช้แหล่งข้อมูล อีพเทคความรู้ ได้แก่ การเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต การศึกษาคุณงานห้องสมุด และการเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงานหรือมิตรสหาย (7) การประยุกต์ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีกับงานวิชาชีพ บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีในงานนำส่งสารสนเทศ (Delivery) มากที่สุด (8) ปัญหาการเรียนรู้เทคโนโลยี ได้แก่ ไม่มีหลักสูตรทางด้านนี้โดยตรง ไม่มีหลักสูตรระยะสั้นหรือการอบรมเชิงปฏิบัติที่อัพเดทเพียงพอ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน ระยะเวลาของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสั้นเกินไป

กชพร ศรีพรรณ (2553) ศึกษาเรื่อง พัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานทักษะการรู้สารสนเทศ สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานวัดทักษะการรู้สารสนเทศที่พัฒนาขึ้นอิงตามมาตรฐานการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา 5 มาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 377 คน ผลการวิจัยพบว่า แบบทดสอบทั้งฉบับมีเนื้อหาตรงตามมาตรฐานที่ต้องการในระดับที่น่าพอใจ และเมื่อทดลองให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบ พบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศต่ำกว่ามาตรฐาน

ชุตินา สัจจามันท์ (2554) ศึกษาเรื่อง การพัฒนามาตรฐานการรู้สารสนเทศและยุทธศาสตร์ การพัฒนานักเรียนไทยให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับนักเรียนไทยที่พัฒนาขึ้นเรียกว่า “6รู้” ประกอบด้วย 6 สมรรถนะหลักด้านการรู้สารสนเทศ ได้แก่ การตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของสารสนเทศในการเรียนรู้และการดำรงชีวิต ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ รู้วิธีและใช้เครื่องมือค้นหาสารสนเทศ การวิเคราะห์ ประเมิน และเลือกสารสนเทศที่ต้องการ การรวบรวม จัดระบบ ตั้งแคระห์ และใช้สารสนเทศ การนำสารสนเทศที่ได้ไปสร้างความรู้และผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ มีจริยธรรม เคารพกฎหมาย และมีความรับผิดชอบต่อสังคมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนานักเรียนไทยให้เป็นผู้รู้สารสนเทศที่ได้พัฒนาขึ้นตามมาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับนักเรียนไทย เรียกว่า “ปัญญาสร้างนักเรียนผู้รู้สารสนเทศ” 3) ผลการนำยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ พบว่า นักเรียนมีทักษะการรู้สารสนเทศดีขึ้น ทั้งนักเรียน ครูและผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็น และคุณค่าของการรู้สารสนเทศต่อการเรียนการสอนและการดำรงชีวิต โดยเฉพาะใน

กระบวนการเรียนรู้ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการบูรณาการการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ และกิจกรรมของห้องสมุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ให้ความสำคัญเรื่องการเรียนรู้สารสนเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ที่เริ่มต้นการวางพื้นฐานการเรียนรู้สารสนเทศให้กับผู้ใช้บริการมานานแล้ว โดยการสอนผ่านรายวิชาหรือการอบรมเรื่องการใช้ห้องสมุดให้กับนิสิตใหม่ในสถาบันในระบบการศึกษาไทยปัจจุบัน มีมหาวิทยาลัยหลายแห่งได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการเรียนรู้สารสนเทศของผู้เรียน และได้ผลักดันให้มีระบบการสอบวัดการเรียนรู้สารสนเทศ รวมไปถึงการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วย ทั้งในการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้สารสนเทศในระดับมาตรฐาน รวมทั้งเพื่อเป็นการรับรองคุณภาพของบัณฑิตและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บัณฑิตอีกด้วย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการของการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. ระเบียบวิธีวิจัย
2. ประชากร
3. เครื่องมือในการวิจัย
4. วิธีการรวบรวมข้อมูล

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยสถาบัน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 (รหัส 51) สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา ภาควิชาสารสนเทศศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 32 คน

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 เนื่องจากนิสิตเหล่านั้นได้รับการพัฒนาและมีประสบการณ์ด้านทักษะการรู้สารสนเทศทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน แบบทดสอบที่ได้พัฒนาขึ้น จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดทักษะดังกล่าวของนิสิตได้เป็นอย่างดี

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศและการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2. ศึกษาการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาฯ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

3. สันทนาแบบไม่เป็นทางการกับคณาจารย์และนิสิตของภาควิชาฯ เพื่อประเมินทักษะการรู้สารสนเทศเบื้องต้นของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา
4. ศึกษาตัวอย่างแบบทดสอบที่จะใช้ประเมินทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิต
5. พัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชา
6. พัฒนาแบบทดสอบการรู้สารสนเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชาฯ
7. นำมาตรฐาน ตัวชี้วัด และแบบทดสอบการรู้สารสนเทศที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เชี่ยวชาญด้านการรู้สารสนเทศเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และความสอดคล้องของแบบทดสอบกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การรู้สารสนเทศของภาควิชาฯ
8. นำมาตรฐาน ตัวชี้วัด และแบบทดสอบการรู้สารสนเทศมาปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
9. นำแบบทดสอบไปทดลอง (Try Out) กับนิสิตระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน

ขั้นตอนการวิจัย

- การวิจัยนี้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้
- ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศให้แก่ นิสิตของภาควิชาฯ
 - ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลและออกแบบมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศสำหรับนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาของภาควิชาฯ
 - ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบ แก้ไข และนำเสนอมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศสำหรับนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาของภาควิชาฯ โดยผู้วิจัยนำมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ได้จากผลการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่านตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัด เพื่อให้เหมาะสมสำหรับนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศของภาควิชาฯ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบการรู้สารสนเทศตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่พัฒนาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปใช้ประเมินนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา ชั้นปีที่ 4 (รหัส 51) จำนวน 32 คน เพื่อประเมินทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิต และเพื่อเตรียมความพร้อมให้นิสิตก่อนการฝึกงานและก่อนการประกอบอาชีพของนิสิตต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ (Percentage) รวมทั้งการวิเคราะห์เป็นเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต การสนทนาการจัดแยกประเด็น และจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำเสนอด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 32 คน โดยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา
2. ร่างมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา
3. ผลการนำแบบทดสอบมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศไปทดลองใช้กับนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

ผลการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

ผลการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา จากการสังเคราะห์ตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย และที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยของไทยและต่างประเทศ การสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์ของภาควิชาสารสนเทศศึกษา ผลการพัฒนาดังกล่าว มีดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศพบมาตรฐานที่พัฒนาโดยหน่วยงานสำคัญ ต่อไปนี้

1.1 การรู้สารสนเทศของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาของไทย ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2553 กระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

1.2 การรู้สารสนเทศของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาของต่างประเทศ ได้แก่ มาตรฐานองค์ประกอบการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาปี 2000 ของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัยในประเทศนิวซีแลนด์ มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Association of College and Research Libraries (ACRL) และการรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน (The European Computer Driving Licence /ECDL) ของกลุ่มประเทศแถบยุโรป

1.3 การรู้สารสนเทศของนักสารสนเทศ ได้แก่ กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association / ALA) สหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด หรือ อีฟล่า (The International Federation of Library Associations and Institutions / IFLA) และ สมรรถนะวิชาชีพนักสารสนเทศในประเทศไทย สำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

ร่างมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

1. การยกย่องและการนำเสนอมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศ

จากผลการสังเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดจากเอกสาร ผู้วิจัยได้ยกย่องและนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังตารางที่ 1 โดยมีแบบทดสอบการรู้สารสนเทศแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อสอบแบบปรนัย 50 ข้อ 50 คะแนน เพื่อทดสอบความรู้ทั่วไปด้านการใช้ห้องสมุดและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการสารสนเทศ

ตอนที่ 2 ข้อสอบอัตนัย 2 ข้อ 10 คะแนน เพื่อทดสอบความสามารถการอ่านเพื่อจับใจความ

ตอนที่ 3 ข้อสอบภาคปฏิบัติ 2 ข้อ 40 คะแนน เพื่อทดสอบความรู้ความสามารถในวิชาชีพนักสารสนเทศ

รวมคะแนนข้อสอบทั้งหมด 100 คะแนน นิสิตต้องได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 80% จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การรู้สารสนเทศ ซึ่งมีเกณฑ์วัดการรู้สารสนเทศไว้ 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน	0 – 20	หมายถึง	มีการรู้สารสนเทศในระดับต่ำสุด
คะแนน	21 – 40	หมายถึง	มีการรู้สารสนเทศในระดับต่ำ
คะแนน	41 – 60	หมายถึง	มีการรู้สารสนเทศในระดับปานกลาง
คะแนน	61 – 80	หมายถึง	มีการรู้สารสนเทศในระดับมาก
คะแนน	81 – 100	หมายถึง	มีการรู้สารสนเทศในระดับสูงมาก

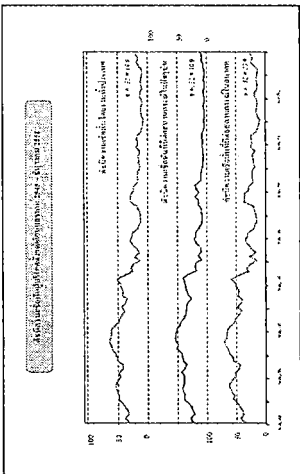
ตารางที่ 5 มาตรฐานที่ 1 นิติสามารถกำหนดชนิดและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการ

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>1.1 นิติสามารถกำหนดและอธิบายสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน</p>	<p>1.1.1 นิติสามารถค้นหาแหล่งสารสนเทศที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นในประเด็นที่ต้องการได้</p>	<p>1. หากนิสิตได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้รายงานเรื่อง “การสร้างบรรยากาศเสริมคุณภาพด้วยไม้ประดับ” ทรัพยากรสารสนเทศใดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการให้ข้อมูลที่พื้นฐานแก่นิสิต (Identify Potential Source)</p> <p>ก. งานวิจัยเรื่อง โครงการบูรณการนาร่องไม้ดอกไม้ประดับ</p> <p>ข. สารานุกรมเรื่อง ไม้ประดับแห่งประเทศไทย</p> <p>ค. บทความวารสารเรื่อง ไม้ประดับในงานภูมิทัศน์</p> <p>ง. มัลติมีเดียเรื่อง พันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับไทย</p> <p>2. ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับ “ผลกระทบวิกฤตโลกร้อน” เอกสารใดให้สารสนเทศที่เป็นปัจจุบันที่สุด</p> <p>ก. อักษรานุกรมทางภูมิศาสตร์</p> <p>ข. หนังสือสารานุกรม</p> <p>ค. วิทยานิพนธ์</p> <p>ง. บทความวารสาร</p>

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>1.1 นวัตกรรมถูกกำหนดและอธิบายสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน (ต่อ)</p>	<p>1.1.2 พัฒนาการความต้องการเนื้อหาของงานวิจัยของตนเองเป็นคำพูดได้และตั้งคำถามการวิจัยได้</p>	<p>3.2. ประเด็นใหญ่-ย่อยในข้อใด <u>ไม่</u>สัมพันธ์กัน</p> <p>ก. เทคนิคการขบถอดคอบุติเหตุ- ทำนั้งขบถที่ถูกต้อง - กฎจราจรที่ต่องรู้</p> <p>ข. เครื่องเทศในอาหารไทย - ถิ่นกำเนิดของเครื่องเทศ - 10 เครื่องเทศแห่งยอดนิยมนในเมืองไทย</p> <p>ค. ขนมไทย - ขนมมงคลในงานประเพณี - เครือข่ายผู้ผลิตและผู้บริโภคอาหารไทย</p> <p>ง. โยคะรื้อนกับการออกกำลังกาย - ต้นกำเนิดของโยคะ รื้อน - ทำเล่นพื้นฐาน</p> <p>หมายเหตุ ข้อที่ 3.2 <u>ไม่</u> ได้เรียงลำดับข้อตามตัวบ่งชี้ แต่เรียงตามความเหมาะสมของแบบทดสอบ</p>
<p>1.1.3 นวัตกรรมถูกกำหนดแหล่งสารสนเทศและทรัพยากรสารสนเทศได้หลากหลาย</p>	<p>1.1.3 นวัตกรรมถูกกำหนดแหล่งสารสนเทศและทรัพยากรสารสนเทศได้หลากหลาย</p>	<p>3. สารสนเทศจากแหล่งบุคคล มีคุณค่าต่องานนิพนธ์ของนิสิตอย่างไร</p> <p>ก. มีคุณค่าเชิงประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง</p> <p>ข. มีคุณค่าเชิงทฤษฎีใหม่ การสร้างความรู้ใหม่</p> <p>ค. มีคุณค่าเชิงประวัติศาสตร์ วรรณกรรมของเรื่องราวในอดีต</p> <p>ง. มีคุณค่าเชิงสร้างสรรค์ และพัฒนาผลงานที่ทันสมัย</p>

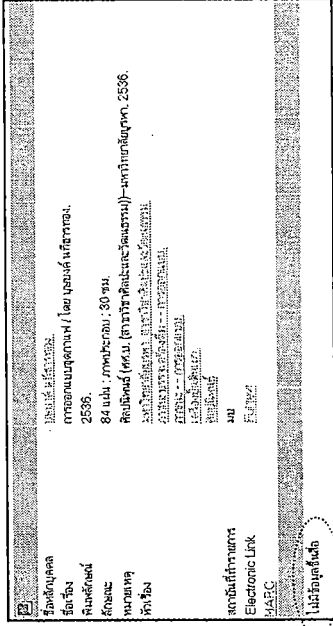
ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>1.1 นิสิตสามารถกำหนดและอธิบายสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน (ต่อ)</p>	<p>1.1.3 นิสิตสามารถค้นหาแหล่งสารสนเทศและทรัพยากรสารสนเทศได้หลากหลาย (ต่อ)</p>	<p>6. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลนี้</p> <p>ก. เปลี่ยนเป็นพหูพจน์ได้โดยการเติม s ต่อท้าย</p> <p>ข. เป็นภาษาอังกฤษแบบชาวอเมริกัน</p> <p>ค. มีภาพประกอบที่ทำให้เข้าใจมากขึ้น</p> <p>ง. ให้คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันด้วย</p> <p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 7</p> <p>7. ต้องการสารสนเทศลักษณะนี้ ควรค้นหาจากแหล่งใด</p> <p>ก. ทรานซ์</p> <p>ข. อักษรานุกรม</p> <p>ค. ทำเนียบนาม</p> <p>ง. หนังสือรายปี</p>

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ																		
<p>1.1 นิติสามารถกำหนดและอธิบายสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน (ต่อ)</p>	<p>1.1.3 นิติสามารถค้นหาแหล่งสารสนเทศและทรัพยากรสารสนเทศที่ได้หลากหลาย (ต่อ)</p>	<p>ใช้ข้อมูลนี้ ตอบคำถามข้อ 8-9</p> <table border="1" data-bbox="554 571 900 959"> <tr><td>กฎหมาย</td><td>293</td></tr> <tr><td>กระดาษ</td><td>323</td></tr> <tr><td>กราฟิก</td><td>154-157</td></tr> <tr><td>Adobe Illustrator</td><td>19, 3, 194</td></tr> <tr><td>Adobe Photoshop</td><td>120, 156, 193, 196</td></tr> <tr><td>AutoDesk</td><td>193</td></tr> <tr><td>Computer Aided Design (CAD)</td><td>193</td></tr> <tr><td>Corel Photo-Paint</td><td>156, 196</td></tr> <tr><td>Dingbats</td><td>126-127</td></tr> </table> <p>8. ข้อมูลดังกล่าวคืออะไร</p> <p>ก. เริงอรรถ</p> <p>ข. อภิธานศัพท์</p> <p>ค. บันทึกรูปเพิ่มเติม</p> <p>ง. ครรชนที่ขยำเค็ม</p> <p>9. ตัวเลขที่เป็นตัวหนา หมายถึงอะไร</p> <p>ก. เลขหน้าของข้อมูลคำขวัญที่ใช้อ้างอิง</p> <p>ข. เลขหน้าที่ปรากฏหัวข้อใหญ่ในเรื่องนั้น ๆ</p> <p>ค. ลำดับที่ของการให้ข้อมูลหลักเพิ่มเติม</p> <p>ง. ลำดับที่ของการให้ความหมายของคำที่มีบัญญัติขึ้นมาใหม่</p>	กฎหมาย	293	กระดาษ	323	กราฟิก	154-157	Adobe Illustrator	19, 3, 194	Adobe Photoshop	120, 156, 193, 196	AutoDesk	193	Computer Aided Design (CAD)	193	Corel Photo-Paint	156, 196	Dingbats	126-127
กฎหมาย	293																			
กระดาษ	323																			
กราฟิก	154-157																			
Adobe Illustrator	19, 3, 194																			
Adobe Photoshop	120, 156, 193, 196																			
AutoDesk	193																			
Computer Aided Design (CAD)	193																			
Corel Photo-Paint	156, 196																			
Dingbats	126-127																			

ตารางที่ 6 มาตรฐานที่ 2 นิติสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>2.1 นิติสามารถเลือกรับบริการค้นหาสารสนเทศอย่างมีหลักการ หรือเลือกระบบการค้นหาสารสนเทศเพื่อใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>2.1.3 นิติสามารถวิเคราะห์ระบบและกลไกการค้นคืนสารสนเทศได้</p>	<p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 10</p> <p>10. เหตุใดสำนักหอสมุด ระบุว่า ไม่มีข้อมูลชั้นดี</p> <p>ก. บรรณารักษ์แจ้งว่าหนังสือนี้สูญหาย</p> <p>ข. บรรณารักษ์กำลังจัดซื้อหนังสือนี้</p> <p>ค. บรรณารักษ์สแกนหนังสือทั้งหมดไว้ในระบบ</p> <p>ง. บรรณารักษ์ปรับปรุงแบบหนังสือทั้งหมดให้เป็น E-content</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>2.1 นิสิตสามารถเลือกวิธีการค้นหาสารสนเทศอย่างมีหลักการ หรือเลือกระบบการค้นหาสารสนเทศเพื่อใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม (ต่อ)</p>	<p>2.1.4 นิสิตสามารถเลือกวิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>11. หัวเรื่อง (Subject) ที่อยู่ในเขตข้อมูลการค้นหาใน WebOPAC คืออะไร</p> <p>ก. คำที่ใช้แทนเนื้อหาของหนังสือ</p> <p>ข. ข้อที่ใช้อธิบายประเภทของหนังสือ</p> <p>ค. รายวิชาต่าง ๆ ในหนังสือ</p> <p>ง. ประเด็นหลักและประเด็นย่อยของหนังสือ</p>
		<p>12. หากนิตินิตต้องการให้ WebOPAC ค้นหาเฉพาะสารสนเทศที่เป็นบทความหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการผลิตน้ำตาลชุมชนในจังหวัดตราด นิสิตต้องเลือกการสืบค้นจากฐานข้อมูลใด</p> <p>ก. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์</p> <p>ข. ปัญหาพิเศษ</p> <p>ค. กฤตภาค</p> <p>ง. KIT</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>2.2 นวัตกรรมสร้าง ออกแบบกลยุทธ์ และ ดำเนินการสืบค้นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ</p>	<p>2.2.1 นวัตกรรมวางแผนการค้นสารสนเทศให้ สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าหรือการวิจัยได้ อย่างเหมาะสม</p>	<p>13. ต้องการรวบรวมหนังสือทุกเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ knowledge sharing ในห้องสมุด มหาวิทยาลัยของรัฐทุกแห่ง นิติตัดต้องสืบค้นจากฐานข้อมูลใด</p> <p>ก. ฐานข้อมูล NetLibrary ข. ฐานข้อมูล Chonlinet Digital Library ค. ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม ง. ฐานข้อมูลมติมติ</p> <p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 14-15</p> <p>เหตุการณ์ต้น ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม - ฤกษ์ชัยอมร: ปรังค์ ISBN 9747248227 LC Call Number D5334 B278n 2532 DC Call Number 959.3044 B278n Author ธีระชัย สุวระเสน, 2498. Title ภูมิคุ้มกันของระบบสารสนเทศ / ธีระชัย สุวระเสน Edition พิมพ์ครั้งที่ 4 Imprint กรุงเทพฯ : ศึกษาศาสตร์, 2532 Extent 148 หน้า, 19 ซม Subject ปรังค์ ภูมิคุ้มกัน, 24-43-2532. Subject ภูมิคุ้มกัน Subject Location ไทย -- กรุงเทพฯ: ศึกษาศาสตร์ -- กรุงเทพฯ: ปรังค์, 2492. Chulalongkorn University Srinakharinwirot University Silpakorn University Prince of Songkla University Patani Campus Mahidol University Sukhothai Thammathirat Open University</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>2.2 นิติสามารถสร้าง ออกแบบกลยุทธ์ และ ดำเนินการสืบค้นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (ต่อ)</p>	<p>2.2.1 นิติสามารถวางแผนการค้นสารสนเทศให้ สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าหรือการวิจัยได้ อย่างเหมาะสม (ต่อ)</p>	<p>14. Location ที่อะไร ก. ห้องสมุดที่ให้บริการหนังสือเล่มนี้ ข. ห้องสมุดที่จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ ค. ห้องสมุดที่จัดทำจำหน่ายหนังสือเล่มนี้ ง. ห้องสมุดที่ทำ Fulltext หนังสือเล่มนี้</p> <p>15. DS584 คืออะไร ก. ห้องสมุดที่ให้บริการหนังสือเล่มนี้ ข. ห้องสมุดที่จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ ค. ห้องสมุดที่จัดทำจำหน่ายหนังสือเล่มนี้ ง. การจัดหาหมวดหมู่</p> <p>16. ต้องการรวบรวมสารสนเทศประเภทความวารสารประกอบการทำวิจัยเกี่ยวกับการบริโภคปลา หมักคอง/ปลาร้า (Salted Anchovy) ของชาวยุโรปและอเมริกา นิติต้องสืบค้นจากฐานข้อมูลใด ก. ProQuest Dissertations&Theses ข. Science Direct ค. SPORTDiscus ง. ACS</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ												
	<p>2.2.2 นิติศาสตร์กำหนดคุณลักษณะการสืบค้นโดยใช้คำสั่งสืบค้นที่เหมาะสมกับระบบการสืบค้นสารสนเทศได้ เช่น การใช้ตรรกะบูลีน การตัดคำ การกำหนดระยะห่างของคำ เป็นต้น</p>	<p>17. นิติศาสตร์การสืบค้นข้อมูลจาก WebOPAC เกี่ยวกับมรกต, หินสีเขียว, แร่เบรลล์ นิตินี้จะใช้คำสั่งต่อไปนี้ที่เหมาะสมที่สุด</p> <p>ก. มรกต และ หินสีเขียว และ แร่เบรลล์</p> <p>ข. มรกต หรือ หินสีเขียว หรือ แร่เบรลล์</p> <p>ค. มรกต ไม่รวม หินสีเขียว ไม่รวม แร่เบรลล์</p> <p>ง. มรกต ใกล้เคียง หินสีเขียว ใกล้เคียง แร่เบรลล์</p> <p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 18</p> <div data-bbox="924 474 1024 1045" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%; padding: 2px;">หมายเลขคำ</td> <td style="width: 40%; padding: 2px;">ชื่อคำนี้คือ</td> <td style="width: 30%; padding: 2px;">ไม่รวม</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">☒</td> <td style="padding: 2px;">ข้อมูลคำนี้</td> <td style="padding: 2px;">☐</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">หมายเลขคำ</td> <td style="padding: 2px;">ชื่อของแหล่งนี้</td> <td style="padding: 2px;">รวม</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">☒</td> <td style="padding: 2px;">ข้อมูลคำนี้</td> <td style="padding: 2px;">☐</td> </tr> </table> </div> <p>18. คำสั่งการสืบค้นนี้ คืออะไร</p> <p>ก. ให้ค้นทั้งสองคำ</p> <p>ข. ให้ค้นคำใดคำหนึ่ง</p> <p>ค. ให้ค้นเฉพาะคำแรก</p> <p>ง. ให้ค้นเฉพาะหลัง</p>	หมายเลขคำ	ชื่อคำนี้คือ	ไม่รวม	☒	ข้อมูลคำนี้	☐	หมายเลขคำ	ชื่อของแหล่งนี้	รวม	☒	ข้อมูลคำนี้	☐
หมายเลขคำ	ชื่อคำนี้คือ	ไม่รวม												
☒	ข้อมูลคำนี้	☐												
หมายเลขคำ	ชื่อของแหล่งนี้	รวม												
☒	ข้อมูลคำนี้	☐												

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>2.2 นิติสามารถสร้าง ออกแบบกลยุทธ์ และ ดำเนินการสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ)</p>	<p>2.2.2 นิติสามารถกำหนดกลยุทธ์การสืบค้นโดยใช้คำสั่งสืบค้นที่เหมาะสมกับระบบการค้นคืนสารสนเทศได้ เช่น การใช้ตรรกะบูลีน การตัดคำ การกำหนดระยะห่างของคำ เป็นต้น (ต่อ)</p>	<p>19. ต้องการค้นแบบตัดคำหรือละคำ (Truncation) เพื่อให้ฐานข้อมูลแสดงผลการสืบค้นค่าเหล่านี้ economic, economics, economically และ economy คำสั่งใดเหมาะสมที่สุด</p> <p>ก. ec* ข. eco* ค. econom* ง. economic*</p>
		<p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 20</p> <div data-bbox="916 463 1039 1045" style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>YAHOO! Web Images Video Local Shopping More "All in wonderland" +tim button</p> </div> <p>20. เครื่องหมาย "....." ในคำสั่งการสืบค้น ใช้ในกรณีใด</p> <p>ก. ให้แสดงผลทุกค่าในประโยคโดยไม่แยกคำ ข. ให้แสดงผลโดยแยกค่าเหล่านั้นออกจากกัน ค. ให้เชื่อมค่าเหล่านี้ด้วยกัน โดยอยู่ตำแหน่งใดก็ได้ ง. ให้เชื่อมค่าเหล่านี้ด้วยกัน โดยมีชื่อทิม เบอร์ตันตามหลัง</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>2.2 นิติสถานสามารถสร้าง ออกแบบกลยุทธ์ และ ดำเนินการสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ)</p>	<p>2.2.2 นิติสถานสามารถกำหนดกลยุทธ์การสืบค้นโดยใช้คำสั่งสืบค้นที่เหมาะสมกับระบบการสืบค้นสารสนเทศได้ เช่น การใช้ตรรกะบูลีน การตัดคำ การกำหนดระยะเวลาของคำ เป็นต้น (ต่อ)</p>	<p>21. internet NEAR/3 programming จะปรากฏผลการสืบค้นอย่างไร</p> <p>ก. internet และ programming อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 คำ</p> <p>ข. internet และ programming อยู่ห่างกัน ไม่เกิน 3 บรรทัด</p> <p>ค. internet และ programming อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 ช่องหน้า</p> <p>ง. internet และ programming อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 หน้า</p>
	<p>2.3.1 นิติสถานจะใช้ระบบการค้นคืนที่หลากหลายเพื่อ ค้นคืนสารสนเทศในรูปแบบที่แตกต่างกันได้</p>	<p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 22</p> <div data-bbox="954 431 1054 1078" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>พบ 2 รายการ (2 returned) for : (ค้นคำสำหรับ) in MARY AND (ค้นบทความสำหรับ) in THESIS_DNAME</p> <p>ผู้สืบค้น</p> </div> <p>22. คำสั่งของการสืบค้นฐานข้อมูล DCMS ในหน้าจอนี้ คือข้อใด</p> <p>ก. ค้น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลประเภทของไฟล์ และมีขอบเขตเป็นศิลปศาสตร์บัณฑิต</p> <p>ข. ค้น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลแหล่งที่มา และมีระดับปริญญาเป็นศิลปศาสตร์บัณฑิต</p> <p>ค. ค้น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลชื่อเรื่อง และมีชื่อปริญญาเป็นศิลปศาสตร์บัณฑิต</p> <p>ง. ค้น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลหัวเรื่อง และมี สาขาวิชาเป็นศิลปศาสตร์บัณฑิต</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ
<p>2.3 ผู้สารสนเทศสามารถค้นคืนสารสนเทศออนไลน์ หรือสามารถใช่วิธีการอื่น ๆ ในการค้นคืนได้</p>	<p>2.3.2 นี้ดีสามารถใช้ระบบ การจัดทำหมวดหมู่ทรัพยากร หรือระบบอื่น ๆ เช่น ครรชนี อรรถาภิธาน เพื่อใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศในห้องสมุดหรือแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ</p>	<p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 25</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>Fear & phobias Add to Search Use For: Phobias Broader Term: Emotions Narrower Term: Homophobia Panic attacks Technophobia Xenophobia Related Terms: Neuroses</p> </div> <p>25. ข้อมูลนี้ เป็นผลการสืบค้นด้วยคำสั่งใดในฐานข้อมูล ABI/INFORM</p> <p>ก. Advance Search ข. Publication Search ค. Multiple Databases ง. Thesaurus</p>

ตารางที่ 7 มาตราฐานที่ 3 นิติสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศกับ
พื้นฐานความรู้เดิมที่ตนเองมีอยู่ได้

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
3.1 นิติสามารถสรุปใจความสำคัญจากสารสนเทศที่รวบรวมมาได้	3.1.1 นิติสามารถอ่านเอกสารและจับประเด็นสำคัญได้ 3.1.2 นิติสามารถสรุปประเด็นสำคัญของเอกสารด้วยสำนวนของตนเองและเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง	ข้อสอบอัตนัย ใช้เอกสาร “ชื่อเหม็น แต่หอมกุ่ม” ประกอบการตอบ 51. ให้นิสิตรูปประเด็นสำคัญจาก เอกสารเรื่อง “ชื่อเหม็น แต่หอมกุ่ม” โดยใช้ภาษาที่เหมาะสมกับงานเขียนเชิงวิชาการ ข้อสอบอัตนัย ใช้เอกสาร “น็อคคอร์ทัท” ประกอบการตอบ 52. ให้นิสิตรูปประเด็นสำคัญจาก เอกสารเรื่อง “น็อคคอร์ทัท” โดยใช้สำนวนของตนเอง
3.2 นิติสามารถกำหนดและประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาได้	3.2.1 นิติสามารถประเมินคุณค่าและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศได้	26. การประเมินค่าสารสนเทศ ก่อนที่จะนำมาอ้างอิง ต้องพิจารณาอะไรเป็นหลัก ก. ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือ ข้อมูลถูกต้อง ข. แหล่งข้อมูลที่ได้รับมีความนิยมสูง ผู้ผลิตมีชื่อเสียง ค. มีหัวข้อมากพอไม่ต้อกั้นเพิ่มจากแหล่งอื่น ง. ภาษาที่ใช้สละสลวย มีจินตนาการในการเขียน

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>3.2 นิติสามารถกำหนดและประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาได้ (ต่อ)</p>	<p>3.2.1 นิติสามารถประเมินคุณค่าและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศได้ (ต่อ)</p>	<p>27. เว็บไซต์ที่มีความเชื่อถือที่สุดสำหรับการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ “ตลาดนัดชุมชน”</p> <p>ก. http://www.thaionlinemarket.com ข. http://www.dit.go.th ค. http://th.wikipedia.org ง. http://www.newswit.net</p> <p>28. ส่วนใดของหนังสือที่จะช่วยในการพิจารณาความน่าเชื่อถือของเนื้อหาในเล่มได้ดีที่สุด</p> <p>ก. คำนิยม ข. ดัชนีท้ายเล่ม ค. สารบัญ ง. บรรณานุกรม</p> <p>29. นิตินิตได้รับข่าวเกี่ยวกับโรคชิคิโมริที่เกิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่นจากสถานีโทรทัศน์แห่งหนึ่ง วิธีการใดที่นิตินิตจะศึกษาค้นคว้าโรคนี้เพิ่มเติมได้ดีที่สุด</p> <p>ก. โทรศัพท์ไปขอสารนิพนธ์รายการจากสถานีโทรทัศน์นั้น ข. สืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ของ Japan Public Security Investigation Agent ค. ตั้งกระทู้เพื่อให้คนอื่นมาร่วมแบ่งปันข้อมูลในเว็บไซต์ของตนเอง ง. สืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ของ Ministry of Health, Labour and Welfare Japan</p>

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>3.3 นิติสามารถเปรียบเทียบความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เพื่อวิเคราะห์ให้ได้ว่าสารสนเทศที่ได้มีมูลค่าเพิ่ม หรือมีลักษณะชัดเจน หรือลักษณะพิเศษอื่น ๆ</p>	<p>ผลลัพธ์ที่ได้</p> <p>3.3.1 นิติสามารถตัดสินความถูกต้องของสารสนเทศได้ เช่น พิจารณาจากแหล่งที่มา ความเป็นเหตุเป็นผลของสารสนเทศ เป็นต้น</p>	<p>ใช้ข้อมูลนี้ คอบค่าถามข้อ 30</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>La Clare Antiage คือ นวัตกรรมการค้นคว้าวิจัยชั้นนำขององค์ที่สามารถนำประโยชน์สำคัญต่าง ๆ ใน Placenta อันเป็นคุณสมบัติที่โดดเด่นที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ทางการแพทย์ของจีนมานานกว่า 2000 ปี มาใช้เพื่อมอบมนุษยชาติ เพราะความทฤษฎีทางการแพทย์จีนถือว่า Placenta เป็นสิ่งวิเศษสำหรับการป้องกันความแก่ชรา ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะ Placenta ของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมสามารถนำมาเป็นยาได้ โดยปราศจากผลข้างเคียงใด ๆ</p> <p style="text-align: right;">ข้อมูลจาก www.bkkonline.com</p> </div> <p>30. ข้อมูลนี้ มีความน่าเชื่อถือหรือไม่</p> <p>ก. เชื่อถือได้ เพราะมาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>ข. เชื่อถือได้ เพราะเป็นข้อความที่มาจากงานวิจัย</p> <p>ค. ไม่น่าเชื่อถือ เพราะไม่มีแหล่งข้อมูลยืนยันความถูกต้อง</p> <p>ง. ไม่น่าเชื่อถือ เพราะมาจากเว็บไซต์ที่ไม่ได้รับความนิย</p>

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>3.3 นิติสามารถเปรียบเทียบความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เพื่อวิเคราะห์ให้ได้ว่าสารสนเทศที่ได้มีมูลค่าเพิ่ม หรือมีลักษณะชัดเจน หรือลักษณะพิเศษอื่น ๆ (ต่อ)</p>	<p>3.3.2 นิติสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เก่าได้</p>	<p>31. ข้อใดแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ชีบึง ลอย โคมกวีานพะเยา: วันลอยกระทงในภาคเหนือ ข. กิจกรรมการละเล่นพื้นเมืองเพื่อสืบสานวัฒนธรรมไทย ค. ประเพณีไหลเรือไฟ ความเชื่อเกี่ยวกับการบูชาพระยพระพุทบาท ง. ความเชื่อที่คล้ายกันของประเพณีลอยกระทงกับไหลเรือไฟ

ตารางที่ 8 มาตรฐานที่ 4 นิติสามารถใช้อาคารสถานที่ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ																																																
<p>4.1 นิติสามารถนำสารสนเทศที่สร้างขึ้นไปสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>4.1.1 นิติสามารถเลือกวิธีการหรือรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดในการเผยแพร่สารสนเทศ</p>	<p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 33</p> <table border="1" data-bbox="546 452 685 1056"> <thead> <tr> <th>เดือน</th> <th>ม.ค.</th> <th>ก.พ.</th> <th>มี.ค.</th> <th>เม.ย.</th> <th>พ.ค.</th> <th>มิ.ย.</th> <th>ก.ค.</th> <th>ส.ค.</th> <th>ก.ย.</th> <th>พ.ย.</th> <th>ธ.ค.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ยอดขาย (ล้าน)</td> <td>4.8</td> <td>3.4</td> <td>5.2</td> <td>5.5</td> <td>6.1</td> <td>5.8</td> <td>5.4</td> <td>6.2</td> <td>5.5</td> <td>5.6</td> <td>6.0</td> </tr> <tr> <td>ต้นทุนขาย (ล้าน)</td> <td>3.6</td> <td>3.3</td> <td>3.7</td> <td>3.8</td> <td>4.0</td> <td>4.1</td> <td>4.3</td> <td>3.9</td> <td>4.1</td> <td>4.5</td> <td>4.7</td> </tr> <tr> <td>กำไรขั้นต้น (ล้าน)</td> <td>1.2</td> <td>0.1</td> <td>1.5</td> <td>1.7</td> <td>2.1</td> <td>1.7</td> <td>1.1</td> <td>2.3</td> <td>1.4</td> <td>1.1</td> <td>1.3</td> </tr> </tbody> </table> <p>33. ข้อใดเป็นวิธีการนำเสนอข้อมูลตัวเลขนี้ ได้เหมาะสมที่สุด</p> <p>ก. แผนภูมิเส้นแสดงความต่อเนื่องของตัวเลข</p> <p>ข. แผนภูมิพื้นที่แสดงความผันผวนของตัวเลข</p> <p>ค. กราฟแท่งเพื่อแสดงการเปรียบเทียบ</p> <p>ง. กราฟวงกลมเพื่อแสดงสัดส่วน</p>	เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	พ.ย.	ธ.ค.	ยอดขาย (ล้าน)	4.8	3.4	5.2	5.5	6.1	5.8	5.4	6.2	5.5	5.6	6.0	ต้นทุนขาย (ล้าน)	3.6	3.3	3.7	3.8	4.0	4.1	4.3	3.9	4.1	4.5	4.7	กำไรขั้นต้น (ล้าน)	1.2	0.1	1.5	1.7	2.1	1.7	1.1	2.3	1.4	1.1	1.3
เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	พ.ย.	ธ.ค.																																							
ยอดขาย (ล้าน)	4.8	3.4	5.2	5.5	6.1	5.8	5.4	6.2	5.5	5.6	6.0																																							
ต้นทุนขาย (ล้าน)	3.6	3.3	3.7	3.8	4.0	4.1	4.3	3.9	4.1	4.5	4.7																																							
กำไรขั้นต้น (ล้าน)	1.2	0.1	1.5	1.7	2.1	1.7	1.1	2.3	1.4	1.1	1.3																																							

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>4.1 นิสิตสามารถนำสารสนเทศที่สร้างสรรค์ไปสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ)</p>	<p>4.1.1 นิสิตสามารถเลือกวิธีการหรือรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดในการเผยแพร่สารสนเทศ (ต่อ)</p>	<p>34. บรรณารักษ์ห้องสมุดแปลงเป็นพาวเนอ์เดชั่นต้องการจัดนิทรรศการภายในอาคารห้องสมุด เรื่อง “ละครคาบูกิ” ในประเด็นการใช้เครื่องกาย การแต่งหน้า ทำร้ายร่า และการแสดงออกด้วยวงภาษา เพื่อแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่นในสมัยเอโดะ รูปแบบของการนำเสนอในข้อใดเหมาะสมมากที่สุด</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. การนำเสนอด้วยพาวเวอร์พอยท์ และวิดีโอทัศน์ ข. การนำเสนอด้วยโปสเตอร์ และนั้ลติมีเดีย ค. การนำเสนอด้วยการสาริต และสื่อของจริง ง. การนำเสนอด้วยภาพถ่าย และละครบทบาทสมมุติ <p>35. วิธีการใดเหมาะสมที่สุดสำหรับการถ่ายทอดหรือนำเสนอความรู้ที่เป็นประสบการณ์ หรือทักษะ ความเชี่ยวชาญเรื่องการเจียรระ ในพलय</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ศึกษาดูงานศูนย์เจียรระ ในพलय อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ข. เปิดหลักสูตรการอบรมระยะสั้นเรื่อง การเจียรระ ในพलयชั้นสูง โดยช่างผู้เชี่ยวชาญจาก จันทบุรี ค. เขียนเป็นหนังสือประเภท How to เรื่อง เทคนิคตกแต่งพलयและหินสีแบบมีอาชีพเพื่อ เช้าสู่ตลาดโลก ง. ทำคลิปวิดีโอที่ได้จากการชมการสาธิตเจียรระ ในพलयที่ร้าน แห่งหนึ่งในพทยา และเผยแพร่คลิปนั้นทาง Youtube

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
4.1 นิติสามารถนำสารสนเทศที่สร้างสรรค์ไปสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ)	4.1.2 นิติสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการผลิตสารสนเทศ	<p>36. ไฟล์รูปแบบใดสามารถทำให้เคลื่อนไหวได้</p> <p>ก. .BMP ข. .PNG ค. .PSD ง. .GIF</p> <p>37. Wiki คือ นำเสนอข้อมูลแบบใด</p> <p>ก. เตียนและแก้ไขบทความในเว็บไซต์ได้อย่างเสรี ไม่จำกัดเฉพาะเจ้าของบทความนั้น</p> <p>ข. บันทึกเรื่องราวที่มาจากหนังสือสารานุกรม พร้อมอนุญาตให้คนอื่นเข้ามาแสดงความคิดเห็น</p> <p>38. จัดเก็บเว็บไซต์ที่ชื่นชอบให้เป็นหมวดหมู่และสามารถเรียกใช้ได้ทันทีที่ต้องการ</p> <p>ง. แบ่งปันภาพถ่ายเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการออกแบบ</p> <p>38. บริการสร้างไฟล์เอกสารรูปแบบ Word, PowerPoint, Spreadsheet รวมไปถึงการบริหาร จัดการ จัดเก็บ และบันทึกไฟล์นั้น ๆ ใ้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่ว่าผู้ใช้จะอยู่ที่ไหนก็สามารถใช้งานเอกสารนั้นได้ บริการดังกล่าวคืออะไร</p> <p>ก. Facebook ข. Delicious ค. Yahoo Briefcase ง. Google Docs</p>

ตารางที่ 9 มาตรฐานที่ 5 นิติความรู้เกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>5.1 นิติความรู้เรื่องจริยธรรม และกฎหมายเกี่ยวกับสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>5.1.1 นิติความรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายคุ้มครองสิทธิ์ และการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามลิขสิทธิ์</p>	<p>39. Copyright คืออะไร</p> <p>ก. ผลงานที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้น</p> <p>ข. สิทธิแสดงความเป็นเจ้าของผลงาน</p> <p>ค. ข้อตกลงการอนุญาตใช้สิทธิในงาน</p> <p>ง. เอกสารคุ้มครองงานศิลปวัฒนธรรม</p> <p>40. กรณีใดไม่ถือว่าเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (Fair Use)</p> <p>ก. นิติเขียนบทความวิจารณ์วรรณกรรมเยาวชน “ผม ไม่อยากเป็นแมวของแม่มด” ส่งอาจารย์ประจำวิชา</p> <p>ข. บรรณารักษ์รวบรวมงานวิจัยด้านบรรณารักษศาสตร์ทั่วประเทศเข้าในฐานข้อมูลของหน่วยงานของตน และให้บริการเฉพาะบุคลากรในหน่วยงาน</p> <p>ค. กลุ่มละครมะขามป้อมนำบทละครของ Shakespeare มาทำเป็น Animation เผยแพร่ในเวปไซด์</p> <p>ง. รายการโทรทัศน์ได้รายงานข่าวภาพยนตร์ที่กำลังจะเข้าฉายเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการสืบหาฆาตกรต่อเนื่องและได้เปิดเผยว่าคนร้ายคือใคร</p>

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
5.1 นิสิตมีความรู้เรื่อง จริยธรรม และกฎหมาย เกี่ยวกับสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ต่อ)	5.1.1 นิสิตมีความรู้เรื่อง ทฤษฎีเส้นทางปัญญา กฎหมายคุ้มครองสิทธิ์ และการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามลิขสิทธิ์ (ต่อ)	<p>41. ข้อใดที่นิสิตสามารถนำมาใช้ในงานนิพนธ์ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากเจ้าของผลงานนั้น และไม่ผิดกฎหมายลิขสิทธิ์</p> <p>ก. บทกลอน ข. ข่าวประจำวัน ค. สุภาษิต ง. ทำนองเพลง</p>
		<p>42. หากนิสิตเอกบรมฉัตรการศึกษา ได้เขียนเรื่องต้นลำหรับเด็ก หรือรวมวาดภาพประกอบด้วยตนเอง ผลงานของนิสิตคนนั้นจะได้รับ การคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทยเป็นระยะเวลาที่ปี นับตั้งแต่ผลงานถูกสร้างขึ้น</p> <p>ก. 35 ปี ข. 45 ปี ค. 50 ปี ง. 55 ปี</p>

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>5.2 นิติศาสตร์สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ นโยบายขององค์กร และจรรยาบรรณในการเข้าถึงและใช้แหล่งสารสนเทศ</p>	<p>5.2.1 นิติศาสตร์สามารถรับ จัดเก็บและเผยแพร่ อักษร ข้อมูลรูปภาพ และเสียงอย่างถูกต้องเหมาะสม</p>	<p>43. ข้อใดเป็นการใช้สารสนเทศที่ถูกตามกฎหมายลิขสิทธิ์</p> <p>ก. นำภาพของบุคคลอื่นมาใส่แกนเป็นดริคทีล และเผยแพร่ในเว็บล็อกของตัวเอง</p> <p>ข. นำเนื้อหาของบุคคลอื่นมาเปลี่ยนทำนองใหม่ และเผยแพร่ในรายการเคเบิลทีวีท้องถิ่น</p> <p>ค. นำคำวินิจฉัยของศาลคดีผู้โดยสารฟ้องสายการบินมาเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และทำสำเนาแจกในสถานีรถไฟ</p> <p>ง. นำโปรแกรม Microsoft Office Word มาใส่ลูกเล่นใหม่ให้ดูทันสมัย และติดตั้งในร้านคอมพิวเตอร์ของตนเอง</p>
	<p>5.2.2 นิติศาสตร์รู้เรื่องการอ้างอิงเพื่อเป็นการแสดงมารยาททางวิชาการ ให้เกียรติเจ้าของผลงาน และรับรู้ในลิขสิทธิ์ของผู้อื่น</p>	<p>44. กรณีใดไม่ถือว่าคิดจรรยาบรรณการใช้สารสนเทศ</p> <p>ก. สรุปข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์บุคคลหลาย ๆ คนไปเขียนในงานวิจัย "ไม่ต้องอ้างอิง"</p> <p>ข. นำข้อมูลมาจากการสารหรือนิตยสารที่ไม่ระบุชื่อผู้เขียนบทความนั้น ๆ "ไม่ต้องอ้างอิง"</p> <p>ค. นำเรื่องสั้นที่แต่งโดยเจ้าของไดอารี่ออนไลน์ที่ไม่มีชื่อเสียง "ไม่ต้องอ้างอิง"</p> <p>ง. เขียนบทสรุปในรายงานการฝึกงานโดยใช้ความคิดเห็นของตนเอง "ไม่ต้องอ้างอิง"</p>

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
5.3 นิสิตสามารถใช้สารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้	5.3.1 นิสิตสามารถเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมได้ถูกต้องตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด	<p>ใช้ข้อสอบต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 45</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>เรื่องรามเกียรติ์สาระที่เป็นประโยชน์ในเรื่องสำนักทางการเมือง อยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะเรื่องราวของหนุมานที่ทุ่มเทจิตใจช่วยเหลือพระรามห้ำหั่น จนชนะ โดยมีชื่อเล่นเปลี่ยนหรือวังสครายแทนแควยโค นอกจากนี้หนุมาน มานยัง ไม่เอาเอื้อมหรือทะนงตน หนุมานผู้ฐานะของคณเงี้ยวเมืองอยุธยาถิ่น (.....)</p> <p>ที่มา : รามเกียรติ์สมุทราจารย์สมพร สิงห์โต รามเกียรติ์กับคุณค่าทางสร้างสรรค์ ในวารสารมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มี.ย.-ค.ค. 2537) หน้า 39-45</p> </div> <p>45. การเขียนอ้างอิงในข้อใดถูกต้อง</p> <p>ก. (รองศาสตราจารย์สมพร สิงห์โต, 2537, หน้า 40)</p> <p>ข. (สมพร สิงห์โต, รองศาสตราจารย์, 2537, หน้า 40)</p> <p>ค. (รศ. สมพร สิงห์โต, 2537, หน้า 40)</p> <p>ง. (สมพร สิงห์โต, 2537, หน้า 40)</p>

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความถ่วง	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>5.3 นิสิตสามารถใช้สารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้ (ต่อ)</p>	<p>5.3.1 นิสิตสามารถเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมได้ถูกต้องตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด</p>	<p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 46-47</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">↑</p> <p style="text-align: center;">บำรุง คำตอก. (2546). ขนเงินหรือขนมอญ? <i>ศิลปวัฒนธรรม</i>, 24(10), 48-50.</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p style="text-align: center;">2</p> </div> <p>46. หมายเลข 1 หมายถึงอะไร</p> <p>ก. ชื่อบทความ</p> <p>ข. ชื่อวารสาร</p> <p>ค. ชื่อเรื่องหลัก</p> <p>ง. ชื่อเรื่องเทียบเคียง</p> <p>47. หมายเลข 2 หมายถึงอะไร</p> <p>ก. วาระที่ออก</p> <p>ข. ตอนที่</p> <p>ค. เล่มที่</p> <p>ง. หน้าที่</p>

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>5.3 นิสิตสามารถใช้สารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้ (ต่อ)</p>	<p>5.3.1 นิสิตสามารถเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมได้ถูกต้องตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด</p>	<p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ คอบกัถามข้อ 48-49</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: fit-content;"> <p>_____ . (1987). <i>Biology</i> (3 rd ed.). Philadelphia: Saunders Collage.</p> </div> <p>48. เครื่องหมาย _____ หมายถึงอะไร</p> <p>ก. ไม่มีชื่อหนังสือ ข. ไม่มีชื่อผู้แต่ง ค. ชื่อผู้แต่งซ้ำกัน ง. ชื่อเรื่องซ้ำกัน</p> <p>49. (3 rd ed.) คืออะไร</p> <p>ก. มีบรรณาธิการ 3 คน ข. มีผู้แต่งร่วม 3 คน ค. มีวาระการพิมพ์ 3 ครั้งต่อปี ง. มีการตีพิมพ์มาแล้ว 3 ครั้ง</p>

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>5.3 นิสิตสามารถสื่อสารสนทนาศึกษาเพื่อการสื่อสารได้ (ต่อ)</p>	<p>5.3.1 นิสิตสามารถเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมได้ถูกต้องตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด (ต่อ)</p>	<p>ใช้ชื่อผู้ติดต่อ ไปนี้ ตอบคำถามข้อ 50</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p>นางนวลกับมวลแมวผู้สอนให้นกบิน ศาตรา ทิพย์ศักดิ์ เป่า</p> <p>จากเรื่อง Historia de una gaviota y del gato que le enseño a volar ของ Luis Sepulveda</p> <p>กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ผีเสื้อ 2551</p> </div> <p>50. ข้อใดลงรายการบรรณานุกรมได้ถูกต้อง</p> <p>ก. ศาตรา ทิพย์ศักดิ์. (2551). นางนวลกับมวลแมวผู้สอนให้นกบิน. กรุงเทพฯ: ผีเสื้อ.</p> <p>ข. ศาตรา ทิพย์ศักดิ์, ผู้แปล. (2551). นางนวลกับมวลแมวผู้สอนให้นกบิน. กรุงเทพฯ: ผีเสื้อ.</p> <p>ค. เซปัลเบดา, หลุยส์. (2551). นางนวลกับมวลแมวผู้สอนให้นกบิน (แปลจากเรื่อง Historia de una gaviota y del gato que le enseño a volar โดย ศาตรา ทิพย์ศักดิ์). กรุงเทพฯ: ผีเสื้อ.</p> <p>ง. Sepulveda, L. (2551). นางนวลกับมวลแมวผู้สอนให้นกบิน (หนังสือแปลโดย ศาตรา ทิพย์ศักดิ์). กรุงเทพฯ: ผีเสื้อ.</p>

ตารางที่ 10 มาตรฐานที่ 6 นวัตกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้และนำเสนอสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ
<p>6.1 นวัตกรรมใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป หรือซอฟต์แวร์เพื่อการจัดการเอกสารได้</p>	<p>6.1.1 นวัตกรรมใช้ Microsoft Office Word เพื่อผลิตงานนิพนธ์ได้อย่างเหมาะสม</p>	<p><u>ข้อสอบอัตนัย</u> ใช้เอกสาร “กินอย่างไรไม่ให้อ้วน” ประกอบการทำข้อสอบ</p> <p>53. ให้นิสิตรพิมพ์เอกสาร “กินอย่างไรไม่ให้อ้วน” ด้วย Microsoft Word ให้เหมือนกับต้นฉบับ โดยให้หลักการเกณฑ์การพิมพ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>53.1 เว้นที่ว่างขอบกระดาษด้านซ้ายและด้านบน 1.5 นิ้ว เว้นด้านขวาและด้านล่าง 1 นิ้ว</p> <p>53.2 ใช้ชนิดตัวพิมพ์ Angsana New ขนาด 16 พอยต์</p> <p>53.3 ลงเลขหน้าไว้มุมขวาบนของหน้า ห่างจากขอบบนและขอบขวา 1 นิ้ว แต่ไม่ต้องลงในหน้าแรกของเอกสาร</p> <p>53.4 บันทึกไฟล์ในชื่อ ให้น้อยกว่า 255 ตัวอักษร</p> <p>53.5 ใส่รหัสผ่าน (Password) icr2010</p> <p>53.6 ให้นิสิตรจัดเก็บไฟล์ไว้ในโฟลเดอร์ชื่อ ICT_Test ที่ Desktop</p>

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ
<p>6.2 นิติศาสตร์สามารถพัฒนาสื่อสารสนเทศและสามารถสื่อสารกับผู้รับได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>6.2.1 นิติศาสตร์สามารถใช้โปรแกรมพาวเวอร์พอยต์เพื่อผลิตผลงานและนำเสนอให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับสารสนเทศได้</p> <p>6.2.2 นิติศาสตร์ใช้ภาษาเพื่อสื่อสารสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p><u>ข้อสอบอัตนัย</u> ใช้ไฟล์ชื่อ “ทองคำ” ใน desktop ประกอบการทำข้อสอบ</p> <p>54. ให้นำเสนอสารสนเทศเรื่อง “ทองคำ.....โลหะทรงก้านรันดร์กาล” โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้</p> <p>54.1 ใช้โปรแกรมพาวเวอร์พอยต์ โดยมีเนื้อหาประมาณ 15-20 สไลด์</p> <p>54.2 กลุ่มผู้รับสารสนเทศคือ คณะอาจารย์ภาควิชาสารสนเทศศึกษา</p> <p>54.3 นิติศาสตร์ปรับเนื้อหาบางส่วนในเอกสาร ให้เป็นรูปแบบสารสนเทศที่เข้าใจได้ง่ายขึ้น เช่น ตาราง แผนภูมิ แผนภาพ กราฟ</p> <p>54.4 นิติศาสตร์หาข้อมูล/สารสนเทศเพิ่มเติมและใช้ภาพประกอบได้อย่างเหมาะสม พร้อมอ้างอิงแหล่งที่มา</p> <p>54.5 นิติศาสตร์ใช้สื่อดิจิทัล เช่น คลิปวิดีโอ เสียง หรือมัลติมีเดีย ประกอบบนสไลด์ได้ (จะได้คะแนนเพิ่มในส่วนนี้)</p> <p>54.6 บันทึกไฟล์ในชื่อ <u>ทองคำ</u></p> <p>54.7 ให้นิติศาสตร์เก็บไฟล์ไว้ในโฟลเดอร์ ชื่อ ICT_Test ที่ Desktop</p> <p>54.8 ให้นิติศาสตร์ที่ก โฟลเดอร์ดังกล่าวลงในแผ่นซีดี</p>

2. การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา ความชัดเจนในข้อคำถาม และความครอบคลุมของ เนื้อหาที่ตรงตามคุณลักษณะที่ได้นิยามไว้ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไข ข้อบกพร่องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับแก้ของผู้วิจัย
<p>มาตรฐานที่ 1 นิสิตสามารถ กำหนดชนิดและขอบเขตของ สารสนเทศที่ตนต้องการ</p>	<p>1. แบบทดสอบข้อที่ 1 ไม่ควรระบุ คำอธิบายเป็นภาษาอังกฤษ เพราะจะทำให้ นิสิตสับสน</p> <p>2. ข้อ 1.1.2 คำอธิบายไม่ชัดเจน</p> <p>3. ข้อ 9 ให้เปลี่ยนคำถามและคำตอบ เนื่องจากคำถามเดิมไม่สามารถวัดทักษะ มาตรฐานที่ 1 ของนิสิตได้</p>	<p>ตัดประโยคภาษาอังกฤษออก</p> <p><u>จากเดิม</u></p> <p>1.1.2 พัฒนาความต้องการเนื้อหา ของงานวิจัยของตนเองเป็นคำพูดได้ และตั้งคำถามการวิจัยได้</p> <p><u>เปลี่ยนเป็น</u></p> <p>1.1.2 นิสิตสามารถกำหนดโครงร่าง (หัวข้อใหญ่-ย่อย) ของงานนิพนธ์หรือ งานวิจัยได้อย่างสมดุลและสัมพันธ์กัน</p> <p>ปรับเปลี่ยนเป็นการจำกัดการค้นของ WebOPAC แทน</p>

ตารางที่ 11 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับแก้ของผู้วิจัย
<p>มาตรฐานที่ 2 ความสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p>	<p>เหมาะสม</p>	
<p>มาตรฐานที่ 3 ความสามารถในการประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับ การคัดเลือกไว้แล้วกับพื้นฐานความรู้เดิมที่ตนเองมีอยู่ได้</p>	<p>ข้อ 5.1 ให้นิสิตสรุปประเด็นสำคัญจากเอกสารเรื่อง “ชื่อเหม็น แต่หอมกรุ่น” โดยใช้ภาษาที่เหมาะสมกับงานเขียนเชิงวิชาการ</p> <p>ข้อ 52. ให้นิสิตสรุปประเด็นสำคัญจากเอกสารเรื่อง “นีอัลเคอร์ทัล” โดยใช้ สำนวนของนิสิตเอง</p> <p>1. ในแบบทดสอบนี้ผู้วิจัยจะมีแนวทางในการให้คะแนนข้อสอบแบบอัตนัยอย่างไร และหากนิสิตมีจำนวนมาก ผู้วิจัยจะสร้างมาตรฐาน การให้คะแนนอย่างไร</p> <p>2. ข้อ 52 ควรตัดออก เนื่องจากการใช้ภาษาที่เป็นสำนวนของตนเองไม่ได้เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับมาตรฐานที่ 3</p>	<p>ผู้วิจัยมีแนวทางในการสร้างเกณฑ์การตรวจข้อสอบดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดเป็นคำสำคัญ (Keywords) ที่ปรากฏอยู่ในเอกสาร 2. การเขียนประโยคที่สมบูรณ์ตามหลักภาษาไทย 3. การเก็บใจความที่ครบถ้วน และมีขนาด 1 ใน 3 ของบทความทั้งหมด <p>ผู้วิจัยตัดข้อ 52 ออก</p>

ตารางที่ 11 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับแก้ของผู้วิจัย
<p>มาตรฐานที่ 4 ความสามารถ ใช้สารสนเทศในการ แก้ปัญหาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ทั้งในฐานะ บุคคลหรือสมาชิกของกลุ่ม</p>	<p>1. ควรเปลี่ยนสารสนเทศใน การแก้ปัญหา เป็น<u>สารสนเทศเพื่อ การตัดสินใจ</u> 2. ทั้งในฐานะบุคคลหรือสมาชิกของกลุ่ม เปลี่ยนเป็น <u>ในระดับบุคคลและองค์กรทาง สังคม</u></p>	<p>ปรับแก้ตามผู้ทรงคุณวุฒิ</p>
<p>มาตรฐานที่ 5 มีความเข้าใจ ในเรื่องเศรษฐกิจ กฎหมาย และประเด็นของสังคม เกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึง สารสนเทศ รวมถึงการใช้ สารสนเทศอย่างถูกต้องตาม หลักจริยธรรมและกฎหมาย</p>	<p>เหมาะสม</p>	
<p>มาตรฐานที่ 6 นิสิตสามารถใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารเพื่อการเรียนรู้และ นำเสนอสารสนเทศได้อย่างมี ประสิทธิภาพ</p>	<p>ข้อ 6.1.1 นิสิตสามารถใช้ Microsoft Office Word เพื่อผลิตงานนิพนธ์ได้อย่างเหมาะสม ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าข้อสอบง่ายเกินไปไม่ สามารถวัดความสามารถด้านการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในวิชาชีพนัก สารสนเทศ ควรเป็นข้อสอบที่วัดทักษะด้าน <u>การใช้ซอฟต์แวร์ประเภท CMS เพื่อจัดการ สารสนเทศออนไลน์ในงานบริการของ ห้องสมุด</u> ซึ่งจะเหมาะกับทักษะของนัก สารสนเทศในยุคปัจจุบัน</p>	<p>เปลี่ยนเป็น การใช้โปรแกรม สำเร็จรูป Wordpress เพื่อสร้าง เว็บไซต์สำหรับการบริการ สารสนเทศออนไลน์ของห้องสมุด</p>

ตารางที่ 11 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับแก้ของผู้วิจัย
<p>ภาพรวมของมาตรฐานและตัวชี้วัด</p>	<p>1. ในกรณีที่แบบทดสอบนี้นำไปใช้ได้จริงกับนิสิตในภาควิชาฯ ข้อสอบต้องมีหลายชุดและแตกต่างกัน นอกจากนี้แล้วยังต้องกำหนดกติกาของการสอบด้วย เช่น หากนิสิตสอบไม่ผ่าน นิสิตคนนั้นจะสามารถสอบได้อีกกี่ครั้ง</p> <p>2. ข้อสอบแบบอัตนัยหรือข้อสอบแบบปฏิบัติไม่เหมาะกับการวัดนิสิตที่มีจำนวนมาก เนื่องจากความไม่เที่ยงตรงของการให้คะแนนของผู้ตรวจ ควรปรับเป็นตัวเลือกทั้งหมดและให้ครอบคลุมถึงเนื้อหามาตรฐานที่ผู้วิจัยต้องการวัด</p> <p>3. ควรนำแบบทดสอบนี้ไปทดลอง (Try Out) กับนิสิตชั้นปีที่ 4 เพื่อหาความยากง่ายของข้อสอบ</p>	<p>แบบทดสอบดังกล่าวเป็นเพียงการนำเสนอร่างมาตรฐานและตัวชี้วัด ยังไม่ถึงขั้นพัฒนาเป็นข้อสอบมาตรฐานของภาควิชาฯ</p> <p>ผู้วิจัยขอให้นำแบบทดสอบดังกล่าวไปทดลองใช้กับนิสิตจำนวนน้อยก่อนเพื่อทดสอบถึงความเหมาะสมของข้อสอบ และหากจำนวนนิสิตเพิ่มมากขึ้นในปีถัดไปในกรณีที่ภาควิชาฯ ตัดสินใจใช้แบบทดสอบเพื่อการวัดความรู้สารสนเทศของนิสิตในภาควิชาฯ จริง</p> <p>ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบนี้ไปทดลองแล้วกับนิสิตชั้นปีที่ 4 (รหัส 51) จำนวน 32 คน</p>

ผลการนำแบบทดสอบมาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศไปทดลองใช้กับนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบไปทดลอง (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา รหัส 51 จำนวน 32 คน ผลการทดลองใช้แบบทดสอบ ในแต่ละตัวชี้วัด แสดงไว้ในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12 ผลการทดลองแบบทดสอบ

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ลำดับ ข้อสอบ	จำนวนนิสิตที่ทำข้อสอบ	
		ผ่าน (ร้อยละ)	ไม่ผ่าน (ร้อยละ)
มาตรฐานที่ 1 นิสิตสามารถกำหนดชนิดและขอบเขตของสารสนเทศที่			
คนต้องการ			
1.1 นิสิตสามารถกำหนดและอธิบายสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน	1	29 (90.62)	3 (9.37)
	2	32 (100)	-
	3	32 (100)	-
	4	32 (100)	-
	5	32 (100)	-
	6	30 (93.75)	2 (6.25)
	7	28 (87.5)	4 (12.5)
	8	32 (100)	-
	9	31 (96.87)	1 (3.12)
	32	30 (93.75)	2 (6.25)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ลำดับ ข้อสอบ	จำนวนนิสิตที่ทำข้อสอบ	
		ผ่าน (ร้อยละ)	ไม่ผ่าน (ร้อยละ)
มาตรฐานที่ 2 นิสิตสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล			
2.1 นิสิตสามารถเลือกวิธีการค้นหาสารสนเทศอย่างมีหลักการ เพื่อเข้าถึง สารสนเทศได้อย่างเหมาะสม	10	32 (100)	-
	11	32 (100)	-
	12	32 (100)	-
	13	32 (100)	-
2.2 นิสิตสามารถสร้างออกแบบกลยุทธ์ และดำเนินการสืบค้นสารสนเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	14	32 (100)	-
	15	4 (12.5)	28 (87.5)
	16	32 (100)	-
	17	32 (100)	-
	18	7 (21.87)	25 (78.12)
	19	23 (71.87)	9 (28.12)
	20	32 (100)	-
	21	3 (9.37)	29 (90.62)
	22	32 (100)	-
	23	32 (100)	-
	24	32 (100)	-
2.3 ผู้รู้สารสนเทศ สามารถสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	25	11 (34.37)	21 (65.63)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ลำดับ ข้อสอบ	จำนวนนิสิตที่ทำข้อสอบ	
		ผ่าน (ร้อยละ)	ไม่ผ่าน (ร้อยละ)
<p>มาตรฐานที่ 3 นิสิตสามารถอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ รวมทั้งสามารถ ประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ</p> <p>3.1 นิสิตสามารถสรุปใจความสำคัญจากสารสนเทศที่รวบรวมมาได้ (ข้อสอบภาคปฏิบัติ)</p> <p>3.2 นิสิตสามารถกำหนดและประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานใน การประเมิน สารสนเทศและแหล่งที่มาได้</p>	51	21 (65.62)	11 (34.37)
	26	32 (100)	-
	27	32 (100)	-
	28	32 (100)	-
	29	32 (100)	-
	30	26 (81.25)	6 (18.75)
	31	27 (84.37)	5 (15.63)
	33	32 (100)	-
<p>มาตรฐานที่ 4 นิสิตสามารถใช้สารสนเทศในการสื่อสารได้ อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>4.1 นิสิตสามารถนำสารสนเทศที่สร้างสรรค์ไปสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ</p>	34	32 (100)	-
	35	32 (100)	-
	36	32 (100)	-
	37	32 (100)	-
	38	32 (100)	-
	39	32 (100)	-
	40	32 (100)	-

ตารางที่ 12 (ต่อ)

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ลำดับ ข้อสอบ	จำนวนนิสิตที่ทำข้อสอบ	
		ผ่าน (ร้อยละ)	ไม่ผ่าน (ร้อยละ)
มาตรฐานที่ 5 นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศอย่าง ถูกต้องตามหลักจริยธรรม			
5.1 นิสิตมีความรู้เรื่อง จริยธรรม และกฎหมาย เกี่ยวกับสารสนเทศและ เทคโนโลยีสารสนเทศ	51	32 (100)	-
	52	32 (100)	-
	53	32 (100)	-
5.2 นิสิตสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ นโยบายขององค์กร และ จรรยาบรรณใน การเข้าถึงและใช้แหล่งสารสนเทศ	46	32 (100)	
5.3 นิสิตสามารถใช้สารสนเทศได้อย่างมีจริยธรรม	47	32 (100)	
	48	32 (100)	
	49	32 (100)	
	50	32 (100)	
มาตรฐานที่ 6 นิสิตมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพนักวิชาชีพ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์			
6.1 นิสิตสามารถใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป หรือซอฟต์แวร์เพื่อ การจัดการเอกสารได้ (ข้อสอบภาคปฏิบัติ)	55	32 (100)	
6.2 นิสิตสามารถพัฒนาสื่อสารสนเทศและสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ อย่างเหมาะสม (ข้อสอบภาคปฏิบัติ)	56	31 (96.87)	1 (3.12)

จากผลการนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ พบว่า รายข้อที่นิสิตตอบผิดมากที่สุดจำนวน 3 อันดับ
ได้แก่

ข้อที่ 25 เป็นข้อที่นิสิตตอบผิดมากที่สุด (ร้อยละ 90.62) ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการค้นหาสารสนเทศแบบซับซ้อน (Advance Search) ที่ใช้คำสั่ง NEAR แล้วตามด้วยตัวเลข เช่น internet NEAR/3 programming เพื่อให้ระบบค้นหาเรื่องเกี่ยวกับ internet ที่อยู่ห่างจาก programming ไม่เกิน 3 คำ

ข้อที่ 15 เป็นข้อที่นิสิตตอบผิดรองลงมา (ร้อยละ 87.5) ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับ Single Search เป็นเครื่องมือที่ใช้สืบค้นฐานข้อมูลได้หลายฐานข้อมูลในหน้าจอการสืบค้นเดียว

ข้อที่ 18 เป็นข้อที่นิสิตตอบผิดเป็นลำดับที่ 3 (ร้อยละ 78.12) ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศฐานข้อมูลออนไลน์ Science Direct

ในส่วนของผลการทำแบบทดสอบของนิสิต พบว่า นิสิตจำนวน 28 คน (ร้อยละ 71.87) ทำคะแนนได้ผ่านเกณฑ์ โดยมีคะแนนอยู่ในช่วง 82-86 คะแนน แต่มีนิสิตจำนวน 4 คน (ร้อยละ 12.5) ไม่ผ่านเกณฑ์ โดยมีคะแนนอยู่ในช่วง 72-78 คะแนน

บทที่ 5

สรุปผลวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชา
2. เพื่อพัฒนาแบบทดสอบการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา
กระบวนการวิจัยใช้การวิจัยเอกสาร การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ แนวคิดสำคัญเกี่ยวกับ
การรู้สารสนเทศจากข้อมูลที่ได้นำมาพัฒนาเป็นร่างมาตรฐานและตัวชี้วัด พร้อมกำหนดเกณฑ์โดยอิง
มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับนิสิตของภาควิชาสารสนเทศศึกษาที่กำลังเข้าสู่วิชาชีพนักสารสนเทศ
ในสังคมไทย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การสังเคราะห์เนื้อหา การสรุปประเด็น การจัดกลุ่มเนื้อหา
การพรรณนาและการสรุปความ ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าร้อยละเพื่ออธิบายการทดลองทำ (Try Out)
แบบทดสอบของนิสิต

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา
มาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา จำแนก
ออกเป็น 6 มาตรฐาน 12 ตัวชี้วัด ดังนี้
 - 1.1 มาตรฐานที่ 1 นิสิตสามารถกำหนดชนิดและขอบเขตของสารสนเทศที่ตนต้องการ
มี 1 ตัวชี้วัด ได้แก่
 - นิสิตสามารถกำหนดและอธิบายสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน

1.2 มาตรฐานที่ 2 นิสิตสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

- นิสิตสามารถเลือกวิธีการค้นหาสารสนเทศอย่างมีหลักการ เพื่อเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม
- นิสิตสามารถสร้างออกแบบกลยุทธ์ และดำเนินการสืบค้นสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ผู้รู้สารสนเทศ สามารถสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 มาตรฐานที่ 3 นิสิตสามารถอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ รวมทั้งสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ มี 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

- นิสิตสามารถสรุปใจความสำคัญจากสารสนเทศที่รวบรวมมาได้
- นิสิตสามารถกำหนดและประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาได้

1.4 มาตรฐานที่ 4 นิสิตสามารถใช้สารสนเทศในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มี 1 ตัวชี้วัด ได้แก่

- นิสิตสามารถนำสารสนเทศที่สร้างสรรค์ไปสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 มาตรฐานที่ 5 นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรม มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

- นิสิตมีความรู้เรื่อง จริยธรรม และกฎหมาย เกี่ยวกับสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- นิสิตสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ นโยบายขององค์กร และจรรยาบรรณในการเข้าถึงและใช้แหล่งสารสนเทศ
- นิสิตสามารถใช้สารสนเทศได้อย่างมีจริยธรรม

1.6 มาตรฐานที่ 6 นิสิตมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพนักวิชาชีพ
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มี 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

- นิสิตสามารถใช้งาน โปรแกรมสำเร็จรูป หรือซอฟต์แวร์เพื่อการจัดการเอกสาร
ได้
- นิสิตสามารถพัฒนาสื่อสารสนเทศและสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถสรุปผลการศึกษาเป็นรายมาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 นิสิตสามารถกำหนดชนิดและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้นต้องการ จากผลการศึกษา พบว่า นิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษามีความรู้ความเข้าใจ สามารถกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ และสามารถค้นหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ที่ต้นต้องการได้อย่างชัดเจน เพราะส่วนใหญ่สามารถตอบแบบทดสอบได้ถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องจากภาควิชาฯ ได้เปิดรายวิชาสารสนเทศและการศึกษาค้นคว้าให้กับนิสิตชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา ทำให้นิสิตได้มีโอกาสพัฒนาทักษะในเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้แล้วอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ของภาควิชาฯ ได้ฝึกฝนให้นิสิตนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบของการเขียนรายงานและงานวิจัย ทำให้นิสิตได้ใช้ทักษะการศึกษาค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 2 นิสิตสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จากผลการศึกษา พบว่า นิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษามีความสามารถในการค้นหาสารสนเทศในรายชื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับดีมาก โดยที่นิสิตทั้งหมดจำนวน 32 คน (คิดเป็นร้อยละ 100) สามารถตอบคำถามข้อที่ 10-21 ได้ถูกต้อง คำถามดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการสืบค้นสารสนเทศจาก WebOPAC และจากเครื่องมือช่วยค้น (Search Engine) Google ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตคุ้นเคยกับการใช้ WebOPAC ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพาและใช้ Google ในการค้นหาสารสนเทศเป็นประจำเกือบทุกวัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

สุพิศ บายคายคม (2550) ที่พบว่า นิสิตคณะวิทยาการจัดการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา มีความสามารถในการค้นหาสารสนเทศอยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ ความสามารถค้นหาสารสนเทศเว็บไซต์ไวด์เว็บ โดยใช้เครื่องมือช่วยค้น เช่น Yahoo, Google, Altavista

ส่วนรายชื่ออื่น ๆ ได้แก่ ข้อที่ 16, 23 และ 25 มีนิสิตจำนวนมากที่ตอบผิด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตขาดทักษะในการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลภาษาต่างประเทศ เช่น ฐานข้อมูล ABI/INFORM, DCMS นอกจากนี้ นิสิตไม่รู้วิธีการใช้คำสั่ง internet NEAR/3 programming (ให้ค้นค่า internet และ programming อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 คำ) ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับกลยุทธ์การสืบค้นฐานข้อมูลอย่างแท้จริง โดยส่วนใหญ่สืบค้นได้เฉพาะจาก WebOPAC และ Search Engine บนเว็บไซต์ไวด์เว็บเท่านั้น อีกทั้งในปัจจุบันฐานข้อมูลออนไลน์ภาษาต่างประเทศมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น บางฐานข้อมูลมีการใช้กลวิธีหรือเทคนิคที่ซับซ้อนและแตกต่างกัน จึงอาจทำให้นิสิตเกิดความสับสนในการใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลรัตน์ สุขมาก (2547) และสุพิศ บายคายคม (2550) ที่พบว่า นิสิตมีความสามารถในการใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นอยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 3 นิสิตสามารถในการประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศกับพื้นฐานความรู้เดิมที่ตนเองมีอยู่ได้ จากผลการศึกษาค้นคว้าสารสนเทศในมาตรฐานนี้ พบว่า นิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาทั้งหมด (ร้อยละ 100) สามารถตอบแบบทดสอบข้อ 26-29 ได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากนิสิตทราบกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการเลือกและประเมินคุณค่า ความน่าเชื่อถือ และความถูกต้องของสารสนเทศที่ค้นพบ ทั้งนี้เพราะนิสิตได้รับการพัฒนาและฝึกฝนด้านการประเมินและเชื่อมโยงสารสนเทศอย่างต่อเนื่องในหลักสูตร ทั้งในรูปแบบของการเขียนรายงาน การดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่านในรายวิชาประสบการณ์วิชาชีพ และการทำวิจัย

ในส่วน of ข้อสอบอัตนัยที่เกี่ยวกับการอ่านและการเขียนสรุปประเด็นสำคัญของเรื่อง พบว่า นิสิตทำแบบทดสอบอยู่ในระดับปานกลาง (โดยมีคะแนนเฉลี่ยประมาณ 6/10) เนื่องจากนิสิตมีทักษะน้อยในการสร้างรูปประโยคและการเรียบเรียงคำในงานเขียนเชิงวิชาการ เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่ใช้ภาษาพูดและภาษาที่ตนเคยชินในงานเขียน และไม่สามารถสื่อสารเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ บรรพต ศิริชัย (2550) ที่พบว่า สาเหตุและปัญหาสำคัญการเขียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ การรับรู้และมีประสบการณ์ไม่ถูกต้อง จำคำผิดมาใช้ทั้งการอ่านและการเขียน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานของ ชนิกา คำพุ่ม และนภาพร คำเมือง (2551) พบลักษณะการใช้ภาษาไม่เหมาะสมของนักศึกษา 2 ลักษณะคือ 1) ใช้คำและกลุ่มคำที่ต่างระดับหรือที่มีศักดิ์ต่างกัน 2) ใช้คำหรือกลุ่มคำที่เป็นภาษาพูดในงานเขียน ทำให้ภาษาไม่สละสลวย

มาตรฐานที่ 4 นิสิตสามารถใช้สารสนเทศในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการศึกษา พบว่า นิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาศาสตร์สามารถสื่อสารสารสนเทศได้เป็นดี (ร้อยละ 100) โดยการนำมาเรียบเรียงใหม่ เพื่อนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การแสดงข้อมูลที่เป็นตัวเลข นิทรรศการ ภูมิปัญญา และสื่อดิจิทัล ทั้งนี้เนื่องมาจากนิสิตของภาควิชาฯ ได้ผ่านการพัฒนาและฝึกทักษะการนำเสนอสารสนเทศในรายวิชา 245321 การนำเสนอและฝึกอบรมในงานสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานของกมลรัตน์ สุขมาก (2547) และสุพิศ บายคายคม (2550) ที่พบว่า นิสิตมีความสามารถที่จะนำสารสนเทศที่ได้รับมาวิเคราะห์และสร้างความรู้ใหม่ได้ตามความต้องการอยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 5 นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาศาสตร์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ และจรรยาบรรณในการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ เช่น การแสดงแหล่งที่มาของสารสนเทศ การบันทึกและทำสำเนาสื่อทุกรูปแบบอย่างถูกต้องตามกฎหมาย การไม่แอบอ้างผลงานของผู้อื่น ทั้งนี้อาจเนื่องจากในปัจจุบันอาจารย์ในภาควิชาและในสังคมทั่วไปมีการรณรงค์และให้ความสำคัญในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาของสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ รวมทั้งความเข้มงวดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ที่ทำให้นักกลางในสถาบันการศึกษาต้องให้ความสำคัญและปฏิบัติตาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิศ บายคายคม (2550) ที่พบว่า นิสิตคณะวิทยาการจัดการ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีความสามารถใช้สารสนเทศด้วยความเข้าใจ และยอมรับประเด็นทางด้านวัฒนธรรม จริยธรรม เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมที่แวดล้อมด้วยการใช้สารสนเทศในรายข้อต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 6 นิสิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้และนำเสนอสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาศาสตร์สามารถทำแบบทดสอบภาคปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Wordpress เพื่อให้บริการสารสนเทศ

บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้เป็นอย่างดี แต่นิสิตต้องใช้เวลาในการรื้อฟื้นทักษะการใช้โปรแกรม Wordpress ทำให้เสียเวลาให้กับแบบทดสอบข้อนี้นานเป็นวัน อย่างไรก็ตามผลการทดสอบในประเด็นนี้อยู่ในระดับมาก โดยนิสิตทั้งหมดสามารถสร้างเว็บไซต์และให้บริการสารสนเทศได้เป็นอย่างดีในเวลาที่จำกัด ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตได้รับการพัฒนาและฝึกทักษะการสร้างเว็บไซต์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูประบบบริหารจัดการเว็บไซต์ (Content management system / CMS) ในรายวิชา 245275 การประยุกต์โปรแกรมกลุ่มโอเพนซอร์สอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบหรือที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านบรรณารักษศาสตร์หรือการจัดการสารสนเทศ หรือองค์กรทางวิชาชีพ เช่น สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ควรพัฒนาตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศสำหรับผู้เรียนและผู้ปฏิบัติงานด้วยสารสนเทศ และนำตัวชี้วัดดังกล่าวไปพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพนี้ต่อไป
2. มหาวิทยาลัยควรกำหนดนโยบายให้ทุกหลักสูตรส่งเสริมให้นิสิตมีทักษะการรู้สารสนเทศ โดยนิสิตทุกคนต้องเรียนวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า และจัดสอบทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับนิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า นิสิตที่ผ่านการเรียนรายวิชาการใช้ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้ามีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านิสิตที่ไม่ได้เรียน
3. ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยควรจัดทำทรายนอนไลน์ (e-Learning) เกี่ยวกับทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและทำให้การสืบค้นและการใช้ประโยชน์จากแหล่งสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. อาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมให้นิสิตได้พัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ โดยผ่านการปฏิบัติจริงทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์หรือศาสตร์ที่เกี่ยวข้องให้เป็นผู้รู้สารสนเทศที่สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้เรียนมาไปพัฒนางานบริการสารสนเทศ

2. พัฒนาหลักสูตรและชุดความรู้สำหรับการฝึกอบรมผู้สอน บรรณารักษ์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารสนเทศให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศ

3. ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบบทเรียนออนไลน์ช่วยสอนทักษะการรู้สารสนเทศบนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

บรรณานุกรม

- กชพร ศรีพรรณ. (2553). การพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับ
นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
สารสนเทศ ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กมลรัตน์ สุขมาก. (2547). การรู้สารสนเทศของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. วันที่ค้นข้อมูล 8 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก
<http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/News2.pdf>,
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (ม.ป.ป.). *ความเป็นมาของสมรรถนะ*. วันที่ค้นข้อมูล 14 เมษายน 2554,
เข้าถึงได้จาก <http://www.competency.mju.ac.th/about.php>
- คณะทำงานโครงการสมรรถนะ. (2548). *คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย*. กรุงเทพฯ:
สำนักงาน ก.พ.
- จิรประภา อัครบวร. (2549). *สร้างคนสร้างผลงาน*. กรุงเทพฯ: ก.พลพิมพ์ (1996).
- เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม. (2550). การพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงาน : สมรรถนะหลัก (Core
Competency). *วารสารการบริหารการศึกษา*, 1(1), 25-41
- ชนิกา คำพูน และนวพร คำเมือง. (2551). การแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษา
สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
นครสวรรค์: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- หุติมา ยิ่งสุขวัฒนา. (2547). *ความรู้ความสามารถด้านการรู้สารสนเทศและคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน
สำหรับการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). *มารู้จัก COMPETENCY กันเถอะ*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

- ดวงกมล อุ้นจิตติ. (2546). การประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา.
ชลบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- ทวีเกียรติ ประเสริฐสุข. (2540). ปฐมบทของการพัฒนาตนเองและทักษะการศึกษา ใน ทักษะการศึกษา
และการพัฒนาตนเอง. หน้า 19-32. ปทุมธานี: ภาควิชาการพัฒนามนุษย์และสิ่งแวดล้อม
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ธำรงค์ศักดิ์ คงสาส์น. (2548). เริ่มต้นอย่างไร... เมื่อจะนำ Competency มาใช้ในองค์กร.
กรุงเทพฯ: ส.ศ.ก.
- ธัญญาปกรณ์ นิมิตรประจักษ์. (2547). ความรู้ความสามารถด้านการรู้สารสนเทศและคอมพิวเตอร์
ขั้นพื้นฐานสำหรับการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. รายงานการศึกษาอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บรรพต ศิริชัย. (2550). การวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำถูกอักขรวิธีภาษาไทย
ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษา
ตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุษราภรณ์ อัครนิธยานนท์. (2545). ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้บริหารและบรรณารักษ์
ต่อความสามารถของบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะ. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหา
บัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษ์ คณะ
อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาส พาวินนท์. (2541). การสอนการใช้ห้องสมุดและทักษะทางสารนิเทศในมหาวิทยาลัยรัฐ.
กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____. (2542). ทรัพยากรสารสนเทศและการรู้หนังสือ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรเทพ ปัญจรัตน์. (2535). ระดับการรู้สารนิเทศพลศึกษาเพื่อการออกกำลังกายของประชาชน ในจังหวัด
ลำปาง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พีริยะ อนุกุล. (2549). สมรรถนะ : Competency. วันที่ค้นข้อมูล 14 เมษายน 2554, เข้าถึงได้จาก:
<http://gotoknow.org/blog/jed/59979>

- ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น. (2545). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการรู้สารสนเทศ*. ขอนแก่น: ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มณีรัตน์ นัตอรุทัย. (2551). การศึกษารอบสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะ
ของผู้ให้บริการห้องสมุดของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง. *วารสารพระจอมเกล้าลาดกระบัง*, 16(1), 33-43.
- วนุชชิตา สุภัทวนิช. (2547). *การบูรณาการการรู้สารสนเทศในกระบวนการสอนรายวิชา
ภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตกาฬสินธุ์*. รายงานการศึกษาศิลปะศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิภาภรณ์ บำรุงจิตต์. (2542). *ทักษะทางสารนิเทศและการใช้ทรัพยากรสารนิเทศของนักศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วุฒิพงษ์ บุญโสง. (2542). *การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารเทศ
ศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. (2537). *แนวทางการพัฒนานักวิชาการด้าน
เทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ฯ.
- สมาน ลอยฟ้า. (2544). *การรู้สารสนเทศ : ทักษะที่จำเป็นสำหรับสังคมสารสนเทศ*. *มนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์*, 19(1), 1-6.
- สังจารย์ สิริชัย. (2552). *การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ.
คุณฉันทิพนธ์ปรัชญาคุณฉันทิพนธ์*, สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา, คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2542). *ความสำคัญของ Competency*. วันที่ค้นข้อมูล 15 เมษายน 2554, เข้าถึงได้จาก: http://km.moi.go.th/index.php?option=com_content&task=view&id=24&Itemid=26
- สำนักบริการข้อมูลและสารสนเทศ. (2553). *ข้าราชการพลเรือนกับสมรรถนะ (COMPETENCY)*. วันที่ค้น ข้อมูล 15 เมษายน 2554, เข้าถึงได้จาก <http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=2563.0>
- สำนักหอสมุด. (2552). *สมรรถนะของบุคคล*. วันที่ค้นข้อมูล 17 เมษายน 2554, เข้าถึงได้จาก: <http://www.lib.nu.ac.th/blog/view.php?idview=44>
- สิริพร ทิวะสิงห์. (2551). *รู้ซึ่งกับการประเมินสมรรถนะ*. วันที่ค้นข้อมูล 17 เมษายน 2554, เข้าถึงได้จาก: <http://gotoknow.org/blog/library-librarian/201195>
- สุจิน บุตรดีสุวรรณ. (2546). การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารสารนิเทศ*, 10(12), 35-43.
- สุพิศ บายคายคม. (2550). การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์. (2552). *Competency มาเจอกับ KPI*. วันที่ค้นข้อมูล 17 เมษายน 2554, เข้าถึงได้จาก: <http://www.snc.lib.su.ac.th/snclibblog/?p=11676>
- อุทัย ทุดิยะโพธิ. (2537). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ หน่วยที่ 1-8* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Abels, E., Jones, R., Latham, J., Magnoni, D., & Marshall, J.G. (2003). *Competencies for Information Professionals of the 21st Century*. Retrieved: April 20, 2011, from www.sla.org/PDFs/Competencies2003_revised.pdf
- American Library Association. (2000). *Information literacy competency standards for higher education*. Retrieved March 10, 2007, from <http://www.ala.org/ala/acrl/acrlstandards/informationliteracycompetency.htm>

- Association of College and Research Libraries. (2007). *Information literacy competency standards for higher education*. Retrieved March 10, 2007, from Association of College and Research Libraries Web site: <http://www.ala.org/ala/acrl/acrlstandards/informationliteracycompetency.htm>
- Australian and New Zealand Information Literacy Framework: Principles, Standards and Practice*. (2004) . Retrieved August 2, 2007, from <http://www.anziil.org/resources/Info%20lit%202nd%20edition.pdf>
- Batool, S.H & Ameen, K. (2010). *Status of Technological Competencies: A Case Study of University Librarians*. Retrieved March 15, 2011, from: <http://www.webpages.uidaho.edu/~mbolin/batool-ameen.htm>
- Blevins, M. F. (2004). *Information and media literacy education within the school library media centers of a Middle Tennessee county*. Retrieved March 2007, from ProQuest, Item AAT 3141931.
- Brock, K. T. (1993). *Developing information literacy through the information intermediary process: A model for school library media specialists*. Retrieved March 2007, from ProQuest, Item AAT 9313034.
- Bruce, C. (1995). Information literacy: a framework for higher. *The Australian Library Journal*, 44(3), 158-170.
- Bryman, A. (1989). *Research methods and organization studies*. London: Unwin Hyman.
- Canadian Association of Research Libraries. (2010). *Core Competencies for 21st Century CARL Librarians*. Retrieved March 15, 2011, from www.carl-abrc.ca/resources/reports_and_briefs/pdf/core_comp_profile-e.pdf
- Critchfield, R. (2005). *The development of an information literacy indicator for incoming college Freshmen*. Retrieved March 2007, from ProQuest, Item AAT 3205997.
- Doyle, C. S. (1992). *Development of a model of information literacy outcome measures within National Education Goals of 1990*. Retrieved March 10, 2007, from ProQuest, Item AAT 9307268.
- Eisenberg, M.B., Lowe, C.A & Spitzer, K.L. (2004) *Information Literacy: Essential Skills for the Information Age* (2rd ed). London: Libraries Limited.

- Gulati, A. & Raina, R.L. (2000). *Professional Competencies Among Librarian and Information Professionals in the Knowledge Era*. Retrieved March 25, 2011, from http://www.worlib.org/vol10no1-2/gulati_v10n1-2.shtml
- Hancock, V. E. (1993). *Information Literacy for Lifelong Learning*. *ERIC Digest*. Retrieved July 19, 2007, from: <http://www.ericdigests.org/1993/lifelong.htm>.
- Kapiolani Community College. (2007). *Kapiolani Community College Information Literacy*. Retrieved March 10, 2007, from http://www.hawaii.edu/slis/course/690/690-kcc_infoliteracy.htm
- Nonthacumjane, P. (2010). *Essential Competencies of an Information Professional Working in a Digital Library Environment, in the Opinions of Norwegian and Thai Library and Information Science Educators*. Retrieved March 17, 2011, from <http://hdl.handle.net/10642/423>
- Webber, S. & Jonhston, B. (2006). *Information Literacy: Standards and Statement*. Retrieved March 10, 2007, from Department of Information Studies, Sheffield University Web site: <http://dis.shef.ac.th/lieracy/standards.htm>
- Zuke, J. E. (2005). *The teaching of information literacy by public community college librarians in the United States*. Retrieved March 2007, from ProQuest, Item AAT 3204676.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โครงร่างมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และแบบทดสอบการรู้สารสนเทศของนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา
ภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

(สำหรับผู้ใช้วิชาดูแลตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย)

คำชี้แจง แบบทดสอบการรู้สารสนเทศแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 ข้อสอบแบบปรนัย 50 ข้อ 50 คะแนน เพื่อทดสอบความรู้ทั่วไปด้านการใช้ห้องสมุด และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการสารสนเทศ
- ตอนที่ 2 ข้อสอบอัตนัย 2 ข้อ 10 คะแนน เพื่อทดสอบความสามารถการอ่านเพื่อจับใจความ
- ตอนที่ 3 ข้อสอบภาคปฏิบัติ 2 ข้อ 40 คะแนน เพื่อทดสอบความรู้ความสามารถในวิชาชีพนักสารสนเทศ

รวมคะแนนข้อสอบทั้งหมด 100 คะแนน

นิติตต้องได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 80 คะแนน จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การรู้สารสนเทศ

กรณีไม่ผ่านเกณฑ์ นิติตสามารถสอบใหม่ ได้หลังจากการสอบครั้งล่าสุด 2 วัน

มาตรฐานที่ 1 นิติสามารถกำหนดชนิดและขอบเขตของสารสนเทศที่ตนต้องการ (มีแบบทดสอบ 10 ข้อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1.1 นิติสามารถกำหนดและเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน	1.1.1 นิติสามารถค้นหาทรัพยากรสารสนเทศที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นในประเด็นที่ต้องการได้	<p>1. หากนิสิตได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้ทำรายงานเรื่อง “การสร้างบรรณภาคเสริมสุขภาพด้วยไม้ประดับ” ทรัพยากรสารสนเทศที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการให้ข้อมูลพื้นฐานแก่นักนิสิต</p> <p>ก. งานวิจัยเรื่อง โครงการบูรณการนำร่องไม้ดอกไม้ประดับ</p> <p>ข. สารานุกรมเรื่อง ไม้ประดับแห่งประเทศไทย</p> <p>ค. บทความวารสารเรื่อง ไม้ประดับในงานภูมิทัศน์</p> <p>ง. มดมีเดียเรื่อง พันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับไทย</p> <p>2. ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับ “ผลกระทบวิกฤตโลกร้อน” ทรัพยากรสารสนเทศใดให้สารสนเทศที่เป็นปัจจุบันที่สุด</p> <p>ก. อักษรานุกรมทางภูมิศาสตร์</p> <p>ข. หนังสือรายปี</p> <p>ค. วิทยานิพนธ์</p> <p>ง. บทความวารสาร</p>			

มาตรฐานที่ 1 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1.1 นิติสามารถกำหนดและเลือกกำหนดและเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน (ต่อ)	1.1.2 นิติสามารถกำหนดโครงสร้าง (หัวข้อใหญ่-ย่อย) ของงานนิพนธ์หรือรายงานวิจัยได้อย่างสมดุลและสัมพันธ์กัน	32. ประเด็นใหญ่-ย่อยของงานนิพนธ์ในข้อใด ไม่สัมพันธ์กัน ก. เทคนิคการบรรณคดีพิเศษ- ทำนั้งขั้บรรณคดีถูกต้อง - กฤจจารที่ค่อรู้ ข. เครื่องเทศในอาหารไทย - ดินกำเนิดของเครื่องเทศ - 10 เครื่องเทศแห้งยอดนิยมในเมืองไทย ค. ขนมไทย - ขนมมงคลในงานประเพณี - เครือข่ายผู้ผลิตและผู้บริโภคอาหารไทยในฝรั่งเศส ง. โยคะร้อนกับการออกกำลังกาย - ต้นกำเนิดของโยคะ ร้อน - ทำเล่นพื้นฐาน			
1.1.3 นิติสามารถค้นหาทรัพยากรสารสนเทศได้หลากหลาย		หมายเหตุ ไม่ได้เรียงลำดับข้อตามตัวบ่งชี้ แต่เรียงตามความเหมาะสมของเนื้อหา 3. สารสนเทศที่ได้จากบุคคล มีคุณค่าต่องานนิพนธ์ของนิติ อย่างไร ก. มีคุณค่าเชิงประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเฉพาะ ข. มีคุณค่าเชิงทฤษฎีใหม่ และการสร้างความรู้ใหม่ ค. มีคุณค่าเชิงพัฒนาการ และวิวัฒนาการของทฤษฎี ง. มีคุณค่าเชิงสร้างสรรค์ และพัฒนาผลงานที่ทันสมัย			

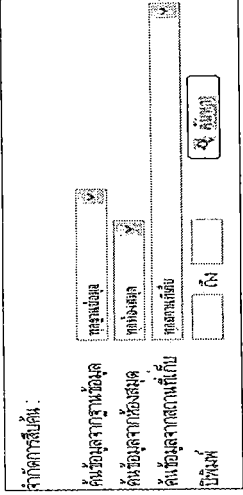
มาตรฐานที่ 1 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1.1 มีขีดความสามารถกำหนดและเลือกสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน (ต่อ)	1.1.3 มีขีดความสามารถค้นหาทรัพยากรสารสนเทศได้หลากหลาย (ต่อ)	<p>4. ข้อมูลในลักษณะใด ที่พบได้เนราชกิจจานุเบกษา</p> <p>ก. รายงานประจำปีบริษัท ปตท. ตำรวจและปิโตรเลียม จำกัด</p> <p>ข. สรุปเหตุการณ์สำคัญเรื่อง การใช้น้ำมันดีเซลหมุนช้า จำแนกตามสาขาเศรษฐกิจ</p> <p>ค. ประกาศของกรมโยธาธิการเรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1</p> <p>ง. การวิจัยของเทศบาลนครราชบุรีเรื่อง การประเมินผล การบรรจุภัณฑ์ส่งเสริมการใช้น้ำมันเบนซินค่าออกเทน 87, 91 และ 95</p>			

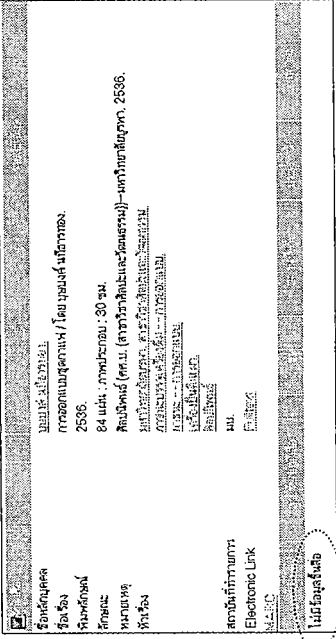
มาตรฐานที่ 1 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1.1 นิติสามารถกำหนดและเลือกสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน (ต่อ)	1.1.3 นิติสามารถค้นหาทรัพยากรสารสนเทศได้หลากหลาย (ต่อ)	<p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 5-6</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>Biro™ noun (pl. – os) (<i>BrE</i>) a plastic pen with a metal ball at the top that rolls ink onto the paper – picture ⇨ STATIONARY – compare BALLPOINT</p> </div> <p>5. ข้อความนี้อยู่ในหนังสืออ้างอิงประเภทใด</p> <p>ก. พจนานุกรม ข. นามานุกรม ค. สารานุกรม ง. บรรณานุกรม</p> <p>6. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลนี้</p> <p>ก. เปลี่ยนเป็นพหูพจน์ได้โดยการเติม s ต่อท้าย ข. เป็นภาษาอังกฤษแบบชาวอเมริกัน ค. มีภาพประกอบที่ทำให้เข้าใจมากขึ้น ง. ให้คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันด้วย</p>			

มาตรฐานที่ 2 นิติสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ (มีแบบทดสอบ 15 ข้อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
2.1 นิติสามารถเลือกวิธีการค้นหาสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม	2.1.1 นิติสามารถวิเคราะห์วิธีการค้นหาสารสนเทศได้	<p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 10</p> <p>จำกัดการสืบค้น:</p> <p>ค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล <input type="text"/></p> <p>ค้นข้อมูลจากห้องสมุด <input type="text"/></p> <p>ค้นข้อมูลจากสถาบันที่เกี่ยวข้อง <input type="text"/></p> <p>ปีพิมพ์ <input type="text"/></p> <p>ดูผลลัพธ์</p>			
		<p>10. หากนิติต้องการให้เว็บไซต์แสดงผลการสืบค้นเฉพาะบทความวารสาร นิติต้องเลือกวิธีค้นในข้อใด</p> <p>ก. ค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล</p> <p>ข. ค้นข้อมูลจากห้องสมุด</p> <p>ค. ค้นข้อมูลจากสถาบันที่เก็บ</p> <p>ง. ปีพิมพ์</p>			

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
2.1 นิสิตสามารถเลือกวิธีการค้นหาสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม (ต่อ)	2.1.1 นิสิตสามารถวิเคราะห์วิธีการค้นหาสารสนเทศได้ (ต่อ)	<p>แบบทดสอบ</p> <p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 11</p> <p>11. เหตุใดได้ดำเนินการทดสอบคุณ ระบุว่า ไม่มีข้อมูลขึ้นชื่อ</p> <p>ก. บรรณารักษ์แจ้งว่าหนังสือนี้สูญหาย</p> <p>ข. บรรณารักษ์กำลังจัดซื้อหนังสือนี้</p> <p>ค. บรรณารักษ์แทนหนังสือทั้งหมดไว้ในระบบ</p> <p>ง. บรรณารักษ์ปรับรูปแบบให้เป็น E-content</p>	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
2.1 สามารถเลือกวิธีการค้นหาสารสนเทศอย่างมีหลักการ เพื่อเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม (ต่อ)	2.1.2 สามารถเลือกวิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ	<p>12. หัวเรื่อง (Subject) ที่อยู่ในเขตข้อมูลการค้นหาใน WebOPAC คืออะไร</p> <p>ก. คำที่ใช้แทนเนื้อหาของหนังสือ</p> <p>ข. ข้อที่ใช้บอกประเภทของหนังสือ</p> <p>ค. รายวิชาต่าง ๆ ในหนังสือ</p> <p>ง. ประเด็นหลักและประเด็นย่อยของหนังสือ</p> <p>13. หากนิสิตต้องการให้ WebOPAC ค้นหาเฉพาะสารสนเทศที่เป็นบทความหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการผลิตน้ำปลาชุมชนในจังหวัดตราด นิสิตต้องเลือกการจำกัดการสืบค้นจากฐานข้อมูลใด</p> <p>ก. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์</p> <p>ข. ปัญหาพิเศษ</p> <p>ค. วิทยานิพนธ์</p> <p>ง. KIT</p>			

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
2.2 มีขีดความสามารถสร้าง ออกแบบกลยุทธ์ และ ดำเนินการสืบค้น สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.2.1 มีขีดความสามารถวางแผน การค้นสารสนเทศให้สอดคล้อง กับการศึกษาค้นคว้าหรือการวิจัย ได้อย่างเหมาะสม	<p>14. ต้องการรวบรวมหนังสือทุกชื่อเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ knowledge sharing ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐทุกแห่ง นิติศาสตร์สืบค้นจากฐานข้อมูลใด</p> <p>ก. ฐานข้อมูล NetLibrary</p> <p>ข. ฐานข้อมูล Chonlinet Digital Library</p> <p>ค. ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม</p> <p>ง. ฐานข้อมูลมัลติมีเดีย</p> <p>15. ข้อใด คือ ประโยชน์ที่นิติศาสตร์ได้รับจาก Single Search</p> <p>ก. เป็นแหล่งรวบรวมบทสัมภาษณ์ของสื่อโอทีทีมีชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ</p> <p>ข. เป็นบทเรียนออนไลน์เพื่อประกอบการใช้ห้องสมุดให้กับผู้ใช้บริการ</p> <p>ค. เป็นแหล่งบริการข้อมูลดิจิทัลทางวิชาการ ในสาขาวิชาต่างๆของสถาบันอุดมศึกษา 9 แห่งในจังหวัดชลบุรี</p> <p>ง. เป็นเครื่องมือที่สามารถสืบค้นฐานข้อมูลได้หลายฐานพร้อมกันภายในหน้าจอการสืบค้นเดียว</p>			

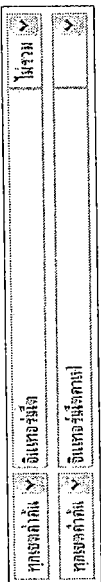
มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
<p>2.2 นิติสามารถสร้าง ออกแบบกลยุทธ์ และ ดำเนินการสืบค้น สารสนเทศ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (ต่อ)</p>	<p>2.2.1 นิติสามารถวางแผน การค้นสารสนเทศให้สอดคล้อง กับการศึกษา ค้นคว้าหรือการวิจัย ได้อย่างเหมาะสม (ต่อ)</p>	<p>แบบทดสอบ</p> <p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 16-17</p> <p>เอกสารต้นฉบับ จากห้องสมุดแห่งชาติ - ราชบัณฑิตยสถาน, ปีที่: 9747248227 ISBN LC Call Number DS584 .J278n .2532 DC Call Number 959.3944 .J278n Author ปิยะทัต อภัยคุณ, 2536. Title กฎวิธีพิจารณาความอาชญากรรม / ปิยะทัต อภัยคุณ Edition พิมพ์ครั้งที่ 16 Imprint กรุงเทพมหานคร, 2532. Extent 446 หน้า : 19 ซม. Subject กฎวิธีพิจารณา .Subject -- การพิจารณาคดี -- กฎวิธีพิจารณาอาชญากรรม. Location ศูนย์บริการยืมยืม (ห้องสมุด) Sakon Nakhon University, Prachinburi Campus, Sakon Nakhon University, Sakon Nakhon, Prachinburi, Open University.</p>			
		<p>16. Location คืออะไร</p> <p>ก. ห้องสมุดที่ให้บริการหนังสือเล่มนี้</p> <p>ข. ห้องสมุดที่จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้</p> <p>ค. ห้องสมุดที่จัดทำนายหนังสือเล่มนี้</p> <p>ง. ห้องสมุดที่ทำ fulltext หนังสือเล่มนี้</p> <p>17. DS584 คืออะไร</p> <p>ก. ห้องสมุดที่ให้บริการหนังสือเล่มนี้</p> <p>ข. ห้องสมุดที่จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้</p> <p>ค. ห้องสมุดที่จัดทำนายหนังสือเล่มนี้</p> <p>ง. การจัดหมวดหมู่</p>			

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
2.2 นิสิตสามารถสร้าง ออกแบบกลยุทธ์ และ ดำเนินการสืบค้น สารสนเทศได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (ต่อ)	2.2.1 นิสิตสามารถวางแผน การค้นสารสนเทศให้สอดคล้อง กับการศึกษาค้นคว้าหรือการวิจัย ได้อย่างเหมาะสม (ต่อ)	<p>18. ต้องการรวบรวมสารสนเทศประเภทบทความวารสาร ประกอบการทำวิจัยเกี่ยวกับการบริโภคปลาหมึกดอง/ปลาร้า (Salted Anchovy) ของทวายยุโรปและอเมริกา นิสิตต้องสืบค้นจาก ฐานข้อมูลใด</p> <p>ก. ProQuest Dissertations&Thesises ข. <i>Science Direct</i> ค. SPORTDiscuss ง. ACS</p> <p>19. ต้องการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับศัลยกรรมพลาสติกของพรหมีบีบีจีของเรา เกษ คักตีเตนา นิสิตต้องสืบค้นจากฐานข้อมูลใด</p> <p>ก. <i>Maichon e-Library</i> ข. Academic Search Elite ค. 50 Lessons ง. PULINET</p> <p>20. หากนิติตต้องการรวบรวมรายชื่อนักวิจัยเกี่ยวกับ “การบริการ เชิงรุกของห้องสมุด” ฐานข้อมูลใดเหมาะสมที่สุด</p> <p>ก. IEEE / IEE Electronic Library ข. CINAHL Plus with Full Text ค. Web of Science ง. <i>H.W. Wilson</i></p>			

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
<p>2.2 นิติสามารถสร้าง ออกแบบกลยุทธ์ และ ดำเนินการสืบค้น สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ)</p>	<p>2.2.2 นิติสามารถกำหนดกลยุทธ์การสืบค้นโดยใช้คำสั่งสืบค้นที่เหมาะสมกับระบบการค้นคืนสารสนเทศได้ เช่น การใช้ตรรกะบูลีน การตัดคำ การใช้เครื่องหมาย การกำหนดระยะห่างของคำ เป็นต้น</p>	<p>แบบทดสอบ</p> <p>21. นิติต้องการค้นหาข้อมูลจาก WebOPACเกี่ยวกับมรกต, หินสีเขียว, แร่เบริล นิติจะใช้คำสั่งใดที่เหมาะสมที่สุด</p> <p>ก. มรกต และ หินสีเขียว และแร่เบริล</p> <p>ข. มรกต หรือ หินสีเขียว หรือ แร่เบริล</p> <p>ค. มรกต ไม่รวม หินสีเขียว ไม่รวม แร่เบริล</p> <p>ง. มรกต ใกล้เคียง หินสีเขียว ใกล้เคียง แร่เบริล</p> <p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 22</p> <p>22. คำสั่งการสืบค้นนี้คืออะไร</p> <p>ก. ให้ค้นทั้งสองคำ ได้แก่ คำว่า อินเทอร์เน็ต และ อินเทอร์เน็ตคาเฟ่</p> <p>ข. ให้ค้นคำใดคำหนึ่ง ได้แก่ คำว่า อินเทอร์เน็ต หรือ อินเทอร์เน็ตคาเฟ่</p> <p>ค. ให้ค้นเฉพาะคำแรก ได้แก่ คำว่า อินเทอร์เน็ต</p> <p>ง. ให้ค้นเฉพาะหลัง ได้แก่ คำว่า อินเทอร์เน็ตคาเฟ่</p>			

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อสอบเฉพาะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
<p>2.2 นิสิตสามารถสร้าง ออกแบบกลยุทธ์ และ ดำเนินการสืบค้น สารสนเทศได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (ต่อ)</p>	<p>2.2.2 นิสิตสามารถกำหนดกลยุทธ์การสืบค้นโดยใช้คำสั่งสืบค้นที่เหมาะสมกับระบบการสืบค้นสารสนเทศได้ (ต่อ)</p>	<p>23. ต้องการค้นแบบตัดคำหรือละคำ (Truncation) เพื่อให้ฐานข้อมูลแสดงผลการสืบค้นคำเหล่านี้ economic, economics, economically และ economy คำสั่งใดเหมาะสมที่สุด</p> <p>ก. ec* ข. eco* ค. econom* ง. economic*</p> <p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 24</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>YAHOO! Web Images Video Local Shopping More "Jules in wonderland" Him burton</p> </div> <p>24. เครื่องหมาย "....." ในคำสั่งการสืบค้น ใช้ในกรณีใด</p> <p>ก. ให้แสดงผลทุกค่าในประโยคโดยไม่แยกค่า ข. ให้แสดงผลโดยแยกค่าเหล่านั้นออกจากกัน ค. ให้เชื่อมค่าเหล่านั้นด้วยกัน โดยอยู่ตำแหน่งใดก็ได้ ง. ให้เชื่อมค่าเหล่านั้นด้วยกัน โดยมีชื่อทิม เบอร์ตันตามหลัง</p>			

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
2.3 ผู้รู้สารสนเทศสามารถสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.3.1 นิสิตสามารถกำหนดกลยุทธ์การสืบค้นโดยใช้คำสั่งสืบค้นที่เหมาะสมกับฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้	<p>25. internet NEAR/3 programming จะปรากฏผลการสืบค้นอย่างไร</p> <p>ก. <i>internet</i> และ <i>programming</i> อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 คำ</p> <p>ข. <i>internet</i> และ <i>programming</i> อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 บรรทัด</p> <p>ค. <i>internet</i> และ <i>programming</i> อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 ย่อหน้า</p> <p>ง. <i>internet</i> และ <i>programming</i> อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 หน้า</p> <p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 26</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>พบ 2 รายการ (2 รายการ) for: (คำจำกัดความ) in THESIS AND (คำจำกัดความ) in THESIS ONLINE</p> <p>ผู้แต่ง</p> </div> <p>26. คำตั้งของการสืบค้นฐานข้อมูล DCMS ในหน้าจอนี้ คือข้อใด</p> <p>ก. คั่น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลประเภทของไฟล์ และมีขอบเขตเป็นศิลปศาสตรบัณฑิต</p> <p>ข. คั่น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลแหล่งที่มา และมีระดับปริญญาเป็นศิลปศาสตรบัณฑิต</p> <p>ค. คั่น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลชื่อเรื่อง และมีชื่อปริญญาเป็นศิลปศาสตรบัณฑิต</p> <p>ง. คั่น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลหัวเรื่อง และมีสาขาวิชาเป็นศิลปศาสตรบัณฑิต</p>			

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
<p>2.3 ผู้รู้สารสนเทศสามารถสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ)</p>	<p>2.3.1 มีขีดความสามารถกำหนดกลยุทธ์การสืบค้น โดยใช้คำสั่งสืบค้นที่เหมาะสมกับฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ (ต่อ)</p>	<p>ใช้ภาพนี้ ตอบคำถามข้อ 27</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>Google</p> <p>alltitle: บัณฑิตออก filetype:ppt</p> <p>ค้นหา: ๑ เว็บ ๐ หน้าที่เป็นภาษาไทย ๐ เว็บบอร์ดไทย</p> </div> <p>27. ข้อใดคือคำสั่งที่ถูกต้อง</p> <p>ก. ต้องการค้น “ข่าวกรองนอก” ที่อยู่ในชื่อของหน้าเว็บ และเป็นไฟล์ทาวเวอร์พอยท์</p> <p>ข. ต้องการค้น “ข่าวกรองนอก” ที่อยู่ในURLของหน้าเว็บ และเป็นไฟล์ทาวเวอร์พอยท์</p> <p>ค. ต้องการค้น “ข่าวกรองนอก” ที่อยู่ในชื่อความของหน้าเว็บ และเป็นไฟล์ของ ppt.</p> <p>ง. ต้องการค้น “ข่าวกรองนอก” ที่อยู่ในลิงค์ที่เชื่อมโยงกับหน้าเว็บ และเป็นไฟล์ของ ppt.</p>			

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
<p>2.3 ผู้สารสนเทศสามารถสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ)</p>	<p>2.3.2 นิสิตสามารถใช้ระบบการจัดสารสนเทศ (Organizing knowledge) เช่น ศัพท์สัมพันธ์ อรรถาภิธาน สารตั้งงงเป การจัดทำวคหุม เป็นต้น เพื่อใช้การเข้าถึงสารสนเทศในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้</p>	<p>แบบทดสอบ</p> <p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 28</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>Fear & phobias : Add to Search</p> <p>Use For:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>Phobias</u> <u>Broader Term:</u> <u>Emotions</u> <u>Narrower Term:</u> <u>Homophobia</u> <u>Panic attacks</u> <u>Technophobia</u> <u>Xenophobia</u> <u>Related Terms:</u> <u>Neuroses</u> </div> <p>28. ข้อมูลนี้เป็นผลการสืบค้นด้วยคำสั่งใดในฐานข้อมูล AB/INFORM</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. Advance Search ข. Publication Search ค. Multiple Databases ง. <i>Thesaurus</i> 	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
<p>2.3 ผู้ผู้สารสนเทศสามารถสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ)</p>	<p>2.3.2 นิสิตสามารถใช้ระบบการจัดสารสนเทศ (Organizing knowledge) (ต่อ)</p>	<p>29. Abstract มีประโยชน์สำหรับผู้สืบค้นสารสนเทศอย่างไร</p> <p>ก. ทำให้ทราบศัพท์สำคัญที่ใช้ในเรื่อง</p> <p>ข. ทำให้ทราบวัตถุประสงค์ของผู้เขียน</p> <p>ค. ทำให้ทราบเนื้อหาโดยย่อ</p> <p>ง. ทำให้ทราบหัวข้อสำคัญ</p> <p>30. การสืบค้นแบบ Cited Reference Search ของฐานข้อมูล ISI Web of Knowledge เหมาะสมกับการสืบค้นในสถานการณ์ใด</p> <p>ก. การค้นหาข้อมูลอ้างอิงผลงานทางวิชาการ</p> <p>ข. ค้นหาข้อมูลหนังสืออ้างอิงประเภทบรรณานุกรม</p> <p>ค. ค้นหาข้อมูลบทความวิชาการที่ผ่านการพิจารณาจาก Peer Review</p> <p>ง. ค้นหาข้อมูลการนำเสนองานวิจัยในการประชุมระดับนานาชาติ</p>			

มาตรฐานที่ 3 นิติสามารถอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ รวมทั้งสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ
(มีแบบทดสอบ 8 ข้อ แบบปรนัย 6 ข้อ และอัตนัย 1 ข้อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
3.1 นิติสามารถสรุปใจความสำคัญจากสารสนเทศที่รวบรวมมาได้	3.1.1 นิติสามารถอ่านเอกสารเพื่อจับประเด็นสำคัญ และทำสาระสังเขปเรื่องที่อ่านได้	ข้อสอบอัตนัย ให้ออกสาร “ชื่อเห็บ แต่หอมกรุ๊ป” ประกอบการตอบ 51. ให้นิเทศทำสาระสังเขปของบทความเรื่อง “ชื่อเห็บนี้ แต่หอมกรุ๊ป”			
3.2 นิติสามารถกำหนดและประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาได้	3.2.1 นิติสามารถประเมินคุณค่าและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศได้	31. การประเมินค่าสารสนเทศ ก่อนที่จะนำมาอ้างอิง ต้องพิจารณาอะไรบ้าง ก. ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือ ข้อมูลถูกต้อง ข. แหล่งข้อมูลที่ได้รับค่านิยมสูง ผู้ผลิตมีชื่อเสียง ค. มีหัวข้อมากพอ ไม่ต้องค้นเพิ่มจากแหล่งอื่น ง. ภาษาที่ใช้ชัดเจน มีจินตนาการในการเขียน 32. เว็บไซต์ที่มีความเชื่อถือที่สุดสำหรับการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ “ตลาดนัดชุมชน” ก. http://www.thaionlinemarket.com ข. http://www.dit.go.th ค. http://th.wikipedia.org ง. http://www.newswit.net			

มาตรฐานที่ 3 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	คิดเป็นร้อยละของแบบทดสอบทั้งหมด	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
3.2 นิติศาสตร์กำหนดและประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาได้ (ต่อ)	3.2.1 นิติศาสตร์สามารถประเมินคุณค่าและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศได้ (ต่อ)	<p>33. นิตินิตได้รับงานเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยญี่ปุ่นจากสถานีโทรทัศน์แห่งหนึ่ง วิธีการใดที่มีโอกาสศึกษาค้นคว้าโรคนี้น่าสนใจที่สุด</p> <p>ก. โทรศัพท์ไปขอสตรีบรยากาศการจากสถานีโทรทัศน์ญี่ปุ่น</p> <p>ข. สืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ของ Japan Public Security Investigation Agent</p> <p>ค. ดึงกระแสเพื่อให้นักคนอื่นมาร่วมแบ่งปันข้อมูลในเว็บบล็อกของตนเอง</p> <p>ง. สืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ของ <i>Ministry of Health, Labour and Welfare Japan</i></p>				

มาตรฐานที่ 4 นิติตสามารถสื่อสารสนทนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มีแบบทดสอบ 6 ข้อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ																																																			
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม																																																				
4.1 นิติตสามารถนำสารสนทนาที่สร้างสรรคไปสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.1.1 นิติตสามารถเลือกวิธีการหรือรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดในการเผยแพร่สารสนทนา	<p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 34</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>เดือน</td> <td>ม.ค.</td> <td>ก.พ.</td> <td>มี.ค.</td> <td>เม.ย.</td> <td>พ.ค.</td> <td>มิ.ย.</td> <td>ก.ค.</td> <td>ส.ค.</td> <td>ก.ย.</td> <td>ต.ค.</td> <td>พ.ย.</td> <td>ธ.ค.</td> </tr> <tr> <td>ยอดขาย (ล้าน)</td> <td>4.8</td> <td>3.4</td> <td>5.2</td> <td>5.5</td> <td>6.1</td> <td>5.8</td> <td>5.4</td> <td>6.2</td> <td>5.5</td> <td>5.6</td> <td>6.0</td> <td>7.5</td> </tr> <tr> <td>ต้นทุนขาย (ล้าน)</td> <td>3.6</td> <td>3.3</td> <td>3.7</td> <td>3.8</td> <td>4.0</td> <td>4.1</td> <td>4.3</td> <td>3.9</td> <td>4.1</td> <td>4.5</td> <td>4.7</td> <td>4.9</td> </tr> <tr> <td>กำไรขั้นต้น (ล้าน)</td> <td>1.2</td> <td>0.1</td> <td>1.5</td> <td>1.7</td> <td>2.1</td> <td>1.7</td> <td>1.1</td> <td>2.3</td> <td>1.4</td> <td>1.1</td> <td>1.3</td> <td>2.6</td> </tr> </table> <p>34. ข้อใดเป็นวิธีการนำเสนอข้อมูลตัวเลขนี้ ได้เหมาะสมที่สุด</p> <p>ก. แผนภูมิเส้นแสดงความต้องการต่อเนื้อหาของตัวเลข</p> <p>ข. แผนภูมิพื้นที่แสดงค่าผันผวนของตัวเลข</p> <p>ค. กราฟแท่งเพื่อแสดงการเปรียบเทียบ</p> <p>ง. กราฟวงกลมเพื่อแสดงสัดส่วน</p> <p>35. บรรณารักษ์ห้องสมุดแบบฟานวอนเค้นต้องการจัดนิทรรศการภายในอาคารห้องสมุด เรื่อง "ละครคาบูกิ" ในประเด็นการใช้เครื่องกาย การแต่งหน้า ทำายาร่า และการแสดงออกด้วยอวัจนภาษา เพื่อแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่นในสมัยเอโดะรูปแบบของการนำเสนอในข้อใดเหมาะสมมากที่สุด</p> <p>ก. การนำเสนอด้วยพาวเวอร์พอยท์ และวีดิทัศน์</p> <p>ข. การนำเสนอด้วยโปสเตอร์ และมีดมิเดีย</p> <p>ค. การนำเสนอด้วยการสาธิต และสื่อของจริง</p> <p>ง. การนำเสนอด้วยภาพถ่าย และละครบทบาทสมมุติ</p>	เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ยอดขาย (ล้าน)	4.8	3.4	5.2	5.5	6.1	5.8	5.4	6.2	5.5	5.6	6.0	7.5	ต้นทุนขาย (ล้าน)	3.6	3.3	3.7	3.8	4.0	4.1	4.3	3.9	4.1	4.5	4.7	4.9	กำไรขั้นต้น (ล้าน)	1.2	0.1	1.5	1.7	2.1	1.7	1.1	2.3	1.4	1.1	1.3	2.6		
เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.																																												
ยอดขาย (ล้าน)	4.8	3.4	5.2	5.5	6.1	5.8	5.4	6.2	5.5	5.6	6.0	7.5																																												
ต้นทุนขาย (ล้าน)	3.6	3.3	3.7	3.8	4.0	4.1	4.3	3.9	4.1	4.5	4.7	4.9																																												
กำไรขั้นต้น (ล้าน)	1.2	0.1	1.5	1.7	2.1	1.7	1.1	2.3	1.4	1.1	1.3	2.6																																												

มาตรฐานที่ 4 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลดีที่ทำได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
4.1 นิสิตสามารถนำสารสนเทศที่สร้างสรรค์ไปสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.1.1 นิสิตสามารถเลือกวิธีการหรือรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดในการเผยแพร่สารสนเทศ (ต่อ)	<p>36. วิธีการใดเหมาะสมที่สุดสำหรับการถ่ายทอดหรือนำเสนอความรู้ที่เป็นประสบการณ์ หรือทักษะความเชี่ยวชาญเรื่องการเขียนในพจนานุกรม</p> <p>ก. ศึกษางานศูนย์วิจัยในพจนานุกรม อ่างทองโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง</p> <p>ข. วิเคราะห์ลักษณะการยอมรับของสื่อสังคมออนไลน์ การเขียนในพจนานุกรมชั้นสูง โดยช่างผู้เชี่ยวชาญจากอินเทอร์เน็ต</p> <p>ค. เขียนเป็นหนังสือประเภท How to เรื่อง เทคนิคคิดแต่งพจนานุกรม และหาคำอธิบายเบื้องต้นเพื่อเข้าสู่ตลาดโลก</p> <p>ง. ทำคลิปวิดีโอที่ได้จากการชมการสาธิตเขียนในพจนานุกรมที่ร้านแห่งหนึ่งในพิจิตร และเผยแพร่คลิปนั้นทาง Youtube</p>			
4.1.2 นิสิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการผลิตสารสนเทศ		<p>37. แนวคิดสำคัญของงานเทคโนโลยี web 2.0 มาใช้ในงานห้องสมุด คืออะไร</p> <p>ก. เครื่องมือสร้างสังคมดิจิทัล</p> <p>ข. เครื่องมือการบริหารจัดการองค์กร</p> <p>ค. เครื่องมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ใช้บริการ</p> <p>ง. เครื่องมือพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีให้กับบรรณารักษ์</p>			

มาตรฐานที่ 4 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
<p>4.1 นิสิตสามารถนำสารสนเทศที่สร้างสรรค์ไปสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ)</p>	<p>4.1.2 นิสิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการผลิตสารสนเทศ (ต่อ)</p>	<p>แบบทดสอบ</p> <p>38. Wiki คือ นำเสนอข้อมูลแบบใด ก. เขียนและแก้ไขบทความในเว็บไซตได้อย่างเสรีไม่จำกัดเฉพาะเจ้าของบทความนั้น ข. บันทึกเรื่องราวที่มาจากหนังสือสารานุกรม พร้อมอนุญาตให้คนอื่นเข้ามาแสดงความคิดเห็นได้ ค. จัดเก็บเว็บไซตที่ชื่นชอบให้เป็นหมวดหมู่และสามารถเรียกใช้ได้ทันทีที่ต้องการ ง. แบ่งปันภาพถ่ายเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการออกแบบ</p> <p>39. บริการสร้างไฟล์เอกสารรูปแบบ Word, PowerPoint, Spreadsheet รวมไปถึงการบริหาร จัดการ จัดเก็บ และบันทึกไฟล์นั้น ๆ ใเว็บเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่ว่าผู้ใช้จะอยู่ที่ไหนก็สามารถใช้งานเอกสารนั้นได้ บริการดังกล่าวคืออะไร</p> <p>ก. Facebook ข. Delicious ค. Yahoo Briefcase ง. Google Docs</p>	<p>เหมาะสม</p>	<p>ไม่เหมาะสม</p>	

มาตรฐานที่ 4 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
4.1 นิสิตสามารถนำสารสนเทศที่สร้างสรรค์ไปสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ)	4.1.2 นิสิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการผลิตสารสนเทศ (ต่อ)	40. หากนิสิตต้องการใช้โปรแกรมตัดต่อภาพเคลื่อนไหว นิสิตต้องเลือกใช้โปรแกรมใด ก. <i>Adobe Premiere</i> ข. <i>Faststone</i> ค. <i>VIDEOzilla</i> ง. <i>Bit Torrent</i>			

มาตรฐานที่ 5 นิติมีความรู้เกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (มีแบบทดสอบ 12 ข้อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
5.1 นิติมีความรู้เรื่องจริยธรรม และกฎหมาย เกี่ยวกับสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ	5.1.1 นิติมีความรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายคุ้มครองสิทธิ์ และการใช้สารสนเทศ อย่างถูกต้องตามลิขสิทธิ์	<p>41. Copyright คืออะไร</p> <p>ก. ผลงานที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้น</p> <p>ข. สิทธิแสดงความเป็นเจ้าของผลงาน</p> <p>ค. ข้อตกลงการอนุญาตใช้สิทธิในงาน</p> <p>ง. เอกสารคุ้มครองงานศิลปวัฒนธรรม</p> <p>42. กรณีใดไม่ถือว่าเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (Fair Use)</p> <p>ก. นิติเขียนบทความวิจารณ์วรรณกรรมเยาวชน “ผมไม่อยากเป็นแมวของแม่มด” ส่งอาจารย์ประจำรายวิชา</p> <p>ข. บรรณารักษ์รวบรวมงานวิจัยด้านบรรณารักษศาสตร์ทั่วประเทศเข้าในฐานข้อมูลของหน่วยงานของตน และให้บริการเฉพาะบุคลากรในหน่วยงาน</p> <p>ค. กลุ่มละครมะขามป้อมนำบทละครของ Shakespeare มาทำเป็น Animation เผยแพร่ในเว็บไซต์</p> <p>ง. รายการโทรทัศน์ที่ได้รับรายงานข่าวภาพยนตร์ที่กำลังจะเข้าฉายเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการสืบหาฆาตกรต่อเนื่องและได้เปิดเผยว่าคนร้ายคือใคร</p>			

มาตรฐานที่ 5 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
5.1 นิติมีความรู้ เรื่อง จริยธรรม และ กฎหมาย เกี่ยวกับ สารสนเทศและ เทคโนโลยีสารสนเทศ (ต่อ)	5.1.1 นิติมีความรู้ เรื่อง ทฤษฎีต้นทางปัญญา กฎหมายคุ้มครองสิทธิ และการใช้สารสนเทศ อย่างถูกต้องตามลิขสิทธิ์ (ต่อ)	<p>43. ข้อใดที่นิติสามารถนำมาใช้ในงานนิพนธ์ได้โดยไม่ต้องขอ อนุญาตจากเจ้าของผลงานนั้น และไม่มีคิถกกฎหมายลิขสิทธิ์</p> <p>ก. บทกลอน</p> <p>ข. ข่าวประจำวัน</p> <p>ค. ศูนย์พจนัน</p> <p>ง. ทำนองเพลง</p> <p>44. หากนิติเขียนเรื่องสั้นสำหรับเด็ก พร้อมวาดภาพประกอบด้วย ตนเอง ผลงานของนิติกคนนั้นจะได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทยเป็นระยะเวลากี่ปี นับตั้งแต่ผลงานถูกสร้างขึ้น</p> <p>ก. 35 ปี</p> <p>ข. 45 ปี</p> <p>ค. 50 ปี</p> <p>ง. 55 ปี</p>			

มาตรฐานที่ 5 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
5.2 นิสิตสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบนโยบายขององค์กร และจรรยาบรรณในการเข้าถึงและใช้แหล่งสารสนเทศ	5.2.1 นิสิตสามารถรับ จัดเก็บ และเผยแพร่ อักษร ข้อมูล รูปภาพ และเสียงอย่างถูกกฎหมาย	<p>45. ข้อใดเป็นการใช้สารสนเทศที่ถูกต้องตามกฎหมายลิขสิทธิ์</p> <p>ก. นำภาพของบุคคลอื่นมาสแกนเป็นดิจิทัล และเผยแพร่ในเว็บบล็อกของตัวเอง</p> <p>ข. นำเนื้อเพลงของบุคคลอื่นมาลงปพลิเคชันใหม่ และเผยแพร่ในรายการเคเบิลทีวีท้องถิ่น</p> <p>ค. นำคำวิพากษ์ของศาลคดีผู้โดยสารฟ้องสายการบินมาเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และทำสำเนาแจกในสถานีรถไฟฟ้</p> <p>ง. นำโปรแกรม Microsoft Office Word มาใส่ลูกเล่นใหม่ให้ดูทันสมัย และติดตั้งในร้านคอมพิวเตอร์ของตนเอง</p>			

มาตรฐานที่ 5 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
5.3 นิสิตสามารถใช้สารสนเทศได้อย่างมีจริยธรรม	5.3.1 นิสิตสามารถเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมได้ถูกต้องตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด	<p>ใช้ข้อสอบต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 46</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>เรื่องรามเกียรติ์สาระที่แปดประเพณีประเพณีโบราณในเรื่องสำนักกถาการเมือง อยู่น้อย โดยเฉพาะเรื่องราวของนางนันทกุ่มกิดใจช่วยเหลือพระรามที่เด็ก จนชนะ โดยมีให้ข้อแลกเปลี่ยนหรือหาคงตอบแทนแต่อย่างใด นอกจากนั้น มานซึ่งไม่เอาต่อมหรือทะเลมนคน มนมานฐานะของคางเวลายเมืองอยุธยา (.....)</p> <p>ที่มา : รองศาสตราจารย์สมพร สิงห์โต รามเกียรติ์กับคุณค่าทางสร้างสรรค์ ในวารสารมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มี.ย.-ค.ค. 2537) หน้า 39-45</p> </div> <p>46. การเขียนอ้างอิงในข้อใดถูกต้อง</p> <p>ก. (รองศาสตราจารย์สมพร สิงห์โต, 2537, หน้า 40)</p> <p>ข. (สมพร สิงห์โต, รองศาสตราจารย์, 2537, หน้า 40)</p> <p>ค. (รศ. สมพร สิงห์โต, 2537, หน้า 40)</p> <p>ง. (สมพร สิงห์โต, 2537, หน้า 40)</p>			

มาตรฐานที่ 5 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความดีเลิศ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
5.3 นิติสามารถใช้สารสนเทศได้อย่างมีจริยธรรม (ต่อ)	5.3.1 นิติสามารถเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมได้ถูกต้องตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด	<p>ใช้ข้อสอบต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 47-48</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p style="text-align: center;">1</p> <p>บำรุง คำเอก. (2546). ขานเงินเรื่องขนบมาอยู่? ศิลปวัฒนธรรม, 24(10), 48-50.</p> <p style="text-align: right;">2</p> </div> <p>47. หมายเลข 1 หมายถึงอะไร</p> <p>ก. ข้อบทความ ข. ชื่อวารสาร ค. ชื่อเรื่องหลัก ง. ชื่อเรื่องเทียบเคียง</p> <p>48. หมายเลข 2 หมายถึงอะไร</p> <p>ก. วาระที่ออก ข. ตอนที่ ค. เล่มที่ ง. หน้า</p>			

มาตรฐานที่ 5 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
<p>5.3 นิติสามารถใช้สารสนเทศได้อย่างมีจริยธรรม (ต่อ)</p>	<p>5.3.1 นิติสามารถเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมได้ถูกต้องตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด (ต่อ)</p>	<p>แบบทดสอบ</p> <p>ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ คอบก้าถามข้อ 49-50</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>_____ . (1987). <i>Biology</i> (3 rd ed.). Philadelphia: Saunders Collage.</p> </div> <p>49. เครื่องหมาย _____ หมายถึงอะไร</p> <p>ก. ไม่มีชื่อหนังสือ</p> <p>ข. ไม่มีชื่อผู้แต่ง</p> <p>ค. ชื่อผู้แต่งซ้ำกัน</p> <p>ง. ชื่อเรื่องซ้ำกัน</p> <p>50. (3 rd ed.) คืออะไร</p> <p>ก. มีบรรณาธิการ 3 คน</p> <p>ข. มีผู้แต่งร่วม 3 คน</p> <p>ค. มีวาระการพิมพ์ 3 ครั้งต่อปี</p> <p>ง. มีการตีพิมพ์มาแล้ว 3 ครั้ง</p>	<p>เหมาะสม</p>	<p>ไม่เหมาะสม</p>	

มาตรฐานที่ 6 นิเทศมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพนักวิจัยบรรณารักษศาสตร์และสารานุกรมศาสตร์ (มีแบบทดสอบย่อย 2 ข้อ 40 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
6.1 นิเทศสามารถจัดทำคู่มือและลงรายการทรัพยากรสารสนเทศได้	6.1.1 นิเทศสามารถจัดทำคู่มือหนึ่งสื่อตามระบบทศนิยมของคิวอี้ (10 คะแนน) 6.1.2 นิเทศสามารถลงรายการทรัพยากรสารสนเทศในแผ่นงาน (Worksheet) ตามหลักเกณฑ์ AACR2 ได้ (10 คะแนน)	ข้อสอบย่อย ให้เอกสารที่เป็นส่วนประกอบของหนังสือ ได้แก่ หน้าที่ปก หน้าปกใน หน้าคำนำ หน้าสารบัญ (หนังสือ 2 ชื่อเรื่อง) ประกอบการทำข้อสอบ			

มาตรฐานที่ 6 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลลัพธ์ที่ได้	แบบทดสอบ	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
6.2 นิติสามารถถ่ายทอดความรู้ทางวิชาชีพให้แก่ผู้ใช้บริการได้ (แนะนำการใช้ webpac)	6.2.1 นิติสามารถใช้โปรแกรมพาวเวอร์พอยต์ เพื่อผลิตผลงาน และนำเสนอให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับสารสนเทศได้ 6.2.2 นิติสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	แบบทดสอบ ข้อสอบอัตนัย ใช้ไฟล์ชื่อ "ทอจก" ใน desktop ประกอบการทำข้อสอบ (30 คะแนน) 54. ให้นำนิสิตนำเสนอสารสนเทศเรื่อง "ทอจก.....โลหะทรงคานาวันดรึกาล" โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 54.1 ใช้โปรแกรมพาวเวอร์พอยต์ โดยมีเนื้อหาประมาณ 15-20 สไลด์ 54.2 กลุ่มผู้รับสารสนเทศ คือ คณะจารย์ภาควิชาสารสนเทศศึกษา 54.3 นิติต้องปรับเนื้อหาบางส่วนในเอกสาร ให้เป็นรูปแบบสารสนเทศที่เข้าใจง่ายขึ้น เช่น ตาราง แผนภูมิ แผนภาพ กราฟ 54.4 นิติต้องหาข้อมูล/สารสนเทศเพิ่มเติมและใส่ภาพประกอบได้อย่างเหมาะสม พร้อมอ้างอิงแหล่งที่มา 54.5 นิติสามารถใช้สื่อดิจิทัล เช่น คลิปวิดีโอ เสียง หรือมัลติมีเดีย ประกอบในสไลด์ได้ (จะได้คะแนนเพิ่มในส่วนนี้) 54.6 บันทึกไฟล์ในชื่อ ทอจก 54.7 ให้นำนิติจัดเก็บไฟล์ไว้ในโฟลเดอร์ ชื่อ ICT_Test ที่ Desktop 54.8 ให้นำนิติบันทึกไฟล์เดือรค์งกล่าวลงในแผ่นซีดี			

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบการรู้สารสนเทศ (IL Test) สำหรับนิสิตสาขาสารสนเทศศึกษา
ภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
(ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว)

คำชี้แจง แบบทดสอบการรู้สารสนเทศแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อสอบแบบปรนัย 50 ข้อ 50 คะแนน เพื่อทดสอบความรู้ทั่วไปด้านการใช้ห้องสมุด และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการสารสนเทศ

ตอนที่ 2 ข้อสอบอัตนัย 1 ข้อ 10 คะแนน เพื่อทดสอบความสามารถการอ่านเพื่อจับใจความและการเขียนเชิงวิชาการ

ตอนที่ 3 ข้อสอบภาคปฏิบัติ 1 ข้อ 40 คะแนน เพื่อทดสอบความสามารถการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

รวมคะแนนข้อสอบทั้งหมด 100 คะแนน

นิสิตต้องได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 80 จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การรู้สารสนเทศ

กรณีไม่ผ่านเกณฑ์ นิสิตสามารถสอบใหม่ (ด้วยข้อสอบชุดใหม่) ได้หลังจากการสอบครั้งล่าสุด 2 วัน

ตอนที่ 1 ข้อสอบปรนัย มีทั้งหมด 50 ข้อ 50 คะแนน

ให้นิสิตเลือกคำตอบที่ถูกต้อง โดยทำเครื่องหมาย × ในกระดาษคำตอบแบบตัวเลือก

1. หากนิสิตได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้ทำรายงานเกี่ยวกับเรื่อง “การสร้างบรรยากาศเสริมสุขภาพด้วยไม้ประดับ” ทรัพยากรสารสนเทศใดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการให้ข้อมูลพื้นฐานแก่นิสิต

ก. งานวิจัยเรื่อง โครงการบูรณาการนำร่องไม้ดอกไม้ประดับ

ข. สารานุกรมเรื่อง ไม้ประดับแห่งประเทศไทย

ค. บทความวารสารเรื่อง ไม้ประดับในงานภูมิทัศน์

ง. มัลติมีเดียเรื่อง พันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับไทย

2. ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับ “ผลกระทบวิกฤตโลกร้อน” ทรัพยากรสารสนเทศใดให้สารสนเทศที่เป็นปัจจุบันที่สุด

ก. อักษรานุกรมทางภูมิศาสตร์

ข. หนังสือรายปี

ค. วิทยานิพนธ์

ง. บทความวารสาร

3. สารสนเทศที่ได้จากบุคคล มีคุณค่าต่องานนิพนธ์ของนิสิตอย่างไร

- ก. มีคุณค่าเชิงประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง
- ข. มีคุณค่าเชิงทฤษฎีใหม่ และการสร้างความรู้ใหม่
- ค. มีคุณค่าเชิงพัฒนาการ และวิวัฒนาการของทฤษฎี
- ง. มีคุณค่าเชิงสร้างสรรค์ และพัฒนาผลงานที่ทันสมัย

4. ข้อมูลในลักษณะใด ที่พบได้ในราชกิจจานุเบกษา

- ก. รายงานประจำปีบริษัท ปตท. สํารวจและปิโตรเลียม จำกัด
- ข. สรุปเหตุการณ์สำคัญเรื่อง การใช้น้ำมันดีเซลหมุนช้า จำแนกตามสาขาเศรษฐกิจ
- ค. ประกาศของกรมโยธาธิการเรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
- ง. การวิจัยของเทศบาลศรีราชาเรื่อง การประเมินผลการรณรงค์ส่งเสริมการใช้น้ำมันเบนซิน

ประเภทที่ 1

ค่าออกแทน 87, 91 และ 95

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 5-6

Biro™ noun (pl. – os) (*BrE*) a plastic pen with a metal ball at the top that rolls ink onto the paper – picture \Leftrightarrow STATIONARY – compare BALLPOINT

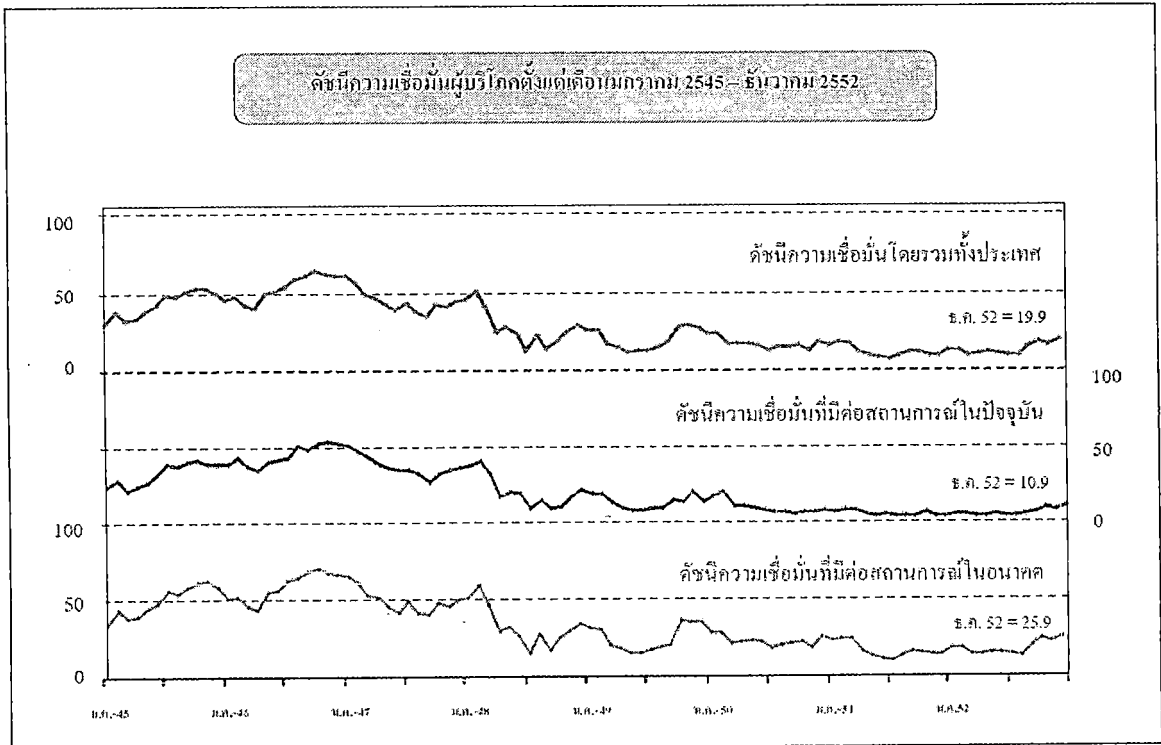
5. ข้อความนี้อยู่ในหนังสืออ้างอิงประเภทใด

- ก. พจนานุกรม
- ข. นามานุกรม
- ค. สารานุกรม
- ง. บรรณานุกรม

6. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลนี้

- ก. เปลี่ยนเป็นพหูพจน์ได้โดยการเติม s ต่อท้าย
- ข. เป็นภาษาอังกฤษแบบชาวอเมริกัน
- ค. มีภาพประกอบที่ทำให้เข้าใจมากขึ้น
- ง. ให้คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันด้วย

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 7

7. ต้องการสารสนเทศลักษณะนี้ ควรค้นหาจากแหล่งใด

- ก. ดรรชนี
- ข. อักษรานุกรม
- ค. ทำเนียบนาม
- ง. **หนังสือรายปี**

ใช้ข้อมูลนี้ ตอบคำถามข้อ 8-9

กฎหมาย	293
กระดาษ	323
กราฟิก	154-157
Adobe Illustrator	19, 3, 194
Adobe Photoshop	120, 156, 193, 196
AutoDesk	193
Computer Aided Design (CAD)	193
Corel Photo-Paint	156, 196
Dingbats	126-127

8. ข้อมูลดังกล่าว คืออะไร

- ก. เชิงอรรถ
- ข. อภิธานศัพท์
- ค. บันทึกร่วมเติม
- ง. **ดรรชนีท้ายเล่ม**

9. ตัวเลข หมายถึงอะไร

- ก. เลขหน้าของข้อมูลสำคัญที่ใช้อ้างอิง
- ข. **เลขหน้าที่ปรากฏเรื่องนั้น ๆ**
- ค. ลำดับที่ของการให้ข้อมูลหลักเพิ่มเติม
- ง. ลำดับที่ของการให้ความหมายของคำที่บัญญัติขึ้นมาใหม่

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 10

จำกัดการสืบค้น :

(ก) ค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล

(ข) ค้นข้อมูลจากห้องสมุด

(ค) ค้นข้อมูลจากสถานที่เก็บ

(ง) ปีพิมพ์ ถึง

10. หากนิติต้องการให้เว็บ โอเพนแสดงผลการสืบค้นเฉพาะบทความวารสาร นิติต้องเลือกวิธีค้นในข้อใด

- ก. ค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล
- ข. ค้นข้อมูลจากห้องสมุด
- ค. ค้นข้อมูลจากสถานที่เก็บ
- ง. ปีพิมพ์

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 11

ชื่อหลักบุคคล	บุญบงค์ นทีธารทอง.
ชื่อเรื่อง	การออกแบบชุดกาแฟ / โดย บุญบงค์ นทีธารทอง.
พิมพ์ลักษณ์	2536.
ลักษณะ	84 แผ่น ; ภาพประกอบ : 30 ซม.
หมายเหตุ	ศิลปนิพนธ์ (ศศ.บ. (สาขาวิชาศิลปะและวัฒนธรรม))--มหาวิทยาลัยบูรพา, 2536.
หัวเรื่อง	มหาวิทยาลัยบูรพา. สาขาวิชาศิลปะและวัฒนธรรม. ลักษณะทรงเครื่องดีมี -- การออกแบบ. ภาพและ -- การออกแบบ. เครื่องปั้นดินเผา. ศิลปะไทย
สถาบันที่ทำการ	มบ.
Electronic Link	Fulltext
MARC	-
ไม่มีข้อมูลขึ้นสื่อ	

11. เหตุใดสำนักหอสมุด ระบุว่า ไม่มีข้อมูลขึ้นสื่อ

- ก. บรรณารักษ์แจ้งว่าหนังสือนี้สูญหาย
- ข. บรรณารักษ์กำลังจัดซื้อหนังสือนี้
- ค. บรรณารักษ์สแกนหนังสือทั้งหมดไว้ในระบบ
- ง. บรรณารักษ์ปรับปรุงแบบให้เป็น E-content

12. หัวเรื่อง (Subject) ที่อยู่ในเขตข้อมูลการค้นใน WebOPAC คืออะไร

- ก. คำที่ใช้แทนเนื้อหาของหนังสือ
- ข. ชื่อที่ใช้บอกประเภทของหนังสือ
- ค. รายวิชาต่างๆ ในหนังสือ
- ง. ประเด็นหลักและประเด็นย่อยของหนังสือ

13. หากนิสิตต้องการให้ WebOPAC ค้นเฉพาะสารสนเทศที่เป็นบทความหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการผลิตน้ำปลาชุมชนในจังหวัดตราด นิสิตต้องเลือกการจำกัดการสืบค้นจากฐานข้อมูลใด

- ก. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- ข. ปัญหาพิเศษ
- ค. กฤตภาค
- ง. KIT

14. ต้องการรวบรวมหนังสือทุกชื่อเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ knowledge sharing ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐทุกแห่ง นิสิตต้องสืบค้นจากฐานข้อมูลใด

- ก. ฐานข้อมูล NetLibrary
- ข. ฐานข้อมูล Chonlinet Digital Library
- ค. ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม
- ง. ฐานข้อมูลมัลติมีเดีย

15. ข้อใด คือ ประโยชน์ที่นิสิตได้รับจาก Single Search

- ก. เป็นแหล่งรวบรวมบทสัมภาษณ์ของซีไอโอที่มีชื่อเสียงในด้านต่างๆ
- ข. เป็นบทเรียนออนไลน์เพื่อสอนการใช้ห้องสมุดให้กับผู้ใช้บริการ
- ค. เป็นแหล่งบริการข้อมูลดิจิทัลทางวิชาการในสาขาวิชาต่างๆของสถาบันอุดมศึกษา 9 แห่ง

ในจังหวัดชลบุรี

- ง. เป็นเครื่องมือที่สามารถสืบค้นฐานข้อมูลได้หลายฐานพร้อมกันภายในหน้าจอการสืบค้นเดียว

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 16-17

ผลการสืบค้น ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม - ทุกเขตข้อมูล: ปรีดี
 ISBN 9747248227
 LC Call Number DS584 ป278ก 2532
 DC Call Number 959.3044 ป278ก
 Author ประทีป สายเสน, 2498-
 Title กบฏวังหลวงกับสถานะของปรีดี พนมยงค์ / ประทีป สายเสน
 Edition พิมพ์ครั้งแรก
 Imprint กรุงเทพฯ : อักษรสาส์น, 2532.
 Extent 146 หน้า ; 19 ซม.
 Subject ปรีดี พนมยงค์, 2443-2526.
 Subject กบฏวังหลวง
 Subject ไทย -- การเมืองและการปกครอง -- กรุงรัตนโกสินทร์, 2492.
 Location Chulalongkorn University
 Srinakharinwirot University
 Silpakorn University
 Prince of Songkla University, Pattani Campus
 Mahidol University
 Sukhothai Thammathairat Open University

16. Location คืออะไร

- ก. ห้องสมุดที่ให้บริการหนังสือเล่มนี้
- ข. ห้องสมุดที่จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้
- ค. ห้องสมุดที่จัดจำหน่ายหนังสือเล่มนี้
- ง. ห้องสมุดที่ทำ Fulltext หนังสือเล่มนี้

17. DS584 คืออะไร

- ก. ห้องสมุดที่ให้บริการหนังสือเล่มนี้
- ข. ห้องสมุดที่จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้
- ค. ห้องสมุดที่จัดจำหน่ายหนังสือเล่มนี้
- ง. การจัดหมวดหมู่

18. ต้องการรวบรวมสารสนเทศประเภทบทความวารสารประกอบการทำวิจัยเกี่ยวกับการบริโภคปลาหมักดอง/ปลาร้า (Salted Anchovy) ของชาวยุโรปและอเมริกา นิสิตต้องสืบค้นจากฐานข้อมูลใด

- ก. ProQuest Dissertations&Theses
- ข. Science Direct
- ค. SPORTDiscuss
- ง. ACS

19. ต้องการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคดียกข้อพิพาทบีบีซีของราเกซ สักดีเสนา นิสิตต้องสืบค้นจากฐานข้อมูลใด

ก. *Matichon e-Library*

ข. Academic Search Elite

ค. 50 Lessons

ง. PULINET

20. หากนิตินิตต้องการรวบรวมรายชื่องานวิจัยเกี่ยวกับ “การบริการเชิงรุกของห้องสมุด” ฐานข้อมูลใดเหมาะสมที่สุด

ก. IEEE / IEE Electronic Library

ข. CINAHL Plus with Full Text

ค. Web of Science

ง. *H.W. Wilson*

21. นิสิตต้องการค้นข้อมูลจาก WebOPAC เกี่ยวกับมรกต, หินสีเขียว, แร่เบรล นิสิตจะใช้คำเชื่อมใดที่เหมาะสมที่สุด

ก. มรกต และ หินสีเขียว และ แร่เบรล

ข. มรกต หรือ หินสีเขียว หรือ แร่เบรล

ค. มรกต ไม่รวม หินสีเขียว ไม่รวม แร่เบรล

ง. มรกต ใกล้เคียง หินสีเขียว ใกล้เคียง แร่เบรล

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 22

ทุกเขตคำค้น	อินเทอร์เน็ท	ไม่รวม
ทุกเขตคำค้น	อินเทอร์เน็ทกาฬ	

22. คำสั่งการสืบค้นนี้ คืออะไร

ก. ให้ค้นทั้งสองคำ ได้แก่ คำว่า อินเทอร์เน็ต และ อินเทอร์เน็ตกาฬ

ข. ให้ค้นคำใดคำหนึ่ง ได้แก่ คำว่า อินเทอร์เน็ต หรือ อินเทอร์เน็ตกาฬ

ค. ให้ค้นเฉพาะคำแรก ได้แก่ คำว่า อินเทอร์เน็ต

ง. ให้ค้นเฉพาะหลัง ได้แก่ คำว่า อินเทอร์เน็ตกาฬ

23. ต้องการค้นแบบตัดคำหรือละคำ (Truncation) เพื่อให้ฐานข้อมูลแสดงผลการสืบค้นคำเหล่านี้ economic, economics, economically และ economy คำสั่งใดเหมาะสมที่สุด

- ก. ec*
- ข. eco*
- ค. *econom**
- ง. economic*

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 24

24. เครื่องหมาย “..... ” ในคำสั่งการสืบค้น ใช้ในกรณีใด

- ก. ให้แสดงผลทุกคำในประโยคโดยไม่แยกคำ
- ข. ให้แสดงผลโดยแยกคำเหล่านั้นออกจากกัน
- ค. ให้เชื่อมคำเหล่านี้ด้วยกัน โดยอยู่ตำแหน่งใดก็ได้
- ง. ให้เชื่อมคำเหล่านี้ด้วยกัน โดยมีชื่อ Tim Burton ตามหลัง

25. internet NEAR/3 programming จะปรากฏผลการสืบค้นอย่างไร

- ก. *internet* และ *programming* อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 คำ
- ข. internet และ programming อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 บรรทัด
- ค. internet และ programming อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 ย่อหน้า
- ง. internet และ programming อยู่ห่างกันไม่เกิน 3 หน้า

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 26

พบ 2 รายการ (2 returned) for : (หนังสือพิมพ์รายวัน) in MAINT AND (ศิลปศาสตรบัณฑิต) in THESIS_DNAME		
	ทุกเขตข้อมูล	ค้นหาภายในเอกสารฉบับเต็ม

25. คำสั่งของการสืบค้นฐานข้อมูล DCMS ในหน้าจอนี้ คือข้อใด

- ก. ค้น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลประเภทของไฟล์ และมีขอบเขตเป็นศิลปศาสตรบัณฑิต
- ข. ค้น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลแหล่งที่มา และมีระดับปริญญาเป็นศิลปศาสตรบัณฑิต
- ค. ค้น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลชื่อเรื่อง และมีชื่อปริญญาเป็นศิลปศาสตรบัณฑิต
- ง. ค้น หนังสือพิมพ์รายวันในเขตข้อมูลหัวเรื่อง และมีสาขาวิชาเป็นศิลปศาสตรบัณฑิต

26. ข้อใด คือ ประโยชน์ที่นิสิตได้รับจาก Single Search

- ก. เป็นแหล่งรวบรวมบทสัมภาษณ์ของซีไอโอที่มีชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ
- ข. เป็นบทเรียนออนไลน์เพื่อสอนการใช้ห้องสมุดให้กับผู้ใช้บริการ
- ค. เป็นแหล่งบริการข้อมูลดิจิทัลทางวิชาการในสาขาวิชาต่างๆของสถาบันอุดมศึกษา 9 แห่ง

ในจังหวัดชลบุรี

- ง. เป็นเครื่องมือที่สามารถสืบค้นฐานข้อมูลได้หลายฐานพร้อมกันภายในหน้าจอการสืบค้นเดียว

ใช้ภาพนี้ ตอบคำถามข้อ 27

Google	<input type="text" value="allintitle: ข่าวลืองอก filetype:ppt"/>
	ค้นหา: ☒ เว็บ ☐ หน้าที่เป็นภาษาไทย ☐ เว็บจากประเทศไทย

27. ข้อใดคือคำสั่งที่ถูกต้อง

- ก. ต้องการค้น“ข่าวลืองอก” ที่อยู่ในชื่อของหน้าเว็บ และเป็นไฟล์พาวเวอร์พอยท์
- ข. ต้องการค้น“ข่าวลืองอก” ที่อยู่ในURLของหน้าเว็บ และเป็นไฟล์พาวเวอร์พอยท์
- ค. ต้องการค้น“ข่าวลืองอก” ที่อยู่ในข้อความของหน้าเว็บ และเป็นไฟล์ของ ppt.
- ง. ต้องการค้น“ข่าวลืองอก” ที่อยู่ในลิงค์ที่เชื่อมโยงกับหน้าเว็บ และเป็นไฟล์ของ ppt.

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 28

<p>Fear & phobias Add to Search</p> <p><i>Use For:</i> Phobias</p> <p><i>Broader Term:</i> Emotions</p> <p><i>Narrower Term:</i> Homophobia Panic attacks Technophobia Xenophobia</p> <p><i>Related Terms:</i> Neuroses</p>

28. ข้อมูลนี้ เป็นผลการสืบค้นด้วยคำสั่งใดในฐานข้อมูล ABI/INFORM

- ก. Advance Search
- ข. Publication Search
- ค. Multiple Databases
- ง. *Thesaurus*

29. Abstract มีประโยชน์สำหรับผู้สืบค้นสารสนเทศอย่างไร

- ก. ทำให้ทราบศัพท์สำคัญที่ใช้ในเนื้อเรื่อง
- ข. ทำให้ทราบวัตถุประสงค์ของผู้เขียน
- ค. ทำให้ทราบเนื้อหาโดยย่อ
- ง. ทำให้ทราบหัวข้อสำคัญ

30. การสืบค้นแบบ Cited Reference Search ของฐานข้อมูล ISI Web of Knowledge เหมาะสมกับการสืบค้นในสถานการณ์ใด

- ก. การค้นหาข้อมูลการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ
- ข. ค้นหาข้อมูลหนังสืออ้างอิงประเภทบรรณานุกรม
- ค. ค้นหาข้อมูลบทความวิชาการที่ผ่านการพิจารณาจาก Peer Review
- ง. ค้นหาข้อมูลการนำเสนองานวิจัยในการประชุมระดับนานาชาติ

31. การประเมินค่าสารสนเทศ ก่อนที่จะนำมาอ้างอิง ต้องพิจารณาอะไรเป็นหลัก

- ก. ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือ ข้อมูลถูกต้อง
- ข. แหล่งข้อมูลที่ได้รับความนิยมสูง ผู้ผลิตมีชื่อเสียง
- ค. มีหัวข้อมากพอไม่ต้องค้นเพิ่มจากแหล่งอื่น
- ง. ภาษาที่ใช้สละสลวย มีจินตนาการในการเขียน

32. เว็บไซต์ใดที่มีความเชื่อถือที่สุดสำหรับการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ “ตลาดนัดชุมชน”

- ก. <http://www.thaionlinemarket.com>
- ข. <http://www.dit.go.th>
- ค. <http://th.wikipedia.org>
- ง. <http://www.newswit.net>

33. นิสิตได้รับข่าวเกี่ยวกับ โรคฮิชิโมริที่เกิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่นจากสถานีโทรทัศน์แห่งหนึ่ง วิธีการใดที่ นิสิตจะศึกษาค้นคว้า โรคนี้เพิ่มเติมได้ดีที่สุด

- ก. โทรศัทพ์ไปขอสารปริยายการจากสถานีโทรทัศน์นั้น
- ข. สืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ของ Japan Public Security Investigation Agent
- ค. ตั้งกระทู้เพื่อให้คนอื่นมาร่วมแบ่งปันข้อมูลในเว็บบล็อกของตนเอง
- ง. สืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ของ *Ministry of Health, Labour and Welfare Japan*

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 34

เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยอดขาย (ล้าน)	4.8	3.4	5.2	5.5	6.1	5.8	5.4	6.2	5.5	5.6	6.0	7.5
ต้นทุนขาย (ล้าน)	3.6	3.3	3.7	3.8	4.0	4.1	4.3	3.9	4.1	4.5	4.7	4.9
กำไรขั้นต้น (ล้าน)	1.2	0.1	1.5	1.7	2.1	1.7	1.1	2.3	1.4	1.1	1.3	2.6

34. ข้อใดเป็นวิธีการนำเสนอข้อมูลตัวเลขนี้ ได้เหมาะสมที่สุด

- ก. แผนภูมิเส้นแสดงความต่อเนื่องของตัวเลข
- ข. แผนภูมิห้้นเพื่อแสดงค่าผันผวนของตัวเลข
- ค. กราฟแท่งเพื่อแสดงการเปรียบเทียบ
- ง. กราฟวงกลมเพื่อแสดงสัดส่วน

35. บรรณารักษ์ห้องสมุดเจแปนฟาวนด์เคชั่นต้องการจัดนิทรรศการภายในอาคารห้องสมุด เรื่อง “ละครคาบูกิ” ในประเด็นการใช้เครื่องกาย การแต่งหน้า ทำร้ายรำ และการแสดงออกด้วยวจนภาษา เพื่อแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่นในสมัยเอโดะ รูปแบบของการนำเสนอในข้อใดเหมาะสมมากที่สุด

- ก. การนำเสนอด้วยพาวเวอร์พอยท์ และวิดีโอ
- ข. การนำเสนอด้วยโปสเตอร์ และมัลติมีเดีย
- ค. การนำเสนอด้วยการสาธิต และสื่อของจริง
- ง. การนำเสนอด้วยภาพถ่าย และละครบทบาทสมมติ

36. วิธีการใดเหมาะสมที่สุดสำหรับการถ่ายทอดหรือนำเสนอความรู้ที่เป็นประสบการณ์ หรือทักษะ ความเชี่ยวชาญเรื่องการเจียรไนพลอย

- ก. ศึกษาดูงานศูนย์เจียรไนพลอย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง
- ข. เปิดหลักสูตรการอบรมระยะสั้นเรื่อง การเจียรไนพลอยชั้นสูง โดยช่างผู้เชี่ยวชาญจาก

จันทบุรี

ค. เขียนเป็นหนังสือประเภท How to เรื่อง เทคนิคตกแต่งพลอยและหินสีแบบมืออาชีพเพื่อเข้าสู่ตลาดโลก

ง. ทำคลิปวิดีโอที่ได้จากการชมการสาธิตเจียรไนพลอยที่ร้านแห่งหนึ่งในพัทธา และเผยแพร่คลิปนั้นทาง Youtube

37. แนวคิดสำคัญของการนำเทคโนโลยี web 2.0 มาใช้ในงานห้องสมุด คืออะไร

- ก. เครื่องมือสร้างสังคมดิจิทัล
- ข. เครื่องมือการบริหารจัดการองค์กร
- ค. เครื่องมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ใช้บริการ
- ง. เครื่องมือพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีให้กับบรรณารักษ์

38. Wiki คือ นำเสนอข้อมูลแบบใด

- ก. เขียนและแก้ไขบทความในเว็บไซต์ได้อย่างเสรีไม่จำกัดเฉพาะเจ้าของบทความนั้น
- ข. บันทึกเรื่องราวที่มาจากหนังสือสารานุกรม พร้อมอนุญาตให้คนอื่นเข้ามาแสดงความคิดเห็นได้
- ค. จัดเก็บเว็บไซต์ที่ชื่นชอบให้เป็นหมวดหมู่และสามารถเรียกใช้ได้ทันทีที่ต้องการ
- ง. แบ่งปันภาพถ่ายเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการออกแบบ

39. บริการสร้างไฟล์เอกสารรูปแบบ Word, PowerPoint, Spreadsheet รวมไปถึงการบริหารจัดการ จัดเก็บ และบันทึกไฟล์นั้น ๆ ไว้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่ว่าผู้จะใช้จะอยู่ที่ไหนก็สามารถใช้งานเอกสารนั้นได้ บริการดังกล่าวคืออะไร

- ก. Facebook
- ข. Delicious
- ค. Yahoo Briefcase
- ง. **Google Docs**

40. หากนิติตต้องการใช้โปรแกรมตัดต่อภาพเคลื่อนไหว นิติตต้องเลือกใช้โปรแกรมใด

- ก. **Adobe Premiere**
- ข. Faststone
- ค. VIDEOzilla
- ง. Bit Torrent

41. Copyright คืออะไร

- ก. ผลงานที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้น
- ข. **สิทธิแสดงความเป็นเจ้าของผลงาน**
- ค. ข้อตกลงการอนุญาตใช้สิทธิในงาน
- ง. เอกสารคุ้มครองงานศิลปวัฒนธรรม

42. กรณีใดไม่ถือว่าเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (Fair Use)

- ก. นิติตเขียนบทความวิจารณ์วรรณกรรมเยาวชน “ผมไม่อยากเป็นแมวของแม่มด” ส่งอาจารย์
- ข. บรรณารักษ์รวบรวมงานวิจัยด้านบรรณารักษศาสตร์ทั่วประเทศเข้าในฐานข้อมูลของหน่วยงานของตน และให้บริการเฉพาะบุคลากรในหน่วยงาน
- ค. กลุ่มละครมะขามป้อมนำบทละครของ Shakespeare มาทำเป็น Animation เผยแพร่ใน **เว็บไซต์**
- ง. รายการโทรทัศน์ได้รายงานข่าวภาพยนตร์ที่กำลังจะเข้าฉายเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการสืบหา **ฆาตกรต่อเนื่องและได้เปิดเผยว่าคนร้ายคือใคร**

43. ข้อใดที่นิติศาสตร์นำมาใช้ในงานนิพนธ์ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากเจ้าของผลงานนั้น และไม่ผิดกฎหมายลิขสิทธิ์

- ก. บทกลอน
- ข. ข่าวประจำวัน
- ค. สุนทรพจน์
- ง. ทำนองเพลง

44. หากนิติกรเขียนเรื่องสั้นสำหรับเด็ก พร้อมวาดภาพประกอบด้วยตนเอง ผลงานของนิติกรจะได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทยเป็นระยะเวลาที่ปี นับตั้งแต่ผลงานถูกสร้างขึ้น

- ก. 35 ปี
- ข. 45 ปี
- ค. 50 ปี
- ง. 55 ปี

45. ข้อใดเป็นการใช้สารสนเทศที่ถูกต้องตามกฎหมายลิขสิทธิ์

- ก. นำภาพของบุคคลอื่นมาสแกนเป็นดิจิทัล และเผยแพร่ในเว็บบล็อกของตัวเอง
- ข. นำเนื้อเพลงของบุคคลอื่นมาเปลี่ยนทำนองใหม่ และเผยแพร่ในรายการเคเบิลทีวีท้องถิ่น
- ค. นำคำวินิจฉัยของศาลคดีผู้โดยสารฟ้องสายการบินมาเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และทำสำเนาแจกในสถานีรถไฟ
- ง. นำโปรแกรม Microsoft Office Word มาใส่ลูกเล่นใหม่ให้ดูทันสมัย และติดตั้งในร้านคอมพิวเตอร์ของตนเอง

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 46

เรื่องราวเกียรติมีสาระที่เป็นประโยชน์ในเรื่องสำนักทางการเมืองอยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะเรื่องราวของหนุมานที่ท่อมเทจิตใจช่วยเหลือพระรามทำศึกจนชนะ โดยมีได้มีข้อแลกเปลี่ยนหรือหวังผลตอบแทนแต่อย่างใด นอกจากนี้หนุมานยังไม่อาจเอื้อมหรือทะนงตน หนุมานรู้ฐานะของตนจึงถวายเมืองอยุธยาคืน (.....)

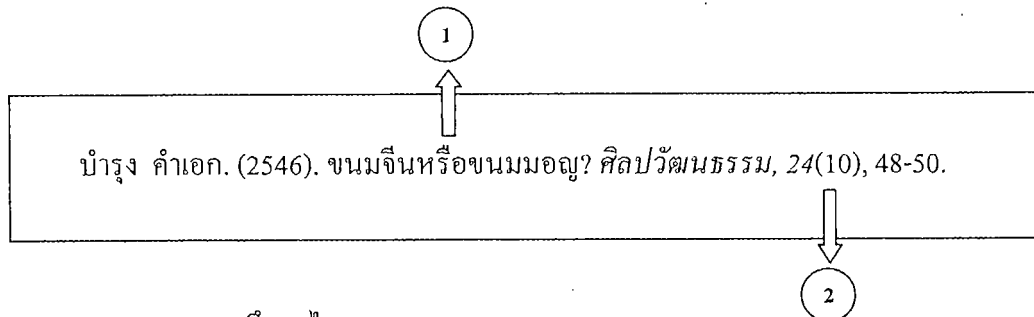
ที่มา : รองศาสตราจารย์สมพร สิงห์โต

รวมเกียรติกับคุณค่าทางสร้างสรรค์ ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (ม.ย.-ค.ค. 2537) หน้า 39-45

46. การเขียนอ้างอิงในข้อใดถูกต้อง

- ก. (รองศาสตราจารย์สมพร สิงห์โต, 2537, หน้า 40)
- ข. (สมพร สิงห์โต, รองศาสตราจารย์, 2537, หน้า 40)
- ค. (รศ. สมพร สิงห์โต, 2537, หน้า 40)
- ง. (สมพร สิงโต, 2537, หน้า 40)

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 47-48

47. หมายเลข 1 หมายถึงอะไร

- ก. ชื่อบทความ
- ข. ชื่อวารสาร
- ค. ชื่อเรื่องหลัก
- ง. ชื่อเรื่องเทียบเคียง

48. หมายเลข 2 หมายถึงอะไร

- ก. ฉบับที่
- ข. ตอนที่
- ค. เล่มที่
- ง. หน้าที่

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 49-50

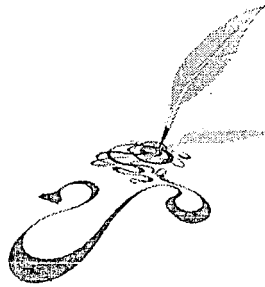
_____ . (1987). *Biology* (3 rd ed.). Philadelphia: Saunders Collage.

49. เครื่องหมาย _____ . หมายถึงอะไร

- ก. ไม่มีชื่อหนังสือ
- ข. ไม่มีชื่อผู้แต่ง
- ค. ชื่อผู้แต่งซ้ำกัน
- ง. ชื่อเรื่องซ้ำกัน

50. (3 rd ed.) คืออะไร

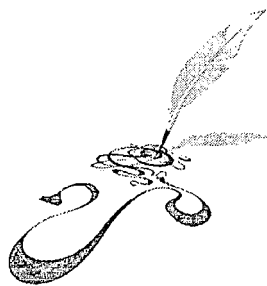
- ก. มีบรรณาธิการ 3 คน
- ข. มีผู้แต่งร่วม 3 คน
- ค. มีวาระการพิมพ์ 3 ครั้งต่อปี
- ง. มีการตีพิมพ์มาแล้ว 3 ครั้ง

ตอนที่ 2 ข้อสอบอัตนัย มีทั้งหมด 1 ข้อ 10 คะแนน

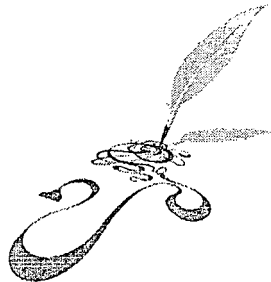
ให้นิสิตตอบในกระดาษคำตอบแบบเขียน

1. ให้นิสิตสรุปประเด็นสำคัญจาก เอกสารเรื่อง “ชื่อเหม็น แต่หอมกรุ่น” โดยใช้ภาษาที่เหมาะสมกับงานเขียนเชิงวิชาการ

**ตอนที่ 3 ข้อสอบภาคปฏิบัติ 1 ข้อ 40 คะแนน เพื่อทดสอบความสามารถการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร**

ให้นักศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Wordpress เพื่อสร้างเว็บไซต์สำหรับการบริการสารสนเทศออนไลน์ของ
ห้องสมุด โดยการใช้ข้อมูลที่เป็นตัวอักษร ภาพ สื่อมัลติมีเดียอื่น ๆ และเว็บบอร์ดที่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ
ผู้ใช้บริการได้ (ใช้เวลาในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ตั้งแต่ 9.00 – 16.00 น.)

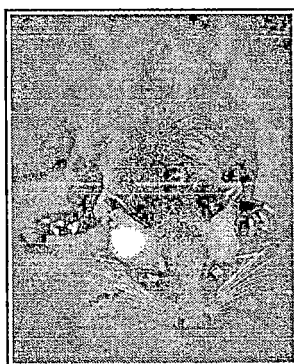

ภาคผนวก ก

ชื่อเหม็น แต่หอมกรุ่น

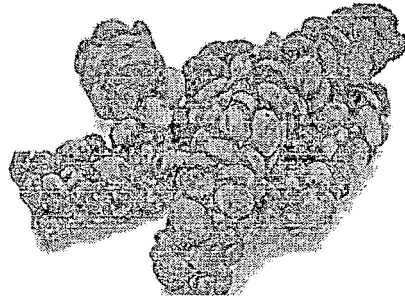
จะเรียกว่าเป็น "จี้" ที่มีราคาแพงที่สุดในโลก ก็คงไม่ผิดนัก สำหรับ "จี้ชะมด" ที่ให้ผลผลิตเป็นเมล็ดกาแฟรสชาติพิเศษยอมรับโดยนักคั่ว (กาแฟ)

ทั่วโลก เมืองไทยมีกาแฟจี้ชะมดอยู่บนดอยช้าง แต่สิ่งหนึ่งที่สำคัญและมีคุณค่ามากกว่าเงิน นั่นก็คือจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถ้าทั่วโลกยอมให้สกังก์ (skunk) เป็นสัตว์ที่มีกลิ่นแรงที่สุดในโลก "ชะมด" หรือ "อีเห็น" บ้านเราก็คงทำคะแนนทิ้งห่างกันไม่เท่าไร เพราะจากการสอบถามผู้พบเห็น หรือเคยเจอเจอเจ้าสัตว์กลางคืนชนิดนี้ ต่างยอมรับเป็นเสียงเดียวกันว่า กลิ่นแรงมากจริงๆ โดยเฉพาะจี้ชะมดที่ทำเอาทุกคนต้องถอยห่างอย่างน้อย 50 เมตร! ไม่เช่นนั้นอาจมีสลับกันได้ง่ายๆ

ภาพที่ 1 ตัวชะมด

จี้ชะมดเหม็นขนาดที่ใครๆ ก็ขยาด แต่รสชาติของมันช่างหอมหวานชวนใจ ทุกวันนี้มีคนยอมเสียสตางค์มากถึง 30,000 บาท เพื่อแลกกับ "สิ่งปฏิกูล" ที่ติดมาจากก้นของชะมดป่าเพียงปอนด์เดียว (1 ปอนด์ = 0.4536 กิโลกรัม) ราคาสูงไม่ไว้หน้าจี้ของสัตว์ป่าตัวอื่นๆ แบบนี้ แน่นนอนว่า ต้องไม่ใช่แค่ธรรมชาติ ผลอๆ จะมีค่ามากกว่าทองคำด้วยซ้ำ เพราะมันค่อนข้างหายากและมีปริมาณน้อยมากในโลก ซึ่ง "สิ่งปฏิกูล" ที่เอ่ยถึงนี้ก็คือ "กาแฟจี้ชะมด" ที่คอร์ (core) กาแฟทั่วโลกใฝ่ฝันจะได้ลิ้มลองไม่ได้เก็บเรื่องเก่ามาเล่าใหม่ แต่กาแฟจี้ชะมดนี้มีอยู่จริงในเมืองไทย บนดอยที่มีความสูง 1,720 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ที่ "ดอยช้าง" จังหวัดเชียงราย

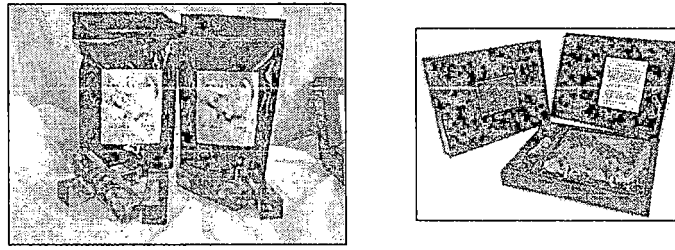
ภาพที่ 2 กาแฟในขี้ของชะมด

หลายคนอาจจะเคยได้ยินเรื่องราวเกี่ยวกับกาแฟชะมดมาบ้างว่า เป็นกาแฟที่มีราคาสูงที่สุดในโลก มีแหล่งผลิตอยู่ในประเทศอินโดนีเซีย เรียกว่า โกปีลิวัก หรือ โกปีลูวก (Kopi = กาแฟ Luwak = ชะมด) ฟิลิปปินส์ เรียกว่า กาเป อลามิด (Kape Alamid) ตีมอร์ตะวันออก เรียกว่า กาเฟลาคุ (Kafe-Laku) และเวียดนาม เรียกว่า กาแฟจี้เพียงพอน (weasel coffee)

แม้จะมีแหล่งผลิตอยู่หลากหลาย ทว่า กาแฟชะมดจากประเทศต่างๆ ดังได้กล่าวมานั้น แตกต่างจากกาแฟชะมดคั่วอย่างสิ้นเชิง ทั้งเรื่องของสายพันธุ์กาแฟ ซึ่งที่อื่นเป็น โรบัสต้า ส่วนคั่วคั่วเป็นอาราบิก้า นอกจากนี้กาแฟชะมดคั่วยังมาจากชะมดป่า (Wild Civet) ไม่ได้สรรหาชะมดมาเลี้ยงเพื่อผลิตกาแฟชะมดเช่นที่อื่นๆ

อย่างไรก็ดี อินโดนีเซียถือเป็นประเทศต้นกำเนิดของกาแฟชะมด เพราะถูกค้นพบครั้งแรกโดยชาวอินโดนีเซียที่บังเอิญไปเดินป่าแล้วพบเห็นชะมดมีเมล็ดกาแฟที่ไม่ถูกย่อยติดอยู่ นึกเสียดายจึงเก็บเอาเมล็ดกาแฟเหล่านั้นมาล้างน้ำและนำไปคั่วชิมดู ปรากฏว่าได้รสชาติและกลิ่นที่หอมหวานเกินห้ามใจ จึงมีการเพาะเลี้ยงชะมดในไร่กาแฟเพื่อผลิตกาแฟชะมด และกลายเป็นธุรกิจที่สร้างกำไรให้เป็นอย่างดีเป็นต้น

ทำไมถึงมีราคาแพง นั่นเป็นคำถามพื้นฐานที่ใครๆ ต่างก็งงงวย คำตอบง่ายมาก เพราะหายากเนื่องจากมีกระบวนการผลิตที่ซับซ้อน ทั้งยังรสดีหาตัวจับยาก ซึ่งทั้งหมดเกิดขึ้นขณะที่เมล็ดกาแฟอยู่ในท้องของชะมด เอนไซม์และกรดที่อยู่ในกระบวนการย่อยอาหารจะทำปฏิกิริยาทางเคมี คล้ายการหมักทำให้เมล็ดกาแฟมีกลิ่นและลักษณะเฉพาะตัว เมื่อเก็บเมล็ดมาแล้วต้องล้างทำความสะอาดให้ดีกว่า นำไปตากและสีเอาเปลือกออก เสร็จสรรพแล้วก็คั่วและนำไปชง

ภาพที่ 3 ผลิตภัณฑ์กาแฟชะมด

ขั้นตอนยุ่งยากขนาดนี้กาแฟชะมดจึงถูกซื้อ-ขายกันในท้องตลาดด้วยราคาที่สูงลิบลิ่ว ในประเทศไทยพบ ชะมด หรือ อีเห็น (Civet) อยู่ในทุกภาคของประเทศ ชะมดเป็นสัตว์กินเนื้อที่เลี้ยงลูกด้วยนม ชอบออกหากินเวลากลางคืน รูปร่างค่อนข้างปราดเปรียวของมันทำให้การเคลื่อนตัวเป็นไปอย่างรวดเร็ว แม้จะชอบกินเนื้อสัตว์เล็กจำพวกแมลง มด กบ เขียด นก หนู ฯลฯ แต่ชะมดก็พิสมัยในรสชาติของส้มสุกลูกไม้ที่อยู่พอสมควร กาแฟเป็นหนึ่งในนั้น เมื่อใดก็ตามที่กาแฟสุกได้ที่ เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟก็จะต้องมีอาการเจ็บหัวใจ เพราะกาแฟในไร่มักถูกเจ้าวายร้ายขโมยกินจนเกลี้ยง นั่นเป็นสาเหตุว่าทำไมเกษตรกรในสวนกาแฟส่วนใหญ่จึงต้องกำจัดชะมดให้หมดไปจากวงจรชีวิต

ที่มาข้อมูล: หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ 7 ธันวาคม 2552